

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Správa o činnosti za rok 2023

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ za rok 2023

Názov organizácie: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Sídlo: Lazovná 9, 975 58 Banská Bystrica

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia organizácie: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna vedecká knižnica, Lazovná 9, 975 58 Banská Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 26. marca 2024 o 16.30 h

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023 je dostupná na internetovej stránke organizácie: https://svkbb.eu/wp-content/uploads/2024/03/sprava_o_cinnosti_2023.pdf

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Spracovali: PhDr. Oľga Doktorová, Mgr. Jana Vranová, Ing. Mária Balcová a vedúci oddelení
© Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2024

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	5
2. PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	6
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	10
3.1 Zhodnotenie plnenia Kontraktu na rok 2023.....	18
3.1.1 Ciele v oblasti dopĺňovania knižničného fondu	21
3.1.2 Ciele v oblasti spracovania knižničného fondu.....	26
3.1.3 Ciele v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb	28
3.1.4 Ciele v oblasti správy, ochrany a revízie knižničného fondu.....	33
3.1.5 Múzejná činnosť.....	36
3.1.6 Prezentačná a výstavná činnosť	41
3.1.6 Archívna činnosť.....	60
3.1.7 Vedeckovýskumná činnosť	61
3.2 Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty.....	76
4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	77
4.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu	77
4.2 Príjmy organizácie	80
4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie	80
4.2.2 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.....	83
4.2.3 Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka.....	83
4.3 Výdavky organizácie.....	84
4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie	84
4.3.2 Bežné výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie	91

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

4.3.3	Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu	92
4.3.4	Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi	93
4.3.5	Úpravy schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka	93
4.4	Finančné operácie.....	94
4.5	Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu	95
4.6	Rozbor nákladov a výnosov	95
4.6.1	Rozbor nákladov	95
4.6.2	Rozbor výnosov.....	99
4.6.3	Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	100
4.6.4	Hodnotenie hospodárskeho výsledku.....	101
5.	PERSONÁLNE OTÁZKY.....	102
5.1	Organizačná štruktúra	102
5.2	Personálne otázky.....	104
5.3	Odmeňovanie zamestnancov.....	105
5.4	Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov	106
6.	PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	113
7.	ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE.....	114
8.	HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V DANOM ROKU.....	116
9.	HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	135
	Príloha č. 1 Organizačná štruktúra platná k 31. 12. 2023	140
	Príloha č. 2 Zhodnotenie výsledkov kontrol k 31. 12. 2023	141
	Príloha č. 3 Zoznam skratiek	142

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:	ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI
Sídlo organizácie:	Lazovná 9, 975 58 Banská Bystrica
Zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia organizácie:	26. 3. 1926
Forma hospodárenia:	príspevková organizácia
Štatutárny zástupca:	PhDr. Oľga DOKTOROVÁ – riaditeľka
Členovia vedenia:	Adriana BARTH – poverená vedením odboru riaditeľa RNDr. Martin KASSA – vedúci odboru ekonomiky a prevádzky (do 30. 6. 2023) Ing. Mária BALCOVÁ – vedúca odboru ekonomiky a prevádzky (od 1. 10. 2023) Mgr. Jana VRANOVÁ – zástupkyňa riaditeľky, vedúca odboru knižnično-informačných činností Mgr. Soňa ŠVÁČOVÁ, PhD. – vedúca Literárneho a hudobného múzea Ing. Alexander POLÁČIK – vedúci oddelenia informačných technológií (do 30. 11. 2023) Ing. Peter Šotik – vedúci oddelenia informačných technológií (od 1. 12. 2023) Ing. Mária BALCOVÁ – vedúca ekonomického oddelenia (do 30. 9. 2023) Bc. Milan Svitek – vedúci ekonomického oddelenia (od 1. 10. 2023) Ing. Dušan SPIŠIAK – vedúci oddelenia prevádzky Mgr. Michaela TÖRÖKOVÁ – vedúca oddelenia doplňovania a spracovania fondov Eva FEKIAČOVÁ – vedúca oddelenia správy fondov PaedDr. Ivan OČENÁŠ, PhD. – vedúci oddelenia výskumu a bibliografie Mgr. Michal MAJER – vedúci oddelenia starostlivosti o čitateľa Mgr. Zuzana HUŠLOVÁ – vedúca oddelenia medzinárodnej spolupráce
Kontakt:	Telefón: +421 48 / 4155067 E-mail: svkbb@svkbb.eu http: www.svkbb.eu
Hlavné činnosti organizácie:	knižničná činnosť múzejná činnosť

2. PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici (ďalej len „ŠVK BB“) je príspevkovou organizáciou v priamom riadení Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“). Plní úlohy celoslovenského a regionálneho charakteru, ktorými je poverená na základe Zriaďovacej listiny č. MK-5893/2018-110/17024 s účinnosťou od 1. januára 2019, Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach, Zákona č. 38/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v súlade s ustanoveniami Výnosu MK SR z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty. Plní archívnu činnosť podľa zákona č. 216/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach. Je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti.

Organizačnou súčasťou knižnice je Literárne a hudobné múzeum na úrovni odboru (ďalej len „LHM“). Jeho poslaním je zhromažďovať, zhodnocovať a odborne spracovávať zbierkové predmety ako súčasť kultúrneho dedičstva. Vo svojej činnosti sa múzeum zameriava na dokumentáciu literárneho a hudobného života na Slovensku a bábkarských tradícií v banskobystrickom regióne, dokumentuje výrobu a uplatňovanie ľudových hudobných nástrojov na území Slovenska. Rozvíja šesť základných strategických oblastí: vedeckovýskumnú činnosť; odbornú ochranu zbierkových predmetov a zlepšenie ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú uložené a uchovávané zbierkové predmety; akvizičnú činnosť; prezentačnú činnosť – sprostredkovanie výstupov z odbornej a vedeckovýskumnej činnosti; rozvoj ľudských zdrojov – vytváranie podmienok na zvyšovanie vzdelania a ďalšie rozširovanie odbornosti zamestnancov; digitalizáciu zbierkových predmetov. Popularizačnými podujatiami a stálymi expozíciami (Múzeum – domov múz, Bábkarský salón, Ľudové hudobné nástroje na Slovensku, Pamätná izba Jozefa Murgaša, Pamätný dom Jozefa Gregora Tajovského v Tajove a Pamätná izba Pavla Tonkoviča v Podkoniciach) prezentuje výsledky svojej práce verejnosti. Výstavnou činnosťou prezentuje múzejné zbierkové predmety a fondy na Slovensku a v zahraničí a v spolupráci so Slovenským národným múzeom v Bratislave sa podieľa na budovaní elektronického katalógu muzeálnych zbierkových predmetov na Slovensku CEMUZ (do 31. 12. 2023). Realizuje špecializované voľnočasové, vzdelávacie aktivity pre deti a mládež a aktivity pre znevýhodnené skupiny obyvateľov. Uskutočňuje spoločné prezentačné aktivity s partnerskými múzeami na Slovensku a v zahraničí.

Strednodobý výhľad

1. ODBORNÁ KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Budovanie a ochrana knižničného fondu

- Z dôvodu nedostatočných vlastných skladových priestorov na uchovávanie knižničného fondu boli prenajaté externé priestory pre depozitár. Pre každodenný dovoz kníh zo vzdialenosti 5 km je potrebné zakúpiť nové transportné vozidlo. Súčasný je z roku 2007.
- S cieľom podporovať rozvoj podnikateľského prostredia, vedy, výskumu a vzdelávania zabezpečiť prístup (aj vzdialený) k informačným zdrojom a k získaniu licencií zahraničných plnotextových elektronických databáz. Za týmto účelom získavať finančné prostriedky aj formou konzorcií s ostatnými vedeckými knižnicami na Slovensku.
- Zabezpečiť kompletne retrospektívne spracovanie knižničného fondu do elektronického katalógu.
- Dokončiť retrospektívne označovanie knižničného fondu čipmi RFID.

Digitalizácia a sprístupnenie digitálnych dokumentov

- V súlade s platnou legislatívou zabezpečiť úlohy v oblasti budovania databázy digitálnych dokumentov (staré a vzácne tlače, periodiká, dobové pohľadnice, dokumenty vydané knižnicou) sprístupňovanej prostredníctvom virtuálnej knižnice a zároveň zabezpečiť zvyšovanie kapacity záložných médií potrebných na ich archiváciu, za predpokladu zvýšenia investícií do digitalizácie existujúcich zdrojov a digitalizačného zariadenia.
- Ukončiť prípravné práce na virtuálnej knižnici a sprístupňovať zdigitalizované dokumenty prostredníctvom prezentačnej platformy Tainacan, pokračovať v jej prevádzkovaní a poskytovaní online služieb.
- Technologické rozpracovanie ideového návrhu vytvorenia elektronického portálu *Pamäť mesta Banská Bystrica*, zameraného na prezentáciu regionálnych dejín (portál bude modernou formou prezentácie už existujúcej bibliografickej databázy s rovnomeným názvom, poskytujúcou používateľovi okrem bibliografických údajov aj plné texty vybraných dokumentov s regionálnym obsahom).

Knižnično-informačné služby

- Pokračovať v modernizácii a inovácii knižnično-informačných služieb prostredníctvom implementácie nových informačných technológií, vrátane nového knižnično-informačného systému.
- Sústrediť sa na bezproblémové poskytovanie a rozširovanie ponuky elektronických služieb zavedených v predchádzajúcich rokoch (sprístupňovanie vlastnej virtuálnej knižnice formou vzdialeného prístupu, referenčná služba LiveChat, elektronická predregistrácia a registrácia používateľov, elektronické objednávanie rešerší s možnosťou platby cez internet, elektronická

rezervácia termínov exkurzií a vzdelávacích programov pre školy a skupinového návštevníka, dodávanie elektronických dokumentov).

- Zabezpečiť kúpu inteligentného návratového regálu – ďalšia fáza modernizácie oddelenia služieb čitateľom po zakúpení samoobslužného zariadenia selfcheck.
- Zabezpečiť kúpu samoobslužného návratového automatu a boxu pre bezkontaktné vypožičanie objednaných dokumentov s úmyslom zabezpečiť výpožičné služby používateľom knižnice 24 hodín denne 7 dní v týždni.
- S cieľom výchovy a prípravy budúcich používateľov pokračovať v realizácii projektu zameraného na skupinu používateľov – mládež vo veku od 12 do 15 rokov. V spolupráci s pedagógmi základných škôl a osemročných gymnázií pokračovať v rozširovaní portfólia aktivít pre žiakov. Aktívnym zapojením žiakov do procesu získavania informácií pestovať u nich už na základnom stupni vzdelávania pozitívny vzťah ku knižnici a čítaniu.
- Venovať zvýšenú pozornosť používateľom – seniorom. Podporovať celoživotné vzdelávanie seniorov realizovaním workshopov na zvýšenie počítačovej gramotnosti, na podporu pamäti, premýšľania a kreativity, ako aj aktívneho využívania voľného času.
- Zabezpečiť výmenu starších kopírovacích a skenovacích zariadení za modernejšie. Vytvoriť samoobslužnú zónu kopírovacích služieb za účelom zrýchlenia poskytovaných služieb.

2. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

- Rekonštrukcia tzv. Penovovho domu, národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“), a jeho adaptácia pre potreby zriadenia expozícií Literárneho a hudobného múzea so samostatným vstupom s bezbariérovými prvkami. Novozrekonštruované priestory v Penovovom dome budú slúžiť novým expozíciám.
- Vybudovať moderné a technicky atraktívne expozície LHM, podieľať sa na budovaní elektronického katalógu muzeálnych zbierkových predmetov na Slovensku a na realizácii celonárodného projektu digitalizácie múzejných zbierok. Pokračovať v akvizícii múzejných zbierok. V rámci múzejného vzdelávania orientovať múzejnú pedagogiku na systematickú partnerskú spoluprácu so školami.
- Modernizácia audiovizuálneho pracoviska, zabezpečenie funkčných technológií na získavanie, správu a sprístupňovanie audiovizuálnych dokumentov a zbierok Literárneho a hudobného múzea – jedinečných, originálnych auditívnych a audiovizuálnych nahrávok významných slovenských spisovateľov a hudobných skladateľov. Vytvorenie a správa digitálneho repozitára - zaistenie dlhodobej ochrany digitálnych materiálov a ich udržateľnú použiteľnosť; ochrana a bezpečnosť zbierkových predmetov audiovizuálneho charakteru.
- Vytvorenie depozitára v podkroví NKP na Nám. Štefana Moysesu č. 16., stavebná úprava, zateplenie a technické vybavenie a zariadenie podkrovia objektu.

3. *ARCHÍVNA ČINNOSŤ*

- Zabezpečiť technickú podporu systému rezortnej elektronickej registratúry MK SR. Viest' elektronickeú registratúru.

4. *VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ*

- Organizovať odborné podujatia zamerané na prezentáciu výsledkov vedeckovýskumnej činnosti v oblasti implementácie moderných informačných technológií v knižniciach, a tak sa podieľať na ďalšom vzdelávaní zamestnancov knižníc.
- Vykonávať vedeckovýskumnú činnosť v oblastiach bibliografický systém národného odboja a SNP, dejiny knižnej kultúry, biografický výskum osobností, knižničná a informačná eda (sociálne súvislosti), program regionálnej retrospektívnej bibliografie, dejiny divadelnej, literárnej a hudobnej kultúry banskobystrického regiónu, muzeológia.
- V oblasti grantovej a projektovej činnosti pozornosť sústrediť na vypracovanie projektov a žiadostí o granty z fondov, nadácií a pod. podľa aktuálnych výziev, ako aj na zabezpečenie agendy vypracovaných materiálov.
- Aktívne participovať na projekte Transkribus – platforme pre automatickú transkripciu rukopisných textov, určenej hlavne pre fondové a archívne inštitúcie. Projekt s názvom Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov (číslo projektu: APVV-19-0456) vypracovaný v spolupráci s Filozofickou fakultou UMB bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja. Realizuje sa v rokoch 2020 – 2024.
- Aktívne participovať na projekte *Šľachtické knižnice v 18. a 19. storočí na západnom a strednom Slovensku* (číslo projektu: APVV-22-0130).
- Naďalej rozvíjať projekty medzinárodnej spolupráce s partnerskými organizáciami v zahraničí, posilňovať partnerstvá a hľadať nové témy spolupráce.
- Výsledky vedecko-výskumnej činnosti prezentovať na odborných podujatiach doma a v zahraničí, publikovať v odbornej tlači, venovať sa výstavnej a edičnej činnosti.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

V roku 2023 bol medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Štátnou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici uzatvorený Kontrakt č. MK-3177/2023-421/2221 na rok 2023, v ktorom sú definované činnosti organizácie a ich finančné krytie na rozpočtový rok 2023.

Kontrakt patrí medzi základné plánovacie a organizačné dokumenty knižnice, v ktorom sa vymedzujú vzťahy medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky ako ústredným orgánom štátnej správy a Štátnou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici, ako organizáciou v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

Kontrakt sa uzatvoril v súlade so zriaďovacou listinou na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- výkon odborných knižničných činností podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len „knižničný zákon“)
- výkon základných odborných činností múzeí podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov
- archívna činnosť podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 216/2007 Z. z.
- vedecko-výskumná činnosť v súlade s Osvedčením vykonávať výskum a vývoj, vydaným Rozhodnutím MŠVVaŠ SR 22.11.2022

Tabuľka 1 Rekapitulácia činností a ich finančného krytia dohodnutá v kontrakte na rok 2023

eur

NÁZOV ČINNOSTI	VÝDAVKY SPOLU – SCHVÁLENÝ ROZPOČET	FINANČNÉ KRYTIE – SCHVÁLENÝ ROZPOČET			FINANČNÉ KRYTIE - SKUTOČNOSŤ			
		PROSTRIEDKY ZO ŠR	Z TRŽIEB A VÝNOSOV	Z INÝCH ZDROJOV	VÝDAVKY SPOLU	PROSTRIEDKY ZO ŠR	Z TRŽIEB A VÝNOSOV	Z INÝCH ZDROJOV
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Knižničná činnosť podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach	1 328 054	1 272 010	56 044		1 427 624	1 354 174	48 103	25 347

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

NÁZOV ČINNOSTI	VÝDAVKY SPOLU – SCHVÁLENÝ ROZPOČET	FINANČNÉ KRYTIE – SCHVÁLENÝ ROZPOČET			FINANČNÉ KRYTIE - SKUTOČNOSŤ			
		PROSTRIEDKY ZO ŠR	Z TRŽIEB A VÝNOSOV	Z INÝCH ZDROJOV	VÝDAVKY SPOLU	PROSTRIEDKY ZO ŠR	Z TRŽIEB A VÝNOSOV	Z INÝCH ZDROJOV
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Múzejná činnosť podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a ochrane predmetov kultúrnej hodnoty	350 437	335 492	14 945		354 742	342 144	12 562	36
Archívna činnosť podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach	94 051	90 040	4 011		95 096	91 723	3373	
Vedecko-výchovná činnosť	2 700	2 700			2 700	2 700		
Spolu	1 775 242	1 700 242	75 000		1 880 162	1 790 741	64 038	25 383

Objem finančných prostriedkov dohodnutých v kontrakte, ktorý bol určený na krytie výdavkov jednotlivých činností (ďalej len „príspevok“) bol určený vo výške 1 775 242 eur. Najvyšší objem výdavkov bol vyčlenený pre knižničnú činnosť 74,81 %, na múzejnú činnosť 19,73 %, na archívnu činnosť 5,30 % a najmenší objem bol rozpísaný na vedecko-výskumnú činnosť 0,16 %.

V kontrakte na rok 2023 sa ŠVK BB zaviazala dosiahnuť rozpočtované vlastné príjmy vo výške 75 000 eur. Vlastné príjmy boli dosiahnuté vo výške 93 168 eur, čo predstavuje medziročný nárast o 12 730 eur. Skutočné čerpanie vlastných príjmov bolo vo výške 64 038 eur. Vlastné príjmy boli určené predovšetkým na finančné krytie výdavkov súvisiacich s prevádzkou knižnice.

Skutočnosť čerpania prostriedkov zo ŠR k 31. 12. 2023 bola vyššia o 90 499 eur. Zvýšené čerpanie bolo upravené 4 rozpočtovými opatreniami určenými najmä na:

- akvizíciu knižničného fondu vo výške 40 000 eur
- odbornú ochranu zbierkových predmetov vo výške 7 000 eur
- na kapitálové výdavky (protipožiarna ochrana – odstránenie nedostatkov a projektová dokumentácia Penov dom) v celkovej výške 51 000 eur

Prostriedky z dotácií a grantov zazmluvnené v sume 26 905 eur, z toho prijaté v roku 2022 vo výške 162 eur a prijaté v roku 2023 vo výške 26 743 eur boli vyčerpané vo výške 25 383 eur. Zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov vo výške 1 522 eur bol

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

presunutý do roku 2024. Finančné prostriedky boli použité najmä na doplnenie knižničného fondu, organizovanie podujatí a iné aktivity knižnice.

Tabuľka 2 Prehľad čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2023 – sumárna tabuľka

eur

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu	1 092 398,00	1 079 498,00	1 079 498,00	1 092 398,00	1 075 898,00	1 075 898,00	0,00	0,00	0,00	3 600,00
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu	394 120,00	391 908,95	391 908,95	394 120,00	390 766,75	390 766,75	0,00	0,00	0,00	1 142,20
630 - Tovary a služby spolu	258 020,00	293 838,87	293 758,96	183 020,00	210 057,47	210 057,47	75 000,00	63 060,84	0,00	20 640,65
<i>z toho: ***</i>										
- program 08S	244 100,00	279 918,87	279 838,96	169 100,00	196 137,47	196 137,47	75 000,00	63 060,84	0,00	20 640,65
- program 08T	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- program 0EK	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00
640 - Bežné transfery spolu	30 704,00	70 519,78	70 519,78	30 704,00	70 519,78	70 519,78	0,00	0,00	0,00	0,00
600 - Bežné výdavky spolu	1 775 242,00	1 835 765,60	1 835 685,69	1 700 242,00	1 747 242,00	1 747 242,00	75 000,00	63 060,84	0,00	25 382,85
700 - Kapitálové výdavky spolu	0,00	52 000,00	44 476,35	0,00	51 000,00	43 498,91	0,00	977,44	0,00	0,00
600 + 700 SPOLU	1 775 242,00	1 887 765,60	1 880 162,04	1 700 242,00	1 798 242,00	1 790 740,91	75 000,00	64 038,28	0,00	25 382,85

Príspevok zriaďovateľa určený ako záväzný ukazovateľ dohodnutý v kontrakte vo výške 1 700 242 eur bol rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2023 určený nasledovne:

- Záväzný ukazovateľ na bežné výdavky 1 700 242 eur
z toho na mzdy, platy, a OOV 1 092 398 eur
- Orientačný ukazovateľ
Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov 61

Skutočnosť čerpania príspevku zriaďovateľa k 31. 12. 2023 bola vo výške 1 790 741 eur.

Rozdiel oproti schválenému rozpočtu predstavuje sumu 90 499 eur, ktorá pozostáva z bežných výdavkov v celkovej sume 47 000 eur a kapitálových výdavkov vo výške 43 499 eur. Bežné výdavky boli čerpané na reštaurovanie zbierkových predmetov vo výške 7 000

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

eur a na akvizíciu knižničného fondu vo výške 40 000 eur. Kapitálové výdavky boli použité na odstránenie nedostatkov v rámci protipožiarnej ochrany a projektovej dokumentácie na Penovov dom. Príspevok zriaďovateľa na kapitálové výdavky bol celkom vo výške 51 000 eur, tento však nebol k 31. 12. 2023 vyčerpaný na 100 % a preto bol zostatok presunutý do roku 2024.

Okrem zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu knižnica získala finančné prostriedky z iných zdrojov vo výške 26 905 eur, z ktorých bolo k 31.12.2023 použitých 25 383 eur. Rozdiel vo výške 1 522 bol presunutý do roku 2024.

V nasledovných tabuľkách je znázornené plnenie Kontraktu na rok 2023 podľa jednotlivých činností.

Tabuľka 3 Prehľad čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2023 – Knižničná činnosť eur

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu	816 297,00	809 770,38	809 770,38	816 297,00	806 170,38	806 170,38				3 600,00
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu	294 507,00	293 943,72	293 943,72	294 507,00	292 801,52	292 801,52				1 142,20
630 - Tovary a služby spolu	194 306,00	226 652,47	226 592,76	138 262,00	158 862,69	158 862,69	56 044,00	47 125,37	0,00	20 604,70
<i>z toho: ***</i>										
- program 08S	180 386,00	212 732,47	212 672,76	124 342,00	144 942,69	144 942,69	56 044,00	47 125,37		20 604,70
- program 08T	0,00	0,00	0,00							
- program 0EK	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00	13 920,00				
640 - Bežné transfery spolu	22 944,00	52 840,47	52 840,47	22 944,00	52 840,47	52 840,47				
600 - Bežné výdavky spolu	1 328 054,00	1 383 207,04	1 383 147,33	1 272 010,00	1 310 675,06	1 310 675,06	56 044,00	47 125,37	0,00	25 346,90
700 - Kapitálové výdavky spolu	0,00	52 000,00	44 476,35		51 000,00	43 498,91		977,44		
600 + 700 SPOLU	1 328 054,00	1 435 207,04	1 427 623,68	1 272 010,00	1 361 675,06	1 354 173,97	56 044,00	48 102,81	0,00	25 346,90

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Tabuľka 4 Prehľad čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2023 – Múzejná činnosť

eur

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu	217 680,00	212 705,03	212 705,03	217 680,00	212 705,03	212 705,03				
620 - Poistné a príspevok do poisťovni spolu	78 536,00	77 254,59	77 254,59	78 536,00	77 254,59	77 254,59				
630 - Tovary a služby spolu	48 103,00	50 856,18	50 840,26	33 158,00	38 242,59	38 242,59	14 945,00	12 561,72	0,00	35,95
<i>z toho: ***</i>										
- program 08S	48 103,00	50 856,18	50 840,26	33 158,00	38 242,59	38 242,59	14 945,00	12 561,72		35,95
- program 08T	0,00	0,00	0,00							
- program 0EK	0,00	0,00	0,00							
640 - Bežné transfery spolu	6 118,00	13 941,76	13 941,76	6 118,00	13 941,76	13 941,76				
600 - Bežné výdavky spolu	350 437,00	354 757,56	354 741,64	335 492,00	342 143,97	342 143,97	14 945,00	12 561,72	0,00	35,95
700 - Kapitálové výdavky spolu	0,00	0,00	0,00							
600 + 700 SPOLU	350 437,00	354 757,56	354 741,64	335 492,00	342 143,97	342 143,97	14 945,00	12 561,72	0,00	35,95

Tabuľka 5 Prehľad čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2023 – Archívna činnosť

eur

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu	58 421,00	57 022,59	57 022,59	58 421,00	57 022,59	57 022,59				
620 - Poistné a príspevok do poisťovni spolu	21 077,00	20 710,64	20 710,64	21 077,00	20 710,64	20 710,64				
630 - Tovary a služby spolu	12 911,00	13 630,22	13 625,94	8 900,00	10 252,19	10 252,19	4 011,00	3 373,75	0,00	0,00
<i>z toho: ***</i>										
- program 08S	12 911,00	13 630,22	13 625,94	8 900,00	10 252,19	10 252,19	4 011,00	3 373,75		
- program 08T	0,00	0,00	0,00							
- program 0EK	0,00	0,00	0,00							
640 - Bežné transfery spolu	1 642,00	3 737,55	3 737,55	1 642,00	3 737,55	3 737,55				
600 - Bežné výdavky spolu	94 051,00	95 101,00	95 096,72	90 040,00	91 722,97	91 722,97	4 011,00	3 373,75	0,00	0,00
700 - Kapitálové výdavky spolu	0,00	0,00	0,00							
600 + 700 SPOLU	94 051,00	95 101,00	95 096,72	90 040,00	91 722,97	91 722,97	4 011,00	3 373,75	0,00	0,00

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Tabuľka 6 Prehľad čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2023 – Vedecko výskumná činnosť eur

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	upravený	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu	0,00	0,00	0,00							
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu	0,00	0,00	0,00							
630 - Tovary a služby spolu	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>z toho: ***</i>										
- program 08S	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00				
- program 08T	0,00	0,00	0,00							
- program 0EK	0,00	0,00	0,00							
640 - Bežné transfery spolu	0,00	0,00	0,00							
600 - Bežné výdavky spolu	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
700 - Kapitálové výdavky spolu	0,00	0,00	0,00							
600 + 700 SPOLU	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Poskytovanie služieb a komfort pre návštevníkov knižnice a múzea boli až do apríla ovplyvnené a obmedzené úspornými opatreniami. V rámci úspory nákladov na prevádzku (energetická kríza) predpísaných vládou SR boli viaceré odborné študovne pre verejnosť uzatvorené. Poskytovanie prezenčných služieb študovní sa sústredilo na prízemie do priestorov jazykových centier. Od 2. – 5. 1. 2023 boli všetci zamestnanci doma z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa a knižnica aj múzeum boli pre verejnosť zatvorené v súlade s Prikazom ministerky č. 18/2023 a v zmysle odporúčaní na úsporu energie „Verejná správa ide príkladom“.

Najvýznamnejšie aktivity ŠVK BB a LHM v roku 2023:

6. – 12. 3. 2023 Témou 24. ročníka *Týždňa slovenských knižníc* boli *Knižnice, záruka kvalitných informácií*. Zorganizované boli viaceré prednášky: *Od knižných k internetovým zdrojom alebo ako neprepadnúť hoaxom* (OMS), pre veľký záujem sa prednáška uskutočnila až trikrát a spolu sa jej zúčastnilo takmer 300 študentov), *Osvetová literatúra v tvorbe banskobystričských tlačiarov* (OVB), *Architektúra knižníc – súčasné realizácie a aktuálne trendy* (OVB). Pre záujemcov o zákulisie knižnice sa realizovali prehliadky knižnice s názvom *Knižnica z druhej strany pultu*. Hudobné átrium sa prezentovalo Týždňom otvorených dverí pod názvom *Rozozvučte sa v Hudobnom átriu*.

23. – 24. 5. 2023 sa uskutočnil vďaka získanému grantu Medzinárodného vyšehradského fondu (9 945 eur), grantu SAK (200 eur a grantu SSKK (300 eur) XXII. ročník odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov s medzinárodnou účasťou *TLib 2023 – Nové služby modernej knižnice: škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí*. Súčasťou podujatia bol aj 7. ročník fóra

mladých knižnično-informačných špecialistov *Knižničný inkubátor* s témou **Interaktívne služby pre verejnosť – čo všetko sa dá robiť v knižnici**. Na podujatí odznelo spolu 16 príspevkov, z toho 4 zahraničné reprezentujúce Národnú knižnicu F. Sécčeniho v Budapešti, Vojvodskú verejnú knižnicu E. Smolku v Opole a Študijnú a vedeckú knižnicu v Hradci Králové. Za ŠVK BB aktívne vystúpil Mgr. Michal Majer s príspevkom *Inovatívne aktivity knižnice ako cesta k objaveniu jej ďalšieho poslania*. Podujatie sa uskutočnilo prezenčne (120 prednášajúcich a hostí) s možnosťou online prenosu pre prihlásených účastníkov. Záznam z videokonferencie je dostupný na internete: <https://youtu.be/CnYw5OZ3bHo> (1. deň), <https://youtu.be/DFqSFpKszBkk> (2. deň).

2. 6. 2023 sa v knižnici uskutočnilo slávnostné podujatie za účasti mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Ukrajiny v Slovenskej republike J. E. Myroslava Kastrana a podpredsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Mikuláša Pála pri príležitosti odovzdania knižného daru v rámci projektu **Ukrajinská polička**, ktorý sa realizuje pod patronátom prvej dámy Ukrajiny Oleny Zelenskej. Súčasťou podujatia bolo otvorenie výstavy *Rok neporaziteľnosti*. ŠVK BB prijala dar v počte 1 200 ukrajinských kníh pre deti i dospelých – ukrajinských odídencov.

V dňoch **15. – 17. 6. 2023** sa ŠVK BB zapojila do programu podujatí **Dní mesta Banská Bystrica**. Témou bol významný banskobystrický dejateľ Teofil Stadler. Knižnica sa prezentovala verejnosti výstavou *Teofil Stadler v historických dokumentoch ŠVK BB* a komentovanou prehliadkou *Župný dom a jeho geni loci*. LHM ponúklo návštevníkom výklad v expozícii Múzem - domov múz: *Teofil Štadler a jeho súčasníci: spisovateľka Terézia Vansová, hudobný skladateľ Viliam Figuš-Bystrý* a workshop *Bábkarsky a hudobný ateliér s LHM*.

V dňoch **25. 9. 2023 – 30. 9. 2023** sa v LHM konal v poradí už XXV. ročník festivalu **Literárna Banská Bystrica (LBB)**, ktorý bol venovaný pamiatke banskobystrického spisovateľa Mikuláša Kováča. V rámci tohto festivalu sa 26. 9. 2023 konalo stretnutie so spisovateľom Jurajom Kuniakom, spojené s prezentáciou jeho najnovšej básnickej zbierky *Ako sme sa stali*. 27. 9. 2023 sme sa na podujatí pod názvom *Spoznajte vydavateľstvo Signis* dozvedeli o zaujímavých knižničných novinkách vydaných v roku 2023. Posledným podujatím v rámci LBB bolo stretnutie so spisovateľkou Jarou Radošovskou dňa 29. 9. 2023, spojené s prezentáciou jej fantasy detektívky pod názvom *Podivné prípady Urbana Baránika*.

15. 11. 2023 – 16. 11. 2023 sa konal IV. ročník vedeckej konferencie so zahraničnou účasťou pod názvom **Museologica literaria 2023**.

LHM zorganizovalo aj cyklické podujatia **Kováčova Bystrica, Galéria talentov, Noc múzeí a galérií** a podujatia v rámci cyklu **Literárne a hudobné večery**.

Činnosť knižnice bola zameraná najmä na plnenie úloh vyplývajúcich z kontraktu č. MK-3177/2023-421/2221 na rok 2023 v oblasti knižničnej, múzejnej, archívnej a vedeckovýskumnej.

Prostredníctvom špecializovaných študovní a ďalších pracovísk určených na realizáciu kultúrno-spoločenských aktivít, napr. LHM, Libraria, Galérie v podkroví, ŠVK BB poskytovala verejnosti služby moderného, multifunkčného knižnično-informačného centra.

Špecializované služby mohli používatelia využívať v šiestich jazykových centrách, budovaných v rámci medzinárodnej kultúrnej spolupráce a v spolupráci so zahraničnými zastupiteľstvami a zahraničnými inštitúciami pôsobiacimi na Slovensku:

1. v Nemeckej študovni na základe dohody a v súčinnosti s Goethe inštitútom v Bratislave
2. v Centre slovanských štúdií na základe spolupráce so zastupiteľskými úradmi na Slovensku a partnerskými knižnicami a inštitúciami v zahraničí, Rámcovej zmluvy o spolupráci so Slovenským vydavateľským centrom v Báčskom Petrovci, Srbsko, s Kultúrnou a vedeckou spoločnosťou Ivana Krasku v Nadlaku, Rumunsko
3. v American Center Banská Bystrica na základe Memoranda o porozumení s Veľvyslanectvom USA na Slovensku
4. vo Window of Shanghai na základe Memoranda o výmene a spolupráci so Šanghajsou knižnicou v Čínskej ľudovej republike, Memoranda o spolupráci s Hudec Cultural Development Centre, v spolupráci s Konfuciovým inštitútom pre obchod pri Univerzite Mateja Bela
5. v Britskom centre podporou z vlastných zdrojov ŠVK BB a v spolupráci s Veľvyslanectvom Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Bratislave
6. v Centre hispánskej kultúry Vladimíra Olerínyho na základe spolupráce s Veľvyslanectvom Španielska v Bratislave, Cervantesovým inštitútom v Bratislave a vo Viedni, zmluvou o spolupráci s Katedrou romanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

V zmysle platnej legislatívy a na základe dohôd so Slovenskou národnou knižnicou ŠVK BB plnila úlohy:

- koordinačného, výskumného, metodického, vzdelávacieho, poradenského a štatistického pracoviska knižničného systému,
- zhromažďovala, odborne spracovávala, uchovávala, ochraňovala a sprístupňovala univerzálny knižničný fond, predovšetkým domáce a zahraničné vedecké a odborné knižničné dokumenty, špeciálne technické dokumenty,
- ako konzervačná knižnica Slovenskej republiky získavala a uchovávala povinné výtlačky v zmysle zákona č. 265/2022 Z.z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách),
- poskytovala základné a špeciálne knižnično-informačné služby podporujúce rozvoj vedy, techniky, kultúry a vzdelávania,
- poskytovala čitateľom medziknižničnú výpožičnú službu a medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu,
- podieľala sa na budovaní súborného katalógu slovenských knižníc a súborného katalógu periodík,
- podieľala sa na tvorbe slovenskej národnej bibliografie bibliografickým spracovaním štúdií publikovaných vo vedeckých zborníkoch,
- plnila celoštátne úlohy v oblasti koordinácie a tvorby bibliografie vedných odborov v oblasti: národnooslobodzovacie hnutie, SNP a odboj, cestovný ruch, ekológia, architektúra, stavebníctvo a urbanizmus,

- budovala a sprístupňovala vlastnú regionálnu bibliografickú databázu *Pamäť mesta Banská Bystrica*,
- zabezpečovala bibliografickú registráciu slovenských technických noriem,
- koordinovala a metodicky usmerňovala správu seriálov v celoslovenskej databáze projektu KIS3G.

V nadväznosti na dlhoročnú spoluprácu s Úradom priemyselného vlastníctva a s Kanceláriou Národnej rady SR boli poskytované knižnično-informačné a poradenské služby v rámci:

- Regionálneho strediska špeciálnych technických dokumentov
- Strediska patentových informácií Úradu priemyselného vlastníctva SR
- Partnerskej knižnice Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky

3.1 Zhodnotenie plnenia Kontraktu na rok 2023

V roku 2023 navštívilo ŠVK BB **88 328 návštevníkov**, z ktorých 56 518 využilo jej knižnično-informačné služby (z toho počet návštevníkov využívajúcich tradičné knižnično-informačné služby bol 45 260 (požičovňa, katalógy, študovne), elektronické služby využilo 11 258 používateľov) a realizovalo **174 303 transakcií** prostredníctvom on-line katalógu. Pravidelne využívalo knižnično-informačné služby knižnice **4 892 aktívnych čitateľov**, ktorí si **vypožičali 105 816** dokumentov, z toho 89 666 absenčne a 16 150 prezenčne. Zaregistrovalo sa alebo obnovilo platnosť svojej registrácie **3 192 používateľov**, z toho nových bolo 1 612. Konzultanti spracovali pre používateľov **689 rešerší** z bibliografických a plnotextových databáz. Používatelia mali k dispozícii knižničný fond v rozsahu **1 768 537 knižničných dokumentov** a **900 titulov periodík** vychádzajúcich v roku 2023, z toho 128 zahraničných. Štátna vedecká knižnica a jej organizačný útvar Literárne a hudobné múzeum pripravili pre návštevníkov **979 podujatí**.

Tabuľka 7 Rekapitulácia činností a merateľných ukazovateľov uvedených v kontrakte

NÁZOV ČINNOSTI	MERATELNÉ UKAZOVATELE A ICH HODNOTY ZA ROK 2023					
	VÝSTUPOVÉ MERATELNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE	VÝSLEDKOVÉ MERATELNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE
Knižničná činnosť	počet výpožičiek	120 000	105 816	počet registrovaných používateľov knižnice	3 000	3 192
				celkový počet návštevníkov knižnice	92 050	88 328
	počet poskytnutých knižnično-informačných služieb (mvs, výpožičky, rešerše, poskytovanie informácií, elektronické dodávanie dokumentov)	130 000	119 515	počet používateľov, ktorým bola služba poskytnutá	50 050	56 518

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

NÁZOV ČINNOSTI	MERATEĚNÉ UKAZOVATELE A ICH HODNOTY ZA ROK 2023					
	VÝSTUPOVÉ MERATEĚNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE	VÝSLEDKOVÉ MERATEĚNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE
	počet akvizícií (prírastok knižničného fondu formou PV, kúpy, daru, výmeny, bezodplatného prevodu, vlastnou činnosťou)	7 500	8 158	počet akvizícií	7 500	8 158
	počet spracovaných článkových bibliografií - tlačenu formou	0	0	počet bibliografií	0	0
				počet záznamov	0	0
	počet spracovaných článkových bibliografií - elektronickou formou (budovanie elektronických databáz)	3	3	počet záznamov	150	170
	počet spracovaných alebo aktualizovaných rešerší	1 000	689	počet spracovaných alebo aktualizovaných rešerší	1 000	689
	počet zreštaurovaných starých tlačí	0	0	počet zreštaurovaných starých tlačí	0	0
	počet zviazaných odborných periodík a novín na trvalé uchovávanie	1 400	1 415	počet zviazaných odborných periodík a novín na trvalé uchovávanie	1 400	1 415
	počet opravených väzieb poškodených knižničných dokumentov	700	437	počet opravených väzieb poškodených knižničných dokumentov	700	437
počet zdigitalizovaných knižničných dokumentov	200	230	počet strán	30 000	36 586	
Múzejná činnosť	počet akvizícií - počet zbierkových predmetov v kusoch (kúpa, dar, vlastný výskum, zámena, prevod)	200	257	počet akvizícií získaných formou kúpy	0	0
	počet zaevidovaných zbierkových predmetov v kusoch (novonadobudnuté zp, retrospektívna el. evidencia)	2 500	2 270	prvostupňová elektronická evidencia	1 000	1 000
				druhostupňová el. evidencia záznamov v ESEZ 4G	1 500	1 270
	počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov	0	4	počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov	0	4
poskytnutie konzultačných, metodických,			počet interných bádateľov	40	59	

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

NÁZOV ČINNOSTI	MERATEĽNÉ UKAZOVATELE A ICH HODNOTY ZA ROK 2023					
	VÝSTUPOVÉ MERATEĽNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE	VÝSLEDKOVÉ MERATEĽNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE
	bádateľských služieb, rešerší			počet externých bádateľov	20	39
				počet vypracovaných rešerší pre bádateľov LHM	10	11
				počet výpožičiek zbierkových predmetov	1 000	1 864
	počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov	600	1 761	počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov	600	1 761
	počet kultúrno-spoločenských podujatí	260	307	počet návštevníkov	15 000	17 398
	*z toho počet zapojení sa do celoslovenských podujatí	6	6	počet návštevníkov	500	3 513
	celkový počet vzdelávacích podujatí	240	672	počet návštevníkov	25 000	14 412
	*z toho počet podujatí pre definovanú cieľovú skupinu	240	672	počet návštevníkov	12 000	17 412
	celkový počet expozícií	5	5	počet návštevníkov	8 000	7 762
	*z toho nových expozícií	0	0	počet návštevníkov	0	0
	celkový počet nových výstav	40	47	počet návštevníkov	2 000	12 235
	*z toho počet výstav mimo vlastné priestory	0	1	počet návštevníkov	0	332
	počet sprievodných podujatí k výstavám (vernissáže a pod.)	10	10	počet návštevníkov	500	1 320
	revízna činnosť (revízie)	5	4	počet revízií	5	4
počet revidovaných zbierkových predmetov				6 000	1 928	
Archívna činnosť	počet zrealizovaných výpožičiek archívnych dokumentov	500	805	počet zrealizovaných výpožičiek archívnych dokumentov	500	805
	počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov	600	1 761	počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov	600	1 761

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

NÁZOV ČINNOSTI	MERATEĚNÉ UKAZOVATELE A ICH HODNOTY ZA ROK 2023					
	VÝSTUPOVÉ MERATEĚNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE	VÝSLEDKOVÉ MERATEĚNÉ UKAZOVATELE	PLÁN	PLNENIE
	počet zdigitalizovaných knižničných dokumentov	200	230	počet zdigitalizovaných knižničných dokumentov	200	230
Vedecko-výskumná činnosť	počet organizovaných vedeckých podujatí	3	3	počet návštevníkov	180	206
	počet zapojení sa do celoslovenských projektov	2	3	počet zapojení do celoslovenských projektov	2	3
	počet vedecko-výskumných úloh	15	19	počet záznamov v elektronických databázach	150	170
				počet publikovaných výskumných výstupov (vydané monografie, príspevky v odbornej tlači, výstavy)	95	54
	počet vydaných edičných titulov	5	7	celkový náklad	150	760
	počet sprievodných podujatí k vydaným edičným titulom (prezentácie...)	2	1	počet návštevníkov	130	20
	počet prezentácií na odborných podujatiach	9	16	počet prezentácií	9	16

V rámci výkonu odborných knižničných činností podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len knižničný zákon) mala ŠVK BB v roku 2023 stanovené hlavné ciele v oblasti dopĺňovania a budovania knižničného fondu, jeho ochrany a očisty, v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb, v oblasti kooperácie na budovaní Súborného katalógu knižníc v rámci konzorcia KIS3G a bibliografického systému SR.

3.1.1 Ciele v oblasti dopĺňovania knižničného fondu

K 31. 12. 2023 ŠVK BB evidovala vo svojom knižničnom fonde 1 768 537 knižničných jednotiek. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka spracovaných 8 158 knižničných jednotiek, vyradených bolo 2 976 knižničných jednotiek. Z typologického hľadiska

tvoria fond knižnice knihy, periodiká, kartografické dokumenty, normy, patenty, pohľadnice, exlibrisy, hudobniny, audiovizuálne dokumenty, mikrofilmy, mikrofiše a elektronické dokumenty.

CIEĽ: Zabezpečiť každoročne rozšírenie knižničného fondu kúpou v počte minimálne 500 knižničných jednotiek.

PLNENIE: Formou kúpy bolo nadobudnutých 1 258 dokumentov, čo predstavuje 15,42 % celkového prírastku a 251,60 % plánu.

Finančné prostriedky na akvizíciu formou prioritného projektu zriaďovateľa neboli poskytnuté. Z rozpočtu knižnice bolo na akvizíciu vyčlenených 20 000,- €. Veľvyslanectvo USA na Slovensku poskytlo formou grantu 1 369,50 € na nákup dokumentov do American center Banská Bystrica. 8. decembra 2023 boli na nákup z MK SR poskytnuté finančné prostriedky vo výške 40 000,- €. Knižnica tak mohla pre čitateľov zabezpečiť zakúpenie databáz elektronických kníh a noriem na nasledujúce obdobie, ako aj doplniť fond potrebnou odbornou literatúrou. Vyžadovalo to však enormné úsilie pracovníčky akvizície a členov Akvizičnej komisie stihnúť za pár týždňov to, čo by sa inak robilo priebežne počas roka. Mnoho dokumentov už bolo vypredaných a nevieme ich pre našich čitateľov zaoštaráť.

Celkovo boli v roku 2023 na nákup informačných zdrojov vynaložené finančné prostriedky vo výške 56 597,97 € (monografie – 30 076,16 €, periodiká – 8 421,81 €, databázy – 18 100,- €).

Používatelia knižnice mali prístup do služby on-line knižnice **BOOKPORT** (vzdialený prístup, obsahuje cca 8 800 odborných, populárno-náučných kníh aj beletrie v českom jazyku, je pravidelne aktualizovaná), k digitálnej databáze slovenských technických noriem **STN-online** a hudobnej databáze **RILM**. Na základe dohody o spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva bol používateľom služieb k dispozícii prístup do patentovej databázy **SPACE**. Jazykové centrá poskytovali prístup do databáz **Shanghai Library** a **eLibraryUSA**. Pre záujemcov o informácie a dejiny regiónu sa sprístupňovala vlastná bibliografická databáza **Pamäť mesta Banská Bystrica**.

Tabuľka 8 Prírastok knižničného fondu podľa typu dokumentov

PRÍRASTOK KNIŽNIČNÉHO FONDU PODĽA TYPU DOKUMENTOV						
ukazovateľ	Počet knižničných jednotiek			Finančná hodnota v €		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
knihy	4 399	4 999	5 096	64 935,58	75 895,43	88 880,46
periodiká	1 935	1 557	2 020	34 936,08	28 196,20	32 724,46
normy	750	747	750	10 441,61	8 338,40	8 303,60
pohľadnice	62	144	91	368,47	1 116,36	1 013,25
CD platne	32	40	14	284,35	577,92	155,39
LP-platne	0	7	0	0	18,30	0
hudobniny	16	48	12	128,25	652,05	144,12

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

mapy	53	18	30	204,47	138,08	218,20
DVD	75	15	5	813,11	240,11	55,26
CD ROM	180	181	137	574,44	606,40	489,98
USB-kľúče	9	1	3	45,00	19,00	99,00
prírastok celkom	8 552	7 511	8 158	112 731,36	115 798,25	132 083,72

Tabuľka 9 Prírastok knižničného fondu podľa spôsobu nadobudnutia

PRÍRASTOK KNIŽNIČNÉHO FONDU PODĽA SPÔSOBU NADOBU DNUTIA						
ukazovateľ	Počet knižničných jednotiek			Finančná hodnota v €		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
kúpa	901	1 774	1 258	18 345,21	31 605,47	27 376,42
povinný výtláčok	3 792	3 407	3 112	53 982,24	53 171,89	51 706,09
dar	2 231	2 052	3 312	33 019,43	26 363,66	49 795,69
bezodplatný prevod	516	479	446	6 461,71	4 090,53	2 922,50
výmena	41	27	14	526,56	417,31	126,16
vlastná publ. činnosť	22	17	8	294,00	134,44	39,20
náhrada	8	1	8	102,21	14,95	117,66
spolu	7 511	7 757	8 158	112 731,36	115 798,25	132 083,72

Finančné prostriedky poskytnuté MK SR koncom roka umožnili zakúpiť do fondu starých a vzácných tlačí vyše 50 kníh (18. – 20. stor.) z antikvariátu Antikvariátik v Banskej Štiavnici. Prínos pre retrospektívne budovanie regionálneho knižničného fondu spočíva v jedinečnosti, a to:

1. provenienčné hľadisko z 18. – 19. stor. (6 kníh) – záznamy predošlých vlastníkov z banskobystrického prostredia
2. slovaciká 18. – 19. stor. s autorským vzťahom k Banskej Bystrici, napr. diela Gabriela Zaymusa, Daniela Šusteka, Mateja Bela
3. tlačiarske regionalikum – prvé súborné vydanie spisov Andreja Sládkoviča Spisy básnické vydané v Banskej Bystrici v roku 1861.

Významný zdroj doplnovania knižničného fondu ŠVK BB predstavovali dary súkromných osôb a inštitúcií. Knižnica získala zbierku dokumentov z pozostalosti po Ing. Michalovi Sasinekovi, ktorý bol spoluzakladateľom Klubu priateľov vedy, prognostiky a vedeckej fantastiky v Banskej Bystrici (založený v roku 1985). Dar tvorí vyše 2 000 monografických a periodických dokumentov.

Mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Ukrajiny v Slovenskej republike J. E. Myroslav Kastran daroval 1 200 ukrajinských kníh pre deti a dospelých v rámci projektu *Ukrajinská polička*, ktorý sa realizuje pod patronátom prvej dámy Ukrajiny Oleny Zelenskej. Tieto sa využívali v Centre slovanských štúdií pri realizácii podujatí a k poskytovaniu absenčných a prezenčných výpožičiek. Do knižničného fondu bolo z nich spracovaných 11 titulov.

Knižnica sa v rámci programu *Read Japan – Books for Understanding Japan* od nadácie *Nippon Foundation* v roku 2022 úspešne uchádzala o knižný dar z oblastí: politika a medzinárodné vzťahy, ekonómia a biznis, spoločnosť a kultúra, literatúra, umenie a história. 58 kníh bolo dňa 11. 8. 2023 odovzdaných zástupcom knižnice na Veľvyslanectve Japonska v SR pánom Hiroshi Nawata, zástupcom vedúceho misie a radcom na Veľvyslanectve Japonska v SR, a pánom Takafumi Motoyama, administratívnym pracovníkom na Veľvyslanectve Japonska v SR.

Medzi najvýznamnejších darcov v roku 2023 sa zaradili: Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove (154 notovín), Slovenská historická spoločnosť (101 kníh), Šanghajská knižnica (20 kníh), Švajčiarske veľvyslanectvo na Slovensku (11 kníh), Vojvodinský srbský archív (11 kníh), Slovenské vydavateľské centrum v Báčskom Petrovci (7 kníh), Spoločnosť Ivana Krasku v Nadlaku (16 kníh), Nadácia Fulbright Slovakia (19 kníh), Goetheho inštitút v Bratislave (49 kníh), Georg Žilina (10 kníh), Technická univerzita vo Zvolene (15 CD-ROM), Slovenská technická univerzita – vydavateľstvo Spektrum (6 kníh, 44 CD-ROM), Prešovská univerzita v Prešove – vydavateľstvo Bookman (8 kníh, 13 CD-ROM), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Vydavateľstvo Belianum (12 kníh, 2 CD-ROM), Univerzitná knižnica Katolíckej univerzity v Ružomberku (26 kníh), Univerzita Komenského v Bratislave (2 knihy, 32 CD-ROM), Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne (7 CD-ROM).

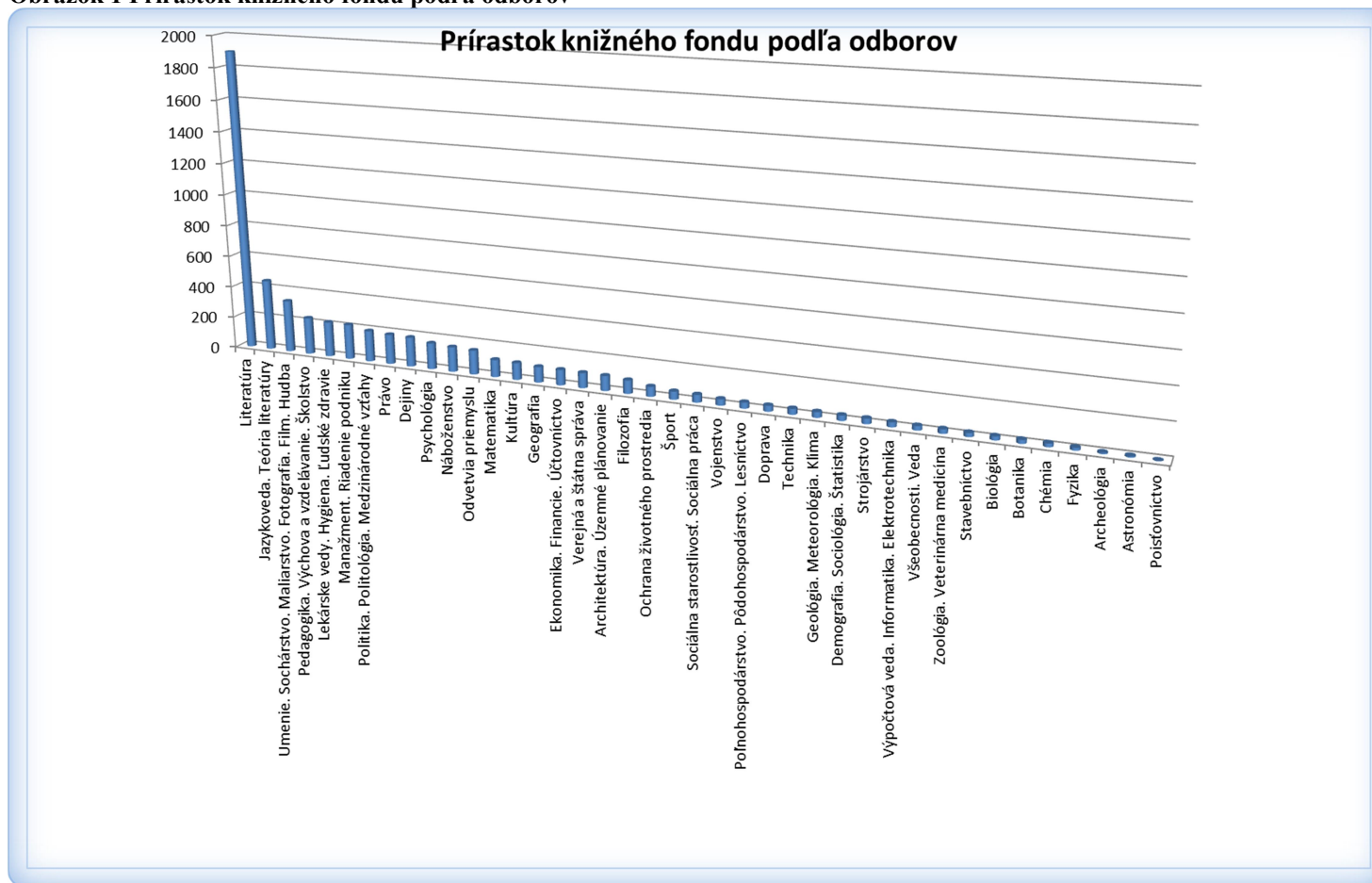
Po zmene zákona o povinnom výtlačku v júli 2020 sa pri získavaní dokumentov do fondu knižnice ukazuje ako jedna z najprospešnejších činností v knižničnej praxi osobná komunikácia s vydavateľstvami a autormi. Formou daru sa touto činnosťou podarilo získať beletriu, ktorá je u čitateľov žiadaná. Keďže ŠVK BB stratila nárok na povinný výtlačok beletrie a finančné prostriedky na jej nákup nepostačujú, je to čiastočný spôsob ako uspokojiť čitateľské požiadavky a záujmy. Medzi najvýznamnejších darcov beletrie patrí Albatros Media Slovakia (216 kníh), OZ Brak (36 kníh) a samotní autori (21) darovali spolu 24 kníh a 1 hudobné CD.

Na výzvu na sociálnych sieťach na darovanie prečítanej knihy „Knihodar – kniha od vás pre vás“ sa zapojilo 46 čitateľov, zamestnancov aj jedna blogerka. Radi by sme poďakovali p. Cejpekovi (13 kníh), p. Šiplimu (15 kníh), p. Valicovi (15 kníh) a v neposlednom rade našim vlastným kolegom p. Udžanovi (46 kníh), p. Törökovej (6 kníh), p. Fraňovej (7 kníh), p. Rešovskej (4 knihy do fondu starých a vzácných tlačí), p. Gondovej (2 knihy), p. Vranovej (2 knihy).

Knihy darovali anonymní darcovia aj prostredníctvom biblioboxu, umiestneného pred budovou knižnice. Knižničný fond sa takto obohatil o 44 dokumentov.

Knižnica získala dokumenty aj formou medzinárodnej výmeny na základe dohody o spolupráci so Študijnou a vedeckou knižnicou v Hradci Králové a Vojvodskou verejnou knižnicou v Opole (22 kníh).

Obrázok 1 Prírastok knižného fondu podľa odborov

3.1.2 Ciele v oblasti spracovania knižničného fondu

CIEĽ: Zabezpečiť automatizované spracovanie celého prírastku knižničných jednotiek.

PLNENIE: V súlade s kontraktom boli všetky novo získané dokumenty spracovávané elektronicky v systéme Virtua v spoločnej databáze clas01 projektu KIS3G. Boli vytvárané úplné katalogizačné záznamy a dodržiavané medzinárodné štandardy RDA (pre popis kníh a článkov), AACR2, ISBD a formát MARC21.

Menne bolo skatalogizovaných 6 362 dokumentov, vecne 4 563 a spolu bolo vytvorených 8 158 záznamov o exemplároch. 2 055 bibliografických záznamov minimálnej úrovne, ktoré spracovali iné knižnice kooperujúce na budovaní súborného katalógu, bolo doplnených, čím bola zvýšená úroveň ich spracovania.

Do skladu bolo v roku 2023 adjustovaných 4 799 knižničných jednotiek a do študovní a jazykových centier 3 292 knižničných jednotiek. Po obsahových preverkách čiastkových fondov študovní a jazykových centier boli používateľmi menej využívané tituly preradené do skladu a často žiadané publikácie zo skladu do študovní. Zároveň boli spracovávané zoznamy preradených dokumentov a dokumentov navrhnutých na vyradenie pre Komisiu pre obsahovú preverku a vyradenie dokumentov.

Tabuľka 10 Odborné spracovanie nových prírastkov

SPRACOVANIE NOVOZÍSKANÝCH DOKUMENTOV			
ukazovateľ	2021	2022	2023
Bibliografické spracovanie dokumentov			
knihy	4 180	4 135	5 314
periodiká	86	24	77
normy	790	640	694
pohľadnice	62	144	91
CD platne	31	40	12
LP-platne	0	8	0
hudobniny	3	56	27
mapy	45	24	30
DVD	61	13	6
CD ROM	157	156	108
USB - kľúče	9	1	3
spolu	5 424	5 241	6 362
Záznamy o exemplároch			
knihy	4 399	4 999	5 096

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

periodiká	1 935	1 557	2 020
normy	750	747	750
pohl'adnice	62	144	91
CD platne	32	40	14
LP – platne	0	7	0
hudobniny	16	48	12
mapy	53	18	30
DVD	75	15	5
CD ROM	180	181	137
USB - kľúče	9	1	3
spolu	7 511	7 757	8 158

Retrospektívne spracovanie fondu

Vzhľadom na termínované spracovanie daru španielskej literatúry a zaúčanie troch nových zamestnankýň bez praxe v katalogizácii bolo retrospektívne spracovanie knižničného fondu pozastavené. V rámci retrospektívneho spracovania dokumentov fondu starých a vzácných tlačí bolo skatalogizovaných 30 titulov.

Práca s periodikami

V databáze je bibliograficky spracovaný celý fond periodík, ktoré do knižnice dochádzajú a ktoré knižnica uchováva trvalo vo viazanej podobe, resp. dočasne na 5 rokov. Evidencia dochádzajúcich titulov periodík (900 v počte 905 exemplárov) sa realizuje denne prostredníctvom modulu Správa seriálov systému Virtua. Priebežne boli reklamované nedodané tituly periodík (28) a čísla periodík (5). Menne a vecne bolo skatalogizovaných 77 nových titulov.

Pokračovala spolupráca na budovaní Súborného katalógu periodík, spravovanom Univerzitnou knižnicou v Bratislave. Aktualizovaných bolo 493 holdingových záznamov.

Tabuľka 11 Prehľad počtu odoberaných periodík

ODOBERANÉ PERIODIKÁ			
ukazovateľ	2021	2022	2023
	Krajina pôvodu (exempláre)		
domáce	1 047	812	777
zahraničné	133	120	128
	Spôsob nadobudnutia (exempláre)		

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

kúpa	125	112	119
povinný výtlačok	858	651	701
dar	198	165	82
výmena	2	2	2
vlastná činnosť	2	2	1
	Počet odoberaných titulov		
spolu	1 180	926	900

Práca v systéme VIRTUA

Zo systému Virtua boli (denne, týždenne, mesačne) generované a tlačené výstupy pre odborné oddelenia knižnice – upomienky, oznamy o dostupnosti dokumentov, prírastkové zoznamy kníh, periodík a špeciálnych typov dokumentov, mesačné štatistiky produktivity katalogizácie podľa jednotlivých užívateľov, štatistiky výpožičiek a prolongácií podľa jednotlivých študovní, štatistiky nových a aktívnych čitateľov a štatistiky obslužených čitateľov podľa jednotlivých operátorov. Pre vyplnenie štatistického vykazovania pre MK SR Kult 01-10 boli generované údaje: počet exemplárov voľne dostupných v študovniach, počet upomienok a oznamov o dostupnosti dokumentov odoslaných čitateľom v roku 2022, počet exemplárov spracovaných elektronicky, počet 12-15-ročných čitateľov.

V spolupráci so SNK boli generované zoznamy dokumentov pre revízie: fondu riaditeľstva, bibliografického oddelenia, American Center, Knižovnickej študovne, fondu hudobnín a audiovizuálnych dokumentov. Boli nastavené práva spoločného operátora zamestnancov skladu „svkbb12“ (rozšírenie o mazanie žiadaniek a statusov), msvkbb01 (výpožičný modul). Bol nastavený zvýšený limit absenčných výpožičiek na 13. Bol vygenerovaný zoznam periodík z fondu starých a vzácných tlačí. Bola riešená tlač žiadaniek na dokumenty požičiavané prezenčne, úprava záznamov starých a vzácných dokumentov (trieda exemplára). Hromadne bol preznačený parameter „pohľadnica“ v kódovaných údajoch tagu 007 pre záznamy ŠVK BB ako podklad pre generovanie metadát pohľadníc do systému Tainacan na sprístupňovanie zdigitalizovaných dokumentov.

3.1.3 Ciele v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb

CIEĽ: Každoročne zabezpečiť spolu minimálne 120 000 absenčných a prezenčných výpožičiek a 1 100 výpožičiek MVS/MMVS.

PLNENIE: Celkovo bolo realizovaných 105 816 výpožičiek (plnenie kontraktu na 88,18 %). Okrem absenčných a prezenčných výpožičiek tlačených dokumentov čitateľa zrealizovali 8 610 výpožičiek elektronických kníh a noriem.

- V roku 2023 bolo používateľmi knižnice zrealizovaných 89 666 absenčných výpožičiek (z toho 1 785 výpožičiek poskytlo oddelenie medzinárodnej spolupráce – Nemecká študovňa: 942, Britské centrum: 1 136, American Center Banská Bystrica: 557,

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Centrum slovanských štúdií: 214, Window of Shanghai: 183, Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho: 224) a 16 150 prezenčných výpožičiek.

- V študovniach a jazykových centrách bolo čitateľom poskytnutých spolu 28 016 výpožičiek dokumentov.
- Elektronické výpožičky boli poskytované zabezpečením prístupu k databáze STN-online (61 výpožičiek), k hudobnej databáze RILM (590) a databáze so vzdialeným prístupom BOOKPORT (7 959 výpožičiek).
- Prostredníctvom MVS/MMVS bolo poskytnutých 864 výpožičiek.

Tabuľka 12 Návštevníci a výpožičky v študovniach

NÁVŠTEVNÍCI A VÝPOŽIČKY V ŠTUDOVNIACH						
	Návštevnosť			Výpožičky		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Spolu	13 749	25 114	29 889	12 152	24 916	28 016
Oddelenie starostlivosti o čitateľa	3 941	5 901	5 611	11 034	15 333	12 807
Univerzálna študovňa	828	1 161	1 088	1 642	1 915	2 169
Študovňa odborných periodík	959	1 507	1 085	4 856	6 473	4 795
Študovňa viazaných periodík	822	890	653	3 606	3 825	3 143
Študovňa digitálnych dokumentov	12	19	21	15	31	36
Študovňa špeciálnych technických a legislatívnych dokumentov	23	25	30	53	60	53
Hudobné átrium	518	1 427	1 873	773	2 891	2 405
Bibliograficko-informačné a databázové centrum	618	816	798	89	35	106
Letná čítareň	161	56	63	-	103	100
Oddelenie medzinárodnej spolupráce	2 388	9 104	12 877	675	4 951	5 833
Nemecká študovňa	398	1 341	2 585	345	2 261	2 611
Centrum slovanských štúdií	322	2 090	1 589	71	400	404
American Center Banská Bystrica	616	1 637	3 345	41	637	649
Britské centrum	254	1 477	1 858	160	1 156	1 411
Window of Shanghai	203	935	1 380	31	243	421
Centrum hispánskej kultúry Vladimíra Olerínyho	409	1 233	1 640	27	254	337
Tvorivé centrum	186	391	480	-	-	-
Oddelenie výskumu a bibliografie	161	153	143	379	397	766
Študovňa starých a vzácných dokumentov	155	147	137	361	391	752
Študovňa knižníckej literatúry	6	6	6	18	6	14

NÁVŠTEVNÍCI A VÝPOŽIČKY V ŠTUDOVNIACH						
	Návštevnosť			Výpožičky		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Elektronické služby	7 259	9 956	11 258	152	4 235	8 610
Virtuálna knižnica						
– STN on-line	7	8	10	20	39	61
– BOOKPORT	-	3 719	5 104	-	3 913	7 959
– EZB, NAVIGA, Gale ¹	129	1	-	132	1	-
– RILM	-	256	462	-	282	590
Referenčné služby	7 123	5 972	5 682	-	-	-

Tabuľka 13 MVS a MMVS

MEDZIKNIŽNIČNÁ A MEDZINÁRODNÁ MEDZIKNIŽNIČNÁ VÝPOŽIČNÁ SLUŽBA			
	2021	2022	2023
MVS iným knižniciam	949	853	700
MVS z iných knižníc	192	138	103
MMVS iným knižniciam	0	1	1
MMVS z iných knižníc	29	17	60
MVS/MMVS spolu	1 141	1 009	864

Registráciu nových čitateľov a obnovenie členstva zabezpečovali konzultanti požičovne oddelenia starostlivosti o čitateľa. 369 používateľov využilo možnosť elektronickej predregistrácie. Predregistrácia v súčasnosti pomáha zrýchliť proces registrácie nových používateľov a znižuje možnú chybovosť v databáze používateľov. Pracovisko referenčných a konzultantských služieb fungovalo podobne ako v minulom roku v požičovni. Pracovníčkami požičovne boli poskytované používateľom potrebné informácie a metodická pomoc pri vyhľadávaní a objednávaní dokumentov. Osobitnú pozornosť venovali všetkým novým používateľom. Okrem osobného kontaktu, pracovníčky požičovne komunikovali s čitateľmi telefonicky a používatelia sa na požičovňu obracali aj prostredníctvom e-mailovej pošty. Odoslaných bolo 2 641 správ, ktoré sa týkali zväčša výpožičných lehôt, výziev na riešenie riaditeľských upomienok a možnosti vrátenia dokumentov do biblioboxu. Prostredníctvom služby expresného požičania sa objednalo

¹ V r. 2022 len NAVIGA

190 dokumentov. Používateľom, ktorým skončila platnosť členstva v knižnici, boli priebežne odosielané informácie o tejto skutočnosti spolu s ponukou na obnovenie členstva a s ponukou služieb knižnice.

Používatelia využívali rutinne on-line katalóg, elektronickú žiadanku, možnosť elektronického prolongovania výpožičnej lehoty a on-line rezervovania dokumentov, ktoré sú aktuálne požičané. Používateľom bolo odoslaných 1 323 elektronických oznamov o dostupnosti kníh. Elektronicky zo systému Virtua boli odosielané upozornenia č. 1 a č. 2 o prekročení výpožičnej lehoty v počte 18 155. Riaditeľských upomienok bolo odoslaných 80.

Používatelia využívali knižničný bibliobox, umiestnený pred hlavnou budovou. V priebehu roka prostredníctvom biblioboxu vrátili čitatelia spolu 6 058 kníh. Z databázy bolo vyradených a v zmysle zákona o ochrane osobných údajov skartovaných 1 622 záznamov o používateľoch knižnice.

Oddelenie služieb čitateľom začalo v 1. polroku s realizáciou zmien, ktorých cieľom je zatraktívnenie služieb Univerzálnej študovne pre čitateľov a zvýšenie jej návštevnosti. Knižný fond tejto študovne bol totiž viac ako päť rokov neaktualizovaný, čo viedlo k poklesu návštevnosti jednej z najväčších študovní s najrozsiahlejším fondom v ŠVK BB. Nedostupnosť nielen najnovších, ale v podstate akýchkoľvek novších kníh po roku 2017 spôsobila, že fond študovne sa stal zastaraným, prestal byť pre čitateľov zaujímavý a nemali dôvod navštíviť ju. V 1. polovici roku preto došlo k zmene lokácie 265 kníh s rokmi vydania 2022 a 2023, predovšetkým odborných, a tieto sa presunuli zo skladov do študovne. Týmto krokom sa zároveň znemožnila možnosť absenčných výpožičiek týchto dokumentov, vďaka čomu by tieto knihy mali byť dostupné pre ľubovoľný počet čitateľov priamo v priestoroch študovne. Zamedzí sa tým situáciám, kedy boli hodnotné a čitateľsky atraktívne knihy absenčnými výpožičkami „blokované“ aj niekoľko mesiacov, čo komplikovalo život predovšetkým študentom píšucim záverečné práce. V 2. polroku presun najnovších a odborne najzaujímavejších kníh s rokom vydania 2022 a 2023 pokračoval, pričom výber už nebol realizovaný hromadne a nárazovo, ale nové knihy do fondu Univerzálnej študovne sa vyberali priebežne, po individuálnom zvážení každého nového prírastku vo fonde knižnice.

V rámci študovní knižnica ponúkala priestory na štúdium pre jednotlivcov (individuálne študijné boxy využilo 291 čitateľov), ako aj pre skupiny používateľov (Tvorivé centrum využilo 480 návštevníkov). Pre realizáciu outdoorových aktivít ŠVK BB prevádzkovala v letných mesiacoch jún – september Letnú čítareň, ktorá bola slávnostne otvorená a sprístupnená 2. júna 2023 pri príležitosti Víkendu otvorených parkov a záhrad. Používateľom bolo k dispozícii voľné wifi pripojenie. Organizované skupiny majú k dispozícii stálu interaktívnu výstavu vedeckých hračiek, jednoduchých experimentov a hlavolamov Veda v hračkách (798 návštevníkov). O platený produkt – *Album – o čom písali noviny v deň Vášho narodenia* – je naďalej záujem. Boli zhotovené 3 albumy. V 3. štvrtroku 2023 boli existujúce spoločenské hry za účelom propagácie premiestnené z Nemeckej študovne do vitrín pri požičovni. Ich viditeľnosť sa odzrkadlila na počte výpožičiek. Kým v roku 2022 boli vypožičaných 5 hier, za spomínané obdobie roku 2023 sa uskutočnilo 17 výpožičiek. Cudzojazyčné spoločenské hry sú využívané konzultantmi jazykových centier aj pri aktivitách ako jazykové kurzy a interaktívne tematické hodiny pre študentov.

Novinkou vo výpožičkách Centra slovanských štúdií sa stal od júna 2023 dar 1 200 ukrajinských kníh pre deti a dospelých, získaný v rámci projektu Ukrajinská polička, ktorý sa realizuje pod patronátom prvej dámy Ukrajiny Oleny Zelenskej. Vybraté tituly boli spracované do knižničného fondu, multiplikáty boli ponúknuté školám a iným organizáciám na pomoc vzdelávaniu Ukrajincov. Za 2. polrok 2023 CSS vypožičalo 76 exemplárov týchto kníh.

Konzultanti jazykových centier sa popri svojej knižnično-informačnej náplni práce venovali projektovej a prekladateľskej činnosti. Okrem prekladov pre ŠVK prekladali aj abstrakty pre Bulletin Slovenskej asociácie knižníc.

Rešerše pre študentov aj ostatných čitateľov v počte 689 vyhotovovalo Bibliograficko-informačné a databázového centrum pri osobnej návšteve či na základe elektronickej objednávky. Objednávky na rešerše ŠVK BB prijímala v počte 65 aj z iných knižníc. Záujem bol najmä o rešerše z oblasti pedagogiky, práva, politológie, medzinárodných vzťahov, ekonomiky, medicíny a ošetrovateľstva. Bibliograficko-informačná výchova používateľov a základné školenie v oblasti využívania elektronických informačných zdrojov pre používateľov knižnice sa uskutočňovala priebežne pre nových používateľov a na požiadanie používateľov.

CIEL: Každoročne zabezpečiť minimálne 5 000 aktívnych používateľov a 92 050 návštevníkov knižnice.

PLNENIE: Služby knižnice v roku 2023 využívalo 4 892 aktívnych používateľov a knižnicu navštívilo 88 328 návštevníkov.

V roku 2023 mala knižnica 4 892 aktívnych používateľov (počet čitateľov s platným čitateľským preukazom), čo predstavuje 97,84 % z ročného plánu. Zaregistrovalo sa alebo obnovilo platnosť svojej registrácie 3 192 používateľov, z toho nových bolo 1 612. Celkový počet návštevníkov knižnice, vrátane návštevníkov podujatí bol 86 973. Z uvedeného počtu bolo 56 518 návštevníkov, využívajúcich knižnično-informačné služby. Z toho počet návštevníkov využívajúcich tradičné knižnično-informačné služby bol 45 260 (požičovňa, katalógy, študovne), elektronické služby využilo 11 258 používateľov.

Celkový počet návštevníkov Univerzálnej študovne (a tým aj knižnice ako takej) bol v roku 2023 ovplyvnený jej premiestnením do menších priestorov na prízemí z dôvodu úspory energií. V náhradných priestoroch zotrvala najväčšia študovňa knižnice až do apríla, čím na takmer tretinu roka 2023 obmedzila študijné podmienky čitateľov a ich komfort.

V oblasti práce s používateľom knižnica kládla dôraz na osobný prístup (metodická pomoc pri vyhľadávaní a objednávaní dokumentov, pomoc pri výbere dokumentov k téme záverečnej práce a pod.). Požiadavky verejnosti sa snažila saturovať akvizíciou dokumentov potrebných pri štúdiu, adresným zasielaním noviniek vo fonde knižnice a realizáciou odborných aj záujmových podujatí, prostredníctvom ktorých sa ponuka služieb dostávala do povedomia verejnosti. Pretrvávajúci bol záujem o informačné služby – službu Spýtajte sa knižnice využilo 26 používateľov, prostredníctvom služby LiveChat odpovedali konzultanti na 102 otázok (z toho 70 otázok zodpovedali konzultanti online a 32 offline). Počet používateľov, ktorí urobili v systéme VIRTUA transakcie bol 174 303.

Tabuľka 14 Používatelia a návštevníci knižničných služieb

POUŽÍVATELIA A NÁVŠTEVNÍCI KNIŽNIČNÝCH SLUŽIEB			
	2021	2022	2023
Aktívni používatelia (s platnou identifikačnou kartou)	5 232	4 945	4 892
Používatelia registrovaní a preregistrovaní v danom roku	3 176	3 404	3 192
- z toho do 15 rokov	6	3	19
Návštevníci knižničných služieb spolu	44 503	52 584	56 518
z toho:			
- návštevníci požičovne	29 336	27 350	26 498
- návštevníci študovní	6 490	15 158	18 631
- návštevníci katalógov	1 418	120	131
- návštevníci e-služieb	7 259	9 956	11 258

Tabuľka 15 Návštevnosť internetovej stránky ŠVK BB

	2021	2022	2023
Návštevníci	94 159	84 460	87 597
Počet zobrazení	410 580	381 347	396 524

3.1.4 Ciele v oblasti správy, ochrany a revízie knižničného fondu

CIEĽ: Na úseku správy, ochrany a revízie knižničného fondu zabezpečovať komplex úloh v oblasti uchovávanía, revízie, ochrany a vyrad'ovania dokumentov z knižničného fondu ŠVK BB. Viest' a ochraňovať základné evidencie týkajúce sa vyrad'ovania knižničného fondu, budovať systém revíznych katalógov. Dodržiavať plán revízií a obsahových previerok knižničného fondu.

PLNENIE: Na trvalé uchovávanie bolo skompletizovaných 1 415 zväzkov periodík za roky 2022 a 2023 a na dočasné uchovávanie na 5 rokov 153 zväzkov. Na ochranu knižničného fondu neboli poskytnuté finančné prostriedky formou prioritného projektu od zriaďovateľa. Periodiká sa ukladali do dosiek z kartónu. Čiarovými kódmi boli priebežne označované všetky spracovávané dokumenty a tiež dokumenty spracovávané v rámci retrospektívnej katalogizácie. Spolu bolo čiarovými kódmi označených 8 234 exemplárov. Čipmi RFID boli označované všetky novozískané knihy a viazané periodiká adjustované do študovne viazaných periodík a retrospektívne spracované knihy, žiadané čitateľmi na vypožičanie. Spolu bolo čipmi označených 6 289 dokumentov. 298 starých a vzácných tlačí bolo označených exlibrisom ŠVK BB.

V marci bola ukončená digitalizácia zameraná na dokumenty z fondu starých a vzácných tlačí, ktoré boli v roku 2021 MK SR vyhlásené za historické knižničné dokumenty. Tieto boli následne fyzicky vyčlenené z fondu starých a vzácných dokumentov a umiestnené v samostatnej miestnosti v ochranných obaloch v troch uzamykateľných kovových skriniach.

Revízie, obsahové previerky, vyradovanie knižničného fondu

Ochrana knižničného fondu v skladoch a ochrana informačných dokumentov, ktoré sprístupňovala knižnica používateľom absenčne a prezenčne v študovniach a jazykových centrách bola hlavnou úlohou oddelenia správy fondov.

V súlade s plánom na rok 2023 bola vykonávaná revízia fondu hudobnín signatúry H1, H2, H3 a H4 v počte 13 480 odrevidovaných exemplárov, fondu American Center v počte 2 146 dokumentov, príručného fondu riaditeľky v počte 9 dokumentov, revízie špeciálnych typov dokumentov – CD, CD ROM, magnetofónové pasky, DVD v počte 1 137, videokazety, gramoplatne sign. G1, G2, G3 v počte 11 600. Vykonané boli aj mimoriadne revízie fondu Knižnickej študovne v počte 1 897 dokumentov, Bibliografickej študovne v počte 699 dokumentov a fondu seminárnej knižnice v počte 4 287. Po uložení dokumentov vyhlásených za historické knižničné dokumenty do zakúpených kovových skriň bola vykonaná revízia 392 exemplárov. Spolu bolo odrevidovaných 35 647 dokumentov.

Revízia bola vykonaná fyzicky, t.j. každý dokument bol porovnaný s revíznym katalógom, so zoznamom dokumentov vygenerovaným v SNK. Chýbajúce dokumenty boli dohľadávané. Na úseku revízií sa vykonávala kontrola a dohľadávanie chýbajúcich dokumentov a kontrola kvality odrevidovaných videokaziet.

Komisia pre obsahovú previerku a vyradovanie dokumentov v roku 2023 zasadala 2x a posudzovala a vyradila dokumenty dlhodobo nedohľadané po revíziách, straty čitateľov a poškodené dokumenty spolu v počte 371 ks v hodnote 2 316,03 €. Cudzozjazyčné viazané periodiká s vročením od 1963 boli posudzované a vyradené z dôvodu neaktuálnosti a nevyužívania čitateľmi (2 590 zväzkov v hodnote 30 042,38 €). Poškodené špeciálne typy dokumentov – gramoplatne, CD, mapa boli vyradené v počte 15 ks v hodnote 112,92 €. Celkom bolo vyradených 2 976 ks dokumentov v celkovej hodnote 32 471,33 €.

Vyradené knižničné jednotky boli v zmysle platnej smernice o evidencii, revízií a vyradovaní knižničného fondu ponúknuté knižniciam na Slovensku.

Tabuľka 16 Štatistika výkonov v oblasti revízií a vyradovania knižničného fondu

VÝKONY V OBLASTI REVÍZIÍ A VYRAĐOVANIA KNIŽNIČNÉHO FONDU			
UKAZOVATEĽ	2021	2022	2023
Zrevidovaný knižničný fond	67 119 kn. j.	83 835 kn. j.	35 647 kn. j.
Vyradené dokumenty	2 224 kn. j.	168 kn. j.	2 976 kn. j.
z toho – knihy	2 224 kn. j.	31 kn. j.	371 kn. j.
– periodiká	0	0	2 590 kn. j.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

– špeciálne dokumenty	0	137 kn. j. (136 MG-pások, 1 CD-ROM)	15 kn. j. (3 DVD, 5 CD, 1 mapa , 6 gramoplatní)
-----------------------	---	--	---

Úsek knižničných skladov

Na úseku skladov boli vykonané práce súvisiace s ochranou dokumentov – kontrola uloženia dokumentov podľa signatúry a ich manuálna očista od prachu, evidencie teploty a vlhkosti v priestoroch skladu. V rámci ochrany dokumentov sa viedla denná písomná evidencie merania teploty a vlhkosti v priestoroch skladu, čím sa zabezpečovalo včasné zistenie nežiaducich vplyvov na poškodenie dokumentov.

Zamestnanci zabezpečovali prípravu dokumentov pre čitateľov na absenčné výpožičky (33 065 exemplárov, z toho expresné výpožičky dokumentov 190), zabezpečovali dokumenty pre prezenčné výpožičky (3 189 exemplárov), uloženie vrátených dokumentov (32 652), zakladanie dokumentov adjustovaných z oddelenia fondov (4 799 exemplárov), označovali dokumenty čiarovými kódmi a čipmi RFID (338). Preraďovali dokumenty do externého skladu (2 516), overovali dokumenty pri nahlásení straty v počte 701. Pripravili na opravu väzby poškodené exempláre v počte 92 ks. V roku 2023 si 798 používateľov neprevzalo 1 495 dokumentov.

Z dôvodu uvoľnenia priestorov na nové prírastky boli realizované presuny nevyužívaných slovenských a cudzojazyčných viazaných periodík (1 132 titulov) do skladu na Zvolenskej ceste. Samotným prácam predchádzala príprava harmonogramu postupu prác, organizačné zabezpečenie prác, rozmiestnenie regálov, zabezpečenie materiálu. Celkom bolo demontovaných, prevezených a znovu namontovaných 75 regálov / 565 m políc.

Knihárska dielňa

Knihárske práce sa realizovali na základe požiadaviek jednotlivých oddelení knižnice a pracovníkov skladov, ktorí pripravovali poškodené dokumenty a odborné periodiká. Zviazané bola Zbierka zákonov SR (9 ks), prírastkové zoznamy knižničného fondu (6 ks, kronika (1 ks). Pre potreby propagácie bola vyhotovená minipublikácia o ŠVK BB (v počte 60 ks s perspektívou ďalších exemplárov podľa potrieb knižnice). Súčasťou knihárskych prác bolo aj rezanie a skladanie materiálov a laminovanie. Pre verejnosť bolo v ponuke vyhotovenie albumu „Deň, na ktorý sa nezabúda“. Vyhotovené boli 3 albumy.

Tabuľka 17 Reprografické práce

REPROGRAFICKÉ PRÁCE			
	2021	2022	2023
Mäkká väzba	166	187	176
Tvrdá väzba	146	144	261

Väzba spolu	312	331	437
Rezanie	48 066	26 078	14 653
Laminovanie	0	21	0
Ostatné	916	747	1 051

3.1.5 Múzejná činnosť

CIEĽ: Zabezpečiť nadobudnutie zbierkových predmetov v počte minimálne 200 zbierkových predmetov

PLNENIE: Celkovo sa zbierkový fond LHM rozrástol o 257 jednotiek v súlade so zameraním múzea – dokumentovať divadelnú, literárnu a hudobnú kultúru, vrátane ľudových a klasických hudobných nástrojov a bábkárskych tradícií v súlade so Zriaďovacou listinou a s platným akvizičným plánom múzea.

Komisia na tvorbu zbierok zasadala 3x (20. 2., 14. 6., 19. 10.). Zbierkové predmety boli získané vlastným výskumom – 126 jd. a darom – 131 jd. Kúpou nenadobudlo LHM v roku 2023 žiadne zbierkové predmety z dôvodu absencie finančných zdrojov na tento účel.

1. *Zbierkové predmety získané vlastným výskumom:*

- Riečan, Beloslav: archívália, drobná tlač (2 jd)
- Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica: typografiky (2 jd)
- Budinský, Anton: typografika (1 jd)
- Rocková hudba: typografiky, drobné tlače, fónika (12 jd)
- Štátna opera Banská Bystrica: drobné tlače (8 jd)
- Móry, Ján: drobné tlače (2 jd)
- Bigbítová hudba: drobná tlač (1 jd)
- Festivaly: drobné tlače (3 jd)
- Populárna hudba: drobná tlač (1jd)
- Mesto Banská Bystrica: drobné tlače (2 jd)
- Folklórny súbor Urpín: drobná tlač (1 jd)
- Pogorielová, Jana: drobná tlač (1 jd)
- Rymarenko, Igor: drobná tlač (1 jd)
- Bábkové divadlo na rázcestí Banská Bystrica: drobné tlače, fotografie (14 jd)
- Divadlo pod balkónom: drobné tlače (2 jd)

- Divadlo Jozefa Gregora Tajovského Zvolen: drobné tlače (17 jd)
- Anderle, Anton: fotografie (2 jd)
- Bindzár, Juraj: fotografie (2 jd)
- Ponická, Hana: archívália, drobné tlače (5 jd)
- Poliaková, Blanka: typografiky, drobná tlač (3 jd)
- Jarunková, Klára: typografika (1 jd)
- Sládkovič, Andrej: typografika (1 jd)
- Vansová, Terézia: typografika (1 jd)
- Šimonová, Brigita: typografika, drobná tlač (2 jd)
- Hruz, Pavol: typografika (1 jd)
- Karvaš, Peter: typografiky (2 jd)
- Solivajsová, Zlata: typografika (1 jd)
- Várošík, Michal: typografika (1 jd)
- Kubašáková, Zuzana: typografiky, drobné tlače (4 jd)
- Literárny klub Litera 2: typografiky (2 jd)
- Kováč-Adamov, Michal: typografika (1 jd)
- Ballek, Ladislav: typografika (1 jd)
- Univerzitná noc literatúry Banská Bystrica: drobné tlače (3 jd)
- Piljar, František: drobné tlače (3 jd)
- Donovalová, Katarína: drobné tlače (2 jd)
- Ars Poetica Neosoliensis: drobné tlače (12 jd)
- Podlipná, Erika: drobná tlač (1 jd)
- Kasáč, Zdenko: drobná tlač (1 jd)
- Slávnostné matiné Slavín Bratislava: drobná tlač (1 jd)
- Vansovej Lomnička: ekranárie (3 jd)

2. Zbierkové predmety získané darom

- Nehmotné kultúrne dedičstvo SR – fujara: reálie, výtvarné umenie (3 jd)
- Spevácky zbor slovenských učiteľov: reálie, archívália, drobné tlače (18 jd)
- Jarunková, Klára: archívália, drobná tlač, výtvarné umenie (3 jd)
- Očenášová-Štrbová, Slavomíra: typografika (1 jd)

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

- Cmarková, Elena: typografika, drobná tlač (2j d)
- Katina, Ľudovít Andrej: typografiky, drobné tlače, fotografia (5 jd)
- Mistrík, Jozef: archívália (1 jd)
- Kuniak, Juraj: typografika (1jd)
- Stollmann, Andrej: archíválie, drobné tlače, fotografie (18 jd)
- Gregorová, Hana: reálie, archívália, ekranária (4 jd)
- Divadlo pod balkónom, Harry Teater: Scénografika, drobné tlače (39 jd)
- Krajské bábkové divadlo v Banskej Bystrici: Scénografiky (36 jd)

Tabuľka 18 Akvizícia zbierkových predmetov podľa spôsobu nadobudnutia

ODBOR	PRÍRASTKY		SPÔSOB NADOBU DNUTIA									
			VLASTNÝ VÝSKUM		KÚPA		DAR		ZÁMENA		PREVOD	
	p. č.	ks	p. č.	ks	p. č.	ks	p. č.	ks	p. č.	ks	p. č.	ks
Literatúra	201	201	91	91	0	0	21	21	0	0	0	0
Hudba	56	56	35	35	0	0	110	110	0	0	0	0
Spolu	257	257	126	126	0	0	131	131	0	0	0	0

Odborná evidencia zbierkového fondu

Tabuľka 19 Stav všetkých zbierkových predmetov z hľadiska evidencie zbierok

ODBOR	PRÍRASTKY CELKOVO		SKATALOGIZOVANÉ CELKOVO		SKATALOGIZOVANÉ V DANOM ROKU		ÚBYTOK V DANOM ROKU	
	p. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks
Literatúra	21 876	32 522	24 106	28 920	260	260	0	0
Hudba	18 439	28 658	21 324	30 873	370	370	0	0
Spolu	40 315	61 180	45 430	59 793	630	630	0	0

Tabuľka 20 Elektronické spracovanie zbierok

	PRVOSTUPŇOVÁ EVIDENCIA		DRUHOSTUPŇOVÁ EVIDENCIA		POČET PREDMETOV S DIGITÁLNYM OBRAZOVÝM DOKUMENTOM	POČET ZÁZNAMOV CEMUZ
	POČET PRÍRASTKOVÝCH ČÍSEL	POČET KUSOV ZBIERKOVÝCH PREDMETOV	POČET EVIDENČNÝCH ČÍSEL	POČET KUSOV SKATALOGIZOVANÝCH PREDMETOV		
Celkový počet	36 825	43 780	28 142	29 775	4 661	28 749

Tabuľka 21 Štatistika spracovania zbierok v systéme ESEZ

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prvostupňová evidencia zbierok (počet jd)										
Novospracované zbierky	282	552	369	456	511	596	140	438	385	257
Retrospektíva	326	882	865	549	453	281	2 918	2 268	1 065	743
SPOLU:	608	1434	1234	1 005	964	877	3 058	2 706	1 450	1 000
Druhospupňová evidencia zbierok (počet jd)										
Novospracované zbierky	433	407	356	669	414	582	828	208	448	630
Retrospektíva	717	918	872	537	514	752	3 534	2 853	1 146	640
SPOLU	1 140	1 325	1 228	1 206	928	1 334	4 362	3 061	1 594	1 270

Ochrana zbierkového fondu

Odborné múzejné činnosti v oblasti ochrany a bezpečnosti zbierkových predmetov boli podporené zo strany zriaďovateľa vo výške 7 000,00 €. Na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov čerpal LHM 5 800,00 €, na obalový materiál (archívne ph neutrálne obálky) 1 200,00 €.

LHM nedisponuje vlastnou konzervátorskou dielňou, vlastnými prostriedkami realizuje len základné ošetrovanie zbierkových predmetov. V roku 2023 boli na zmluvnom základe odovzdané 4 zbierkové predmety (typografiky z knižnice Samuela Kollára z Čerenčian) na reštaurovanie dodávateľsky: f. Kollárovská knižnica. Irenej z Lyonu: Opus Eruditissimum Divi Irenaei Episcopi Lugdunensis In Quinque Libros Digestum, Bazilej, 1534, kniha, L 22333; f. Kollárovská knižnica. Boxhorn, Marcus Zuerius: Chronologia Sacra et Profana, Jena, 1660, kniha, L 22334; f. Kollárovská knižnica. Nádasdy, Ferenc: Mausoleum Potentissimorum ac

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Gloriosissimorum Regni Apostolici Regum, Norimberg, 1664, konvolút, kniha, L 22335; f. Kollárovska knižnica. Meltzer, Juraj: Confessio ecclesiarum montanarum civitatum, Banská Bystrica, 1578, konvolút, kniha, L 22336.

Tabuľka 22 Ochrana zbierkového fondu

	KONZERVOVANIE		REŠTAUROVANIE		PREPAROVANIE	
	Počet kusov	Finančné náklady	Počet kusov	Finančné náklady	Počet kusov	Finančné náklady
Vlastnými prostriedkami	0	0	0	0	0	0
Dodávateľsky	0	0	4	5 800,- €	0	0
Spolu	0	0	4	5 800,- €	0	0

Digitalizácia predmetov z fondu LHM. Dokumentácia podujatí. Grafické práce

V digitalizačnom a v audiovizuálnom pracovisku LHM pretrvávajú problémy so zastaralými a nevyhovujúcimi technickými pracovnými prostriedkami a bezpečným úložiskom pre narastajúci počet dát. V roku 2023 zrealizovalo LHM digitalizáciu 1 761 zbierkových predmetov a 760 predmetov kultúrnej hodnoty. V digitalizačnom pracovisku ŠVK BB sa zdigitalizovalo 283 zbierkových predmetov, t. j. 448 skenov, 941 strán (archiválie z fondu Hana Gregorová 281 zbierkových predmetov, t. j. 405 skenov, 898 strán a archiválie z fondu Jozef Gregor Tajovský 2 zbierkové predmety, 43 skenov, 43 strán).

Tabuľka 23 Digitalizácia, dokumentácia podujatí, grafické práce

P. č.	NÁZOV ČINNOSTI	POČET		
		DIGITALIZAČNÉ PRACOVISKO	AUDIOVIZUÁLNE PRACOVISKO	SPOLU
1.	Digitalizácia zbierkových predmetov LHM	1 698	63	1 761
	Z toho archiválií	1 260	0	1 260
	Z toho audiodokumentov (MG)	0	59	59
	Z toho videodokumentov (VHS)	0	4	4
	Z toho pre bádateľov	32	21	21
2.	Digitalizácia predmetov kultúrnej hodnoty LHM	562	198	760
	Z toho archiválií	342	0	342
	Z toho audiodokumentov (MG)	0	79	79
	Z toho videodokumentov (VHS)	0	119	119
	Z toho pre bádateľov	8	66	74
3.	Spracovanie audiovizuálneho materiálu	0	301	301

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

P. č.	NÁZOV ČINNOSTI	POČET		
		DIGITALIZAČNÉ PRACOVISKO	AUDIOVIZUÁLNE PRACOVISKO	SPOLU
	Z toho LHM	0	261	261
	Z toho ŠVK	0	0	0
	Z toho pre bádateľov	0	87	87
4.	Premagnetovanie nahrávok	0	261	261
5.	Fotodokumentácia podujatí	25	6	31
	Z toho LHM	13	5	18
	Z toho ŠVK	12	1	13
6.	Videodokumentácia podujatí	0	19	19
	Z toho LHM	0	18	18
	Z toho ŠVK	0	1	1
7.	Grafické práce	52	0	52
	Z toho LHM	52	0	52
	Z toho ŠVK	0	0	0

Odborná revízia zbierkových predmetov

V roku 2023 boli na základe Plánu odborných revízií zbierkových predmetov LHM vykonané 4 revízie zbierkových predmetov: Reálie – hudba – 838 jednotiek, Reálie – literatúra – 714 jednotiek, Ekranárie – literatúra / hudba – 206 jednotiek, Expozícia ľudové hudobné nástroje na Slovensku – 170 jednotiek. Celkový počet revidovaných jednotiek bol 1 928.

3.1.6 Prezentačná a výstavná činnosť

CIEĽ: Každoročne zabezpečiť realizáciu 40 výstav, z toho 10 zo zbierok LHM.

PLNENIE: Celkovo sa uskutočnilo 48 výstav (47 vo výstavných priestoroch ŠVK BB a 1 putovná výstava mimo ŠVK BB).

Výstavná činnosť bola realizovaná podľa Plánu práce ŠVK BB. O vystavovanie v Galérii v podkroví bol permanentne zaznamenaný veľký záujem, rovnako aj o výstavy v átriu. Pri realizácii výstav knižnica spolupracovala s autormi, občianskymi združeniami, kultúrnymi inštitúciami i zastupiteľskými úradmi v SR. Návštevníci v Galérii v podkroví boli prevažne umelci, pracovníci kultúry, poslucháči UMB, Akadémie umení, banskobystrických stredných škôl ako aj dôchodcovia. Návštevníci výstav v iných priestoroch boli prevažne bežní návštevníci a používatelia služieb ŠVK BB.

V rámci činnosti prebiehalo spracovanie podkladov k výstavám, realizovalo sa moderovanie výstav počas vernisáží, komentovanie výstav pre návštevníkov a fotografické práce pre potreby ŠVK BB.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

V sledovanom období bolo realizovaných 47 výstav (z toho 11 realizovalo LHM). Najvýznamnejšie výstavy boli prezentované v Galérii v podkroví v počte 8 výstav (1 320 návštevníkov). V átriu knižnice sa uskutočnilo 9 výstav. Na 1. poschodí sa sprístupnilo 12 výstav. Vo vitrínach na 1. a 2. poschodí sa uskutočnilo 7 výstav. V iných priestoroch sa konalo 11 výstav a putovné výstavy boli 2 (z toho jedna bola organizovaná medzinárodným domom umenia pre deti BIBIANA). Tematické výstavy dokumentov z knižničného fondu a audiovizuálne výstavy boli sprístupňované aj v priestoroch požičovne a študovni.

Okrem výstavnej činnosti, referát pre výstavnú činnosť realizoval grafické a výtvarné spracovanie 3 albumov ŠVK BB (platená služba). Výtvarne a graficky boli spracované 4 čísla občasnika Knižničné noviny, 12 čísel Newslettera ŠVK BB, letáky, pozvánky, programové skladačky a iné grafické podklady.

V zmysle nariadenia MK SR boli vstupy do múzea a galérie v prvú stredu v mesiaci bezplatné. Táto skutočnosť sa celoročne sledovala.

Tabuľka 24 Výstavná činnosť

DÁTUM	NÁZOV A CHARAKTERISTIKA VÝSTAVY	ORGANIZÁTOR	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Galéria v podkroví			
15.12.2022 – 20.1.	Gustáv Hegeduš, Ondrej Nagaj: V lese – výstava fotografií a poézie	ŠVK BB a autori	118
26.1. – 3.3.2023	Michal Barta: Myšlienky 60+	ŠVK BB a autor	129
9.3. – 28.4.2023	Pavol Muška: Krok za krokom	ŠVK BB a autor	208
4.5. – 2.6.2023	Emil Venkov: Návšteva po rokoch	ŠVK BB, Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave	51
8.6. – 20.7.2023	Peter Valach: Keramika	ŠVK a autor	97
17.8. – 20.10.2023	Juraj Čutek: Duša v dreve, výstava drevených plastík	ŠVK BB a autor	296
26.10. – 14.12.2023	Kovačická inzita	ŠVK BB a Ján Hrk	151
21.12. – 23.2.2023	Marian Mikloš: Životom cez obrazy a sochy	ŠVK BB a autor	270
Átrium			
7.12.2022 – 20.1.2023	Michal Bol'fa: Slovenskou krajinou	ŠVK BB a autor	verejné priestory
25.1. – 10.3.2023	Študentský ateliér	ŠVK BB, Súkromná škola umeleckého priemyslu, Zvolen	verejné priestory
14.3. – 21.4.2023	Vladimír Letřík: Ľudia a iné zaujímavosti Banskej Bystrice	ŠVK BB a autor	verejné priestory
26.4. – 20.5.2023	Najkrajší kalendár a najkrajšia kniha o Slovensku	ŠVK BB, Klub fotopublicistov Slovenska	verejné priestory

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV A CHARAKTERISTIKA VÝSTAVY	ORGANIZÁTOR	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
24.5. – 7.7.2023	Architektúra Nórska	ŠVK BB, Fakulta architektúry v Bergene, Nórsko	verejné priestory
12.7. – 11.8.2023	Kupkovič: Digigrafika	ŠVK BB a autor	verejné priestory
16.8. – 6.10.2023	Univerzita tretieho veku UMB BB: výstava študentských prác	ŠVK BB a autori	verejné priestory
11.10. – 1.12.2023	Maľovaná ZUŠ-ka – výstavy prác žiakov výtvarného odboru ZUŠ Jána Cikkera	ŠVK BB a ZUŠ	verejné priestory
6.12. – 26.1.2023	Peter Pařízek: Poézia krajiny – výstava fotografií	ŠVK BB a autor	verejné priestory
1. poschodie			
15.12.2022 – 27.1.2023	Vesmír očami detí	ŠVK BB, Hvezdáreň, Banská Bystrica	verejné priestory
2.2. – 10.3.2023	Svetielko nádeje	ŠVK BB, OZ Svetielko nádeje	verejné priestory
15.3. – 28.4.2023	1. bulharský diplomat v SR Štefan Getsev	ŠVK BB, Veľvyslanectvo Bulharskej republiky, Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave	verejné priestory
15.3. – 5.5.2023	Hedviga Dermien- Luchavová: Seine-Maritime	ŠVK BB, Alliance francaise Banská Bystrica	verejné priestory
11.5. – 12.6.2023	Galéria talentov 2023. Výstava prác XII. ročníka literárnej, výtvarnej a fotografickej súťaže základných škôl a osemročných gymnázií	LHM	verejné priestory
7.6 – 18.8.2023	Tomasz Sobiecki: Toruń – mesto Mikuláša Kopernika	ŠVK BB, CSS, Poľský inštitút v Bratislave	verejné priestory
14.6. – 21.7.2023	Camino de Santiago / Svätjakubská cesta	ŠVK BB, CHK V. Olerínyho, Cervantesov inštitút v Bratislave, Veľvyslanectvo Španielska na Slovensku, Občianske združenie priateľov Svätjakubskej cesty na Slovensku	verejné priestory
22.8. – 29.9. 2023	Voda je život – interaktívna výstava o vode	ŠVK BB a SAŽP	verejné priestory
21.9. – 27. 10. 2023	Cena za krajinu 2022 – výstava ocenených projektov	ŠVK BB a SAŽP	verejné priestory
31. 10. – 1. 12. 2023	Architekt Karol Chudomelka – výstava tvorby	ŠVK BB a autor	verejné priestory
17.11. – 12.12. 2023	Peter Rusnák: Via – výstava tvorby k životnému jubileu	ŠVK BB a autor	verejné priestory

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV A CHARAKTERISTIKA VÝSTAVY	ORGANIZÁTOR	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
5.12. – 19.1.2024	Vesmír očami detí – výstava víťazných prác	ŠVK BB a Hvezdáreň BB	verejné priestory
1. poschodie (vitríny)			
8. – 31.3.2023	Naša a svetová Klára Jarunková. Výstava slovenskej novinárky, prozaičky a autorky literatúry pre deti a mládež.	BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, Bratislava, ŠVK BB, LHM	29
2.5. – 30.6.2023	Finalisti Anasoft litera 2023	OF	verejné priestory
1. – 30.6.2023	Pavel Hruz – slovenský spisovateľ, rodák z Banskej Bystrice	OF	verejné priestory
Expozícia Múzeum – domov múz			
7.11.2022 – 10.2.2023	Sólo pre ... Osvalda Zahradníka. Výstava k 90 . výročiu narodenia slovenského dramatika	LHM	535
17.2. – 19.5.2023	Krajina nespavosti. Výstava venovaná nedožitým 80. narodeninám dramatika, básnika, prozaika, pesničkára, tvorcu rozhlasových hier Juraja Bindzára	LHM	864
26.5. – 31.8.2023	Piaty medailón. Ivan Plintovič. Výstava pri príležitosti 100. výročia narodenia literárneho vedca, pedagóga, kritika, teoretika a esejistu	LHM	614
8.9. – 12.1.2024	Zo života tvorcu slovenskej národnej hudby. Výstava pri príležitosti 180. výročia narodenia hudobného skladateľa a zakladateľa slovenskej národnej hudby Jána Levolava Bellu	LHM	982
Výstavné priestory na 2. poschodí (vitríny)			
31.10.2022 – 20.1.2023	Zo života priekopníka slovenskej filmovej hudby. Výstavka k 110. výročiu narodenia hudobného skladateľa Šimona Jurovského	LHM	600
27.01. – 30.5.2023	Hlasom zvláštneho ducha hudby. Výstavka pri príležitosti 120. výročia narodenia hudobného skladateľa, regenschori Jána Gajdoša	LHM	380
5.6. – 22.9.2023	Ján Haruštiak. Harry. Výstavka pri príležitosti 65. narodenín bábkohorca, riaditeľa divadla a scenáristu	LHM	653
29.9. – 26.1.2024	Syn Slávy. Výstavka pri príležitosti 230. výročia narodenia politika, básnika, spisovateľa, jazykovedca a evanjelického kňaza Jána Kollára	LHM	375
Iné priestory			

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV A CHARAKTERISTIKA VÝSTAVY	ORGANIZÁTOR	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
1.1.2023 - 14. 3. 2023	1. január – deň vzniku Slovenskej republiky – 30 rokov novodobej histórie samostatného Slovenska	OF	verejné priestory
1.1. – 1.6.2023	Podoby jazykovej krajiny, Jazyková krajina v meste a mesto v jazykovej krajine	Nemecká študovňa, Katedra germanistiky FF UMB	verejné priestory
6. – 10.3.2023	Osvetová literatúra v tvorbe banskobystričských tlačiarov	OVB – študovňa HKF	30
15.3. – 18.5.2023	Jar v knižnici - výstava venovaná jari a ľudovým zvykom	OF	verejné priestory
19.4. – 2.6.2023	Scenáre pre prírodu Slovenska	ŠVK, Slovenská agentúra životného prostredia	verejné priestory
19.5.2023 –	Teofil Stadler v historických dokumentoch ŠVK BB – výstava ku Dňom mesta Banská Bystrica 2023	OF, OVB	40
1.6. – 16.6.2023	Rok neporaziteľnosti	ŠVK BB, CSS, Veľvyslanectvo Ukrajiny na Slovensku	30
Tematické výstavy kníh z fondu ŠVK BB			
január	Svetový deň armády. Marián Grupač - básnik, prozaik, redaktor. Literatúra pre deti a mládež	OSČ – požičovňa	verejné priestory
február	Ladislav Nádaši Jégé. Vlado Bednár. Ján Štrasser. Literatúra pre deti a mládež	OSČ – požičovňa	verejné priestory
marec	Martin Činovský - grafik, rytec poštových známok, hudobný skladateľ a pedagóg. Jozef Baláž - významný slovenský maliar, grafik, ilustrátor, vedúca osobnosť a nestor slovenskej známkovej tvorby, autor prvej slovenskej známky samostatnej Slovenskej republiky (1993). Pavol Dobšínský. Oľga Feldeková. Týždeň mozgu. Literatúra pre deti a mládež.	OSČ – požičovňa	verejné priestory
apríl	Literatúra pre deti a mládež. Veľká Noc - tradície a zvyky. Zelený apríl - mesiac lesov a lesníkov. Ladislav Šimon. Juraj Jakubisko	OSČ – požičovňa	verejné priestory
máj	Literatúra pre deti a mládež. Peter Lipa. Medzinárodný deň múzeí. Medzinárodný deň Červeného kríža	OSČ – požičovňa	verejné priestory
jún	Letné čítanie. Svetový deň darcov krvi. Deň najlepších priateľov	OSČ – požičovňa	verejné priestory
júl	Prečítané leto – beletria	OSČ – požičovňa	verejné priestory
júl	Ukrajina vo fonde knižnice	CSS	verejné priestory pred CSS

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV A CHARAKTERISTIKA VÝSTAVY	ORGANIZÁTOR	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
august	Prečítané leto – beletria	OSČ – požičovňa	verejné priestory
september	Opole – dokumenty a propagačné materiály z družobnej knižnice v poľskom Opole	CSS	verejné priestory pred CSS
september	Róbert Bielik. Anton Baláž. Deň pozitívneho myslenia	OSČ – požičovňa	verejné priestory
október	Svetový deň ľudských sídiel a Svetový deň architektúry. Svetový deň vidieckych žien	OSČ – požičovňa	verejné priestory
november	Igor Hochel. Jozef Karika. Rudolf Krivoš. Andrej Rudavský	OSČ – požičovňa	verejné priestory
december	Literatúra pre deti a mládež – vianočná tematika. Edícia miniatúrnych kníh	OSČ – požičovňa	verejné priestory
Audiovizuálne výstavy s ponukou filmových projekcií			
9.1. – 28.2.2023	Zaostrené na muzikál	Hudobné átrium	14
1.3. – 14.4.2023	Zlatý vek rockovej hudby	Hudobné átrium	19
20.4. – 28.4.2023	Apríl – mesiac jazzu	Hudobné átrium	6
12.5. – 31.5.2023	Príbehy soulu	Hudobné átrium	7
1.6. – 31.8.2023	Beatlemánia 60. výročie	Hudobné átrium	42
4.9. – 31.10.2023	Gitaroví mágovia	Hudobné átrium	46
2.11. – 21.12.2023	Muzikálové návraty	Hudobné átrium	17
Putovné výstavy			
20.4. – 30.6.2023	Čin-Čin: Legenda z vtáčieho hniezda. Výstava v Bzinciach pod Javorinou, v Pamätnej izbe Ľ. Podjavorinskej	LHM	332

CIEĽ: Zabezpečiť realizáciu 500 kultúrno-výchovných aktivít.

PLNENIE: Celkovo sa uskutočnilo 979 podujatí (z toho 490 vzdelávacích, 307 kultúrno-spoločenských pre 31 810 návštevníkov; z toho LHM realizovalo 575 podujatí s účasťou 8 945 návštevníkov, z toho bolo 326 lektorátov s počtom 1 338 návštevníkov).

Realizované boli prednášky, besedy, špecializované interaktívne, tematické hodiny a programy pre žiakov a študentov zamerané na jazyky a kultúry iných národov, literárnu a hudobnú kultúru, jazykové kurzy, tvorivé dielne, voľnočasové kultúrne a vzdelávacie aktivity pre verejnosť, špecializované aktivity pre znevýhodnené skupiny spoluobčanov, filmové projekcie, audiovizuálne výstavy, informačné stretnutia o možnosti štúdia v zahraničí, koncerty, organizované knižnicou a múzeom, často v spolupráci s inými

inštitúciami a organizáciami (Konfuciov inštitútu pre obchod pri UMB, Veľvyslanectvo Španielskeho kráľovstva, Goetheho inštitút v Bratislave, organizácia DAPHNE s podporou Veľvyslanectva USA v Bratislave, Gymnázium Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici, Bibiana medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave a pod.).

Uskutočnili sa: podujatia v rámci *Týždňa slovenských knižníc*, *Dni európskeho kultúrneho dedičstva*, *Dni mesta Banská Bystrica* (témou bola osobnosť Teofila Stadlera, banskobystrického podnikateľa a mecenáša), podujatia v rámci *Cestovateľského klubu ŠVK BB*, návštevy stálej interaktívnej výstavy *Veda v hračkách*, stretnutia v rámci *Klubu (ne)zábudlivcov*. Pokračoval cyklus prednášok o architektúre a architektoch. Biografické údaje o regionálnych architektoch získané pri realizácii podujatí budú podkladom pre plánované vydanie publikácie *Architektúra Banskej Bystrice a jej tvorcovia*. Hudobné átrium knižnice zorganizovalo na Nádvorí Márie Terézie koncerty – violončelový koncert pri príležitosti otvorenia Letnej čítárne a zapojenia sa do celosvetovej akcie *Vikend otvorených parkov a záhrad* dňa 2. júna a klavírny koncert so sprievodným slovom *Moje telo, moja duša* dňa 27. 9. 2023.

Počas celého roka prebiehali aj viaceré kurzy, a to nielen jazykové. Pre veľký záujem o kurz *Spoznaj Španielsko, nauč sa španielčinu* počas minulého roka, sa v roku 2023 zorganizovalo jeho voľné pokračovanie v rámci *5 Konverzačných hodín španielčiny* (CHK V. Olerínyho). Pre svoju značnú úspešnosť z roku 2022 počas letných mesiacov roku 2023 opäť prebiehal aj *Kurz slovenčiny pre občanov Ukrajiny* (CSŠ, OVB). Zúčastnenci o anglický jazyk si mohli precvičovať svoje jazykové znalosti počas pravidelných stretnutí v rámci diskusného klubu Amerického centra s názvom *CHIT-CHAT-CLUB* (American Center Banská Bystrica). Veľmi zaujímavou novinkou bol tento rok aj *Kurz tvorivého písania* (CSŠ), kde si návštevníci, ktorí radi píšu a tvoria, mohli počas 5 hodín rozvíjať svoju kreativitu.

V 1. polroku sa opäť konal *Kurz počítačovej gramotnosti (nielen pre seniorov)* navštevovalo 9 osôb. Štyri júnové stretnutia boli pre záujem účastníkov doplnené aj jedným júlovým. Stretnutia sa konali 1x týždenne v dopoludňajších hodinách tradične v priestoroch BIDC, ktoré disponuje dostatočným počtom výpočtovej techniky a tabuľou s dataprojektorom. Frekventantom boli k dispozícii pracovné listy a manuál. Kurz sa stretol s priaznivou odozvou a chuťou si ho zopakovať. Seniorom boli venované aj viaceré podujatia v rámci *Tréningov pamäti a Klubu (ne)zábudlivcov* (407 účastníkov). Knižnica sa už po druhýkrát zapojila do akcie pre seniorov organizovanej Mestom Banská Bystrica *Akadémia európskeho seniora*. V roku 2023 sme k danej téme podujatia *Ladislav Eduard Hudec* pripravili tréning pamäti a digitálnej zručnosti pre seniorov spojené s kreatívnym architektonickým tvorením.

Informácie o anglickom, nemeckom, ruskom a španielskom jazyku získali návštevníci vďaka rôznym aktivitám jazykových centier ŠVK BB počas podujatia *Európsky deň jazykov*. Európsky deň jazykov sa pravidelne oslavuje 26. 9., no naše jazykové centrá ho oslavovali až po dobu 7 týždňov, keďže o ich aktivity bol veľký záujem. Spolu sa ponúkaných aktivít a prezentácií zúčastnilo viac ako 1 800 žiakov a študentov so svojimi vyučujúcimi z rôznych základných a stredných škôl nielen z Banskej Bystrice, ale aj napríklad z Ľubietovej, Brusna, Brezna, Nitry či Martina. Konzultanti jazykových centier odprezentovali svoje jednotlivé aktivity dokopy až 50-krát a 36 skupín žiakov a študentov malo príležitosť preveriť si svoje znalosti v ich súťažno-vedomostnom kvíze s názvom *Jazykový oriešok*.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Dňa 7. novembra 2023 organizovalo American Center Banská Bystrica a Britské centrum prednášku s názvom **Remembrance day** (v preklade: Deň vojnových veteránov). Pán John Edwin Skelton z Veľkej Británie priblížil význam 11. novembra 170 študentom zo štyroch rôznych škôl sídliacich v Banskej Bystrici a okolí. V tento deň sme si uctili všetkých padlých vojakov, ktorí položili život za svoju krajinu bez ohľadu na národnosť, rasu alebo náboženské vyznanie. Pán Skelton porozprával o dôležitosti a histórii tohto sviatku prostredníctvom zaujímavej prezentácie, ktorá bola zakončená aj aktívnou diskusiou so študentmi.

Dňa 14. novembra 2023 sa pri príležitosti **Dní nemeckého jazyka** uskutočnilo zaujímavé podujatie s názvom *Deutsche Sprachtage 2023*. Pod spoločným tohtoročným mottom *Nemčina ako šanca* sa uskutočnilo viacero zaujímavých aktivít, napr. otvorená hodina budúcich vyučujúcich nemeckého jazyka z Katedrou germanistiky Filozofickej fakulty UMB *Nemčina hrou*, workshop *Dosiahnite lepšiu interakciu v triede s pomocou aplikácií*, panelová diskusia *Vývoj a perspektívy nemeckého jazyka ako cudzieho jazyka na (strednom) Slovensku*. Účastníci (nielen) študenti gymnázií mali možnosť diskutovať s pánom Stefanom Kruschkem, kultúrnym a tlačovým atašé. Podujatie bolo organizované v spolupráci s Goetheho inštitútom v Bratislave, náđaciou Volkswagen Stiftung, Veľvyslanectvom Spolkovej republiky Nemecko v Bratislave, Spoločnosťou učiteľov nemeckého jazyka a germanistov Slovenska – SUNG, Centrálou pre zahraničné školstvo na Slovensku (Zentralstelle für Auslandschulwesen) – ZfA, Katedrou germanistiky Filozofickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, Evanjelickým gymnázium v Banskej Bystrici, Gymnázium Andreja Sládkoviča v Banskej Bystrici, Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici a Základnou školou slobodného slovenského vysielateľa v Banskej Bystrici.

Múzeum usporiadalo cyklické podujatia *Slovo, čo um i srdce vaše posilní* – súťaž v rétorike gymnaziálnych študentov, súťaže *Kováčova Bystrica, Galéria talentov, Noc múzeí a galérií*, podujatia cyklu *Literárne a hudobné večery*, IV. ročník slovenskej odbornej vedeckej konferencie Museologica Literaria 2023, XXV. ročník festivalu venovaný pamiatke banskobystrického spisovateľa Mikuláša Kováča *Literárna Banská Bystrica* a podujatie z *Cyklu osobností*, ktoré bolo venované Ivanovi Plintovičovi – literárnemu vedcovi, pedagógovi, kritikovi, teoretikovi a esejistovi. 16. – 17. 9. sa LHM zapojilo do aktivity Banskobystrického samosprávneho kraja *Nechajte auto doma* s cieľom podpory udržateľnej mobility. 28. 9. LHM zorganizovalo stretnutie amatérskych spisovateľov *Burza literárnych talentov*.

Tabuľka 25 Podujatia

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
KONFERENCIE A ODBORNÉ SEMINÁRE		
27.3.2023	Bližšie k Poľsku 4 – vedecký seminár organizovaný pri príležitosti 25. výročia vzniku lektorátu poľského jazyka na UMB	Centrum poľského jazyka a kultúry, Centrum slovanských štúdií, Národná agentúra pre akademickú výmenu (NAWA), Poľský inštitút v Bratislave

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
23. – 24.5.2023	TLib 2023	ŠVK BB s podporou Medzinárodného vyšehradského fondu, SAK, SSKK a firmy Mediacall
3.11.2023	Verejné predstavenie recenzovaného slovensko-anglického zborníka z 22. ročníka odborného seminára Trends in Libraries pre knihovníkov a informačných špecialistov, ktorý sa konal v dňoch 23. a 24. mája 2023	ŠVK BB s podporou Medzinárodného vyšehradského fondu, SAK a SSKK a firmy Mediacall
7. – 8.11.2023	Automatická transkripčia historických rukopisov a tlačенých dokumentov, workshop	OVB, UMB
15. – 16. 11.2023	Museologica Literaria 2023 – IV. ročník slovenskej odbornej vedeckej konferencie	LHM
TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2023		
6.3. – 10.3.2023	Rozozvučte sa v Hudobnom átru – Týždeň otvorených dverí	Hudobné átrium
6.3. – 10.3.2023	Knižnica z druhej strany pultu	OF, OSF, OSČ
6. – 10.3.2023	Osvetová literatúra v tvorbe banskobystričských tlačiarov – komentovaná výstava	OVB
6.3. – 10.3.2023	Jakub Pohle: Od knižných k internetovým zdrojom alebo ako neprepadnúť hoaxom	Nemecká študovňa
7.3.2023	Architektúra knižníc – súčasné realizácie a aktuálne trendy	OVB
EURÓPSKY DEŇ JAZYKOV 2023		
6.9. – 23.10.2023	Jazykový oriešok	jazykové centrá ŠVK BB
6.9. – 23.10.2023	Zaujímavosti o anglickom jazyku	American Center Banská Bystrica
6.9. – 23.10.2023	Nemecko, nemčina a svet, Nemecký školský systém. Nemecky hovoriace krajiny	Nemecká študovňa
6.9. – 23.10.2023	Ako dobre poznáš Španielsko a španielčinu? – interaktívna prezentácia spojená s kvízom	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
6.9. – 23.10.2023	Ruština	Centrum slovanských štúdií
6.9. – 23.10.2023	Veľká Británia, Anglické dialekty	Britské centrum
6.9. – 23.10.2023	Prehliadka centra Window of Shanghai, dokument Ladislav Hudec	Window of Shanghai
DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA 2023		
2. 9. – 30. 9. 2023	Dedičstvo, ži! – podujatia LHM v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva	LHM
26.9.2023	Architektúra Banskej Bystrice – história a súčasnosť mestského opevnenia – prednáška Lýdie Bulíkovej	OVB
EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY		

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
16. – 17.9.2023	Aktivita Banskobystrického samosprávneho kraja – Nechajte auto doma	LHM – PDJGT v Tajove
CESTOVATEĽSKÝ KLUB		
9.3.2023	Camino de Santiago, starobylá pútnická cesta – prezentácia pútnickej cesty do galícijského mesta Santiago de Compostela – história, súčasnosť, význam pre pútnikov	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho v spolupráci s doc. PhDr. Mgr. Jánom Knapíkom, PhD.
13.4.2023	Gruzínsko, pohostinná krajina – krajina, ktorá pripomína horami Slovensko	Centrum slovanských štúdií, CK Ma3oska
11.5.2023	Slovák behá po Slovensku. Prednáška Davida Slováka	Centrum slovanských štúdií
30.5.2023	Ostrovky večnej jari – Tenerife a Fuerteventura – cestovateľská prezentácia o 2 španielskych ostrovoch v Atlantickom oceáne	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho v spolupráci so sprievodcom Petrom Tóthom
21.11.2023	Slovák behá po Slovensku. David Slovák	Centrum slovanských štúdií
FESTIVALY A SÚŤAŽE		
25.1.2023	Rétorická súťaž "Slovo, čo um i srdce vaše posilní"	Gymnázium J.G.Tajovského BB, LHM
8.2. – 8.3.2023	Mená ukryté v príbehu	LHM
1. – 31.3.2023	Čitateľská výzva	Nemecká študovňa
29.3.2023	Kováčova Bystrica – XIX. ročník autorskej a interpretačnej súťaže v tvorbe a interpretácii poézie prózy na počesť básnika Mikuláša Kováča	ICM, JUNIOR BB – centrum voľného času, Gymnázium. Mikuláša Kováča BB, LHM
24.4.2023	Galéria talentov 2023 – XII. ročník literárnej, výtvarnej a fotografickej súťaže pre žiakov základných škôl a osemročných gymnázií	ZŠ Jána Bakossa BB, LHM
25. – 30. 9.2023	Literárna Banská Bystrica – XXV. ročník festivalu venovaný pamiatke banskobystrického spisovateľa Mikuláša Kováča.	LHM
27.10.2023	Tajovského čriepky – súťaž študentov Gymnázia Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici v prednese poézie a prózy	Gymnázium J. G. Tajovského, Banská Bystrica, LHM
CYKLUS OSOBNOSTI		
1.6.2023	Ivan Plintovič – literárny vedec, pedagóg, kritik, teoretik a esejista	LHM
CYKLUS LITERÁRNE A HUDBNÉ VEČERY		
8.3.2023	Prednáška o básnikovi, prozaikovi, pesničkárovi, tvorcovi rozhlasových hier a scenáristovi Jurajovi Bindzárovi	LHM

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
21.6.2023	Mojim srdcom hudba znie – beseda s hudobným skladateľom Matejom Slobodom	LHM
STRETNUTIA S PREKLADATEĽMI		
3.4.2023	Prekladateľské soirée s Danielou Šinkovou	American Center Banská Bystrica, UMB
14.11.2023	Paulína Šedíková-Čuhová číta Nino Haratischwilli: Nedostatok svetla	Nemecká študovňa
STRETNUTIA S AUTORMI		
2.3.2023	Beseda so spisovateľkou Martinou Monošovou	OF
31.3.2023	Beseda s Róbertom Beutelhauserom, autorom historických kníh pre deti a mládež o slovenských dejinách z vydavateľstva Slovart	OF
19.4.2023	Švajčiarske literárne soirée	Nemecká študovňa
5.6.2023	Prezentácia básnickej zbierky Eleny Cmarkovej poz názvom Pochopenie zrelosti	LHM
18.7.2023	Taliansko a láska majú 3 spoločné veci III. : gastronómia. Prezentácia knihy autorky Buona Base	OF
20.9.2023	Slovensko – srbský literárno-hudobný večierok s K. Mosnákovou-Bagľašovou	Centrum slovanských štúdií
26.9.2023	Ako sme sa stali – beseda s Jurajom Kuniakom (v rámci festivalu LBB)	LHM
27.9.2023	Spoznajte vydavateľstvo SIGNIS" – prezentácia a náhľad do vydavateľskej praxe (v rámci LBB)	LHM
28.9.2023	Burza literárnych talentov a stretnutie literárneho klubu LITERA (v rámci	LHM
29.9.2023	Podivné prípady Urbana Baránika – beseda s autorkou Jarou Radošovskou (v rámci	LHM
BESEDY K PREMIÉRAM OPERNÝCH PREDSTAVENÍ		
14.3.2023	Anna Karenina – beseda s režisérom a choreografom Petrom Dedinským	Hudobné átrium, Štátna opera Banská Bystrica
16.5.2023	Umberto Giordano Andrea Chénier – beseda s režisérkou Andreou Hlinkovou	Hudobné átrium, Štátna opera Banská Bystrica
5.12.2023	1984 / Portrét Doriany Graya – beseda s choreografmi Igorom Holováčom a Hanou Vidovou	Hudobné átrium, Štátna opera Banská Bystrica
PREDNÁŠKY, SEMINÁRE, WORKHOPY A PREZENTÁCIE PRE VEREJNOSŤ		
9.1. – 21.12.2023	Hudobný svet vzdialených kultúr, komentovaná prehliadka	Hudobné átrium
22.2., 28.11.2023	Kino v knižnici	Nemecká študovňa

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
8.3.2023	Študuj v USA! Prednáška o možnostiach štúdia v USA	American Center Banská Bystrica v spolupráci s Fulbrightovou komisiou
15.3.2023	Lesestunde: Tschick! Tematická hodina zameraná na podporu čítania v originálnom jazyku.	Nemecká študovňa
22.3.2023	Prebúdzanie hmyzu a prebúdzanie našich tiel	Window of Shanghai, Konfuciov inštitút pre obchod
28.3.2023	Deutschlehrer*innentag: workshop pri príležitosti Dňa učiteľov	Goethe Inštitút Bratislava, Nemecká študovňa
12.4., 19.4., 26.4., 4.5., 10.5.2023	Konverzačné hodiny španielčiny – konverzácie v španielskom jazyku na rôzne témy – voľné pokračovanie kurzu "Spoznaj Španielsko, nauč sa španielčinu"	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
20.4.2023	Hviezdoslavov Kubín – Podjavorinskej Bzince (69. ročník) – workshop pre deti	Trenčianske osvetové stredisko, LHM
13.5.2023	Noc múzeí a galérií	LHM
15. – 17.6.2023	Dni mesta Banská Bystrica 2023 (Teofil Stadler v historických dokumentoch ŠVK BB, Teofil Štadler a jeho súčasníci: spisovateľka Terézia Vansová, hudobný skladateľ Viliam Figuš-Bystrý, Bábkarsky a hudobný ateliér s LHM – workshop v záhrade UMB, Župný dom a jeho genius loci)	LHM, OVB, OF, OSČ
19.6.2023	Vernisáž k výstave fotografií: Camino de Santiago / Svätajakubská cesta, spojená s prednáškou a besedou o Svätajakubskej ceste v Španielsku a na Slovensku	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho, Cervantesov inštitút v Bratislave, Veľvyslanectvo Španielska na Slovensku, Občianske združenie priateľov Svätajakubskej cesty na Slovensku
21.6.2023	Festival dračích lodí	Window of Shanghai
19.7., 2.8., 9.8., 11.9., 9.10., 16.10., 19.10., 13.11., 30.11., 13.12.2023	Cyklus 10 Konverzačných hodín v cudzích jazykoch – španielčina	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
20.9.2023	FLEX – informačné stretnutie o výmennom programe pre stredoškolákov	American Center Banská Bystrica
18.10.2023	Oslava stredu jesene – festival mesačných koláčikov	Window of Shanghai
14.11.2023	Čínske čaje jesenného obdobia	Window of Shanghai

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
PREDNÁŠKY, SEMINÁRE, WORKHOPY A PREZENTÁCIE PRE ORGANIZOVANÉ SKUPINY		
13.1., 20.1., 27.1., 3.2., 10.2., 17.2., 24.2., 10.3., 17.3., 24.3., 31.3., 28.4., 5.5., 12.5., 19.5., 26.5., 2.6., 9.6., 16.6., 23.6., 30.6.1 17. – 21.7., 30.10., 6.11., 13.11., 20.11., 27.11., 4.12., 11.12., 18.12.2023	GameCraft – Kurz vývoja počítačových hier	American Center Banská Bystrica v spolupráci s Hemisférou
23.1., 27.1., 30.1., 6.2., 7. – 9.3., 22.3., 24.3., 23.5., 31.5., 23.6., 8.7., 17.10., 27.10., 9.11. 2023	Hudobný svet vzdialených kultúr – prezentácia etnických hudobných nástrojov, workshop	Hudobné átrium
25.1., 22.2., 9.3., 22.3., 5.4., 19.4., 3.5., 16.5., 29.5., 14.6., 28.6., 2.8., 6.9., 18.10., 15.11., 29.11.2023	Chit-chat-club – diskusný klub Amerického centra	American Center Banská Bystrica
27.1., 9.2., 20.3., 31.3., 4.5., 2.6., 20.6., 7.12.2023	U.S. Federal Holidays – Americké federálne sviatky	American Center Banská Bystrica
30.1.2023	Mark Twain – life and work; Život a dielo Marka Twaina	American Center Banská Bystrica
30.1., 20.2., 13.3., 17.4., 15.5.2023	STEM Klub – IT klub pre učiteľov informatiky	American Center Banská Bystrica
31.1., 24.3., 21.4., 19.5., 23.6.2023	Kurz kritického myslenia pre učiteľov	American Center Banská Bystrica
14.2.2023	English Club Sásová – aktivita pre seniorov z klubu angličtinárov	American Center Banská Bystrica

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
15.2.2023	Kvíz o Španielsku, predstavenie činnosti hispánskeho centra	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
15.2.2023	Prezentácia činnosti Hudobného átria, komentovaná prehliadka etnických nástrojov	Hudobné átrium
15.2., 24.3., 10.5., 11.5., 12.5., 25.5., 31.5., 1.6., 2.6., 8.6., 9.6., 20.6., 21.6., 6.7., 22.9., 6.10., 24.10., 26.10., 9. 11., 29. 11.2023	Za hudbou slovenského ľudu	LHM
21.2., 28.2., 7.3., 14.3.2023	Kurz tvorivého písania I.	Centrum slovanských štúdií
21.2., 16.3., 17.4., 12.5., 27.6., 11.10.2023	Štúrovci a banskobystrický región	LHM
27.2. – 3.3.2023	STEM týždeň pre Komunitné centrum Sásová	American Center Banská Bystrica
7.3., 29.3., 4.4., 26.5.2023	Veľká Británia – pre maturantov	Britské centrum
8.3.2023	Študuj v USA! Prednáška pre o možnostiach štúdia v USA pre gymnazistov	American Center Banská Bystrica
8.3., 9.3. 22.3., 24.3.2023	Z rozprávky do rozprávky	LHM
13.3.2023	Animované darčeky z Japonska – premietanie animovaných filmov pre ukrajinské deti	Centrum slovanských štúdií
14. – 15.3., 20.3., 31.3., 10.5., 25.5.2023	Ernest Hemingway – život a dielo	American Center Banská Bystrica
14.3.2023	"Fiestas" španielsky hovoriacich krajín – prezentácia v španielčine o zvykoch, sviatkoch a festivaloch španielsky hovoriacich krajín + kvíz + skupinová práca	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
15.3., 30.3., 14.4., 21.4., 11.5., 12.9., 13.9., 26.10., 27.10.2023	Život musí mať cveng	LHM

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
15.3., 31.3., 3.4., 5.4., 21.4., 30.5.2023	British holidays – prezentácia pre stredoškolských študentov, kvíz	Britské centrum
16.3., 21.3., 23.3., 4.4., 18.4., 21.4., 26.4., 28.4., 2.5., 3.5., 12.5., 16.5., 22.5., 24.5., 25.5., 26.5., 31.5., 8.9., 11.-12.9., 6.10., 10- 11.10., 17. 10., 18.10., 19.10., 25.10., 10.11., 14. 11.2023	Tajov a jeho významní rodáci	LHM
17.3., 17.4., 7.6.2023	Prezentácia o Španielsku a španielčine – španielske mestá, sviatky, gastronómia, školský systém... spojená so zaujímavými videami, interaktívnymi úlohami a kvízom	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
17.3.2023	Španielčina hrou – hravé popoludnie pre žiakov	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho
24.3., 9.5., 10.5., 11.5., 23.5., 25.5., 30.5., 31.5. 6.7, 11.8., 2 x 6.10., 24.10., 26.10., 9.11., 29.11.2023	Od rozprávky k divadlu	LHM
27.3.2023	Hawaii a jeho kultúry – prezentácia Gabriela Roesslera	American Center Banská Bystrica
28.3.2023	Španielske divadlo – predstavenie divadelnej hry "Los árboles mueren de pie" (Alejandro Casona) študentmi slovensko-španielskej bilingválnej sekcie	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho, Gymnázium M. Kováča v Banskej Bystrici
28.3.2023	"Salud y bienestar en la escuela en la era post COVID" (Zdravie a psychická pohoda v škole v období po COVID-e) – prezentácie študentov zo Španielska, ktorí sa zúčastnili projektu Erasmus+	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho, Gymnázium M. Kováča v Banskej Bystrici, SŠ "IES Ramiro II" v La Robla, León, Španielsko
29.3.2023	Exkurzia v centre Window of Shanghai, predstavenie architekta Ladislava Hudeca	Window of Shanghai

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
31.3.2023	Top English & American authors and why you should know them, hybridná dvojprednáška (prezentácia + kvíz)	Britské centrum, American Center Banská Bystrica
31.3., 3. – 5.4.2023	Tematická hodina: Ostern	Nemecká študovňa
4.4.2023	Philadelphia: The town of brotherly love – prezentácia Bena Cohena s kvízom	American Center Banská Bystrica
4.4.2023	Program Alumni Meetup – stretnutie absolventov výmenných programov	American Center Banská Bystrica
5.4.2023 – 31.5.2023	Konverzačné stredy slovenčiny pre Ukrajincov	Centrum slovanských štúdií
17.4.2023	Nemecko, nemčina, svet alebo o tom, prečo je dobré učiť sa nemecky	Nemecká študovňa
20.4., 20.6., 20.7.2023	Čin – Čin: Legenda z vrabčieho hniezda, bábkarský workshop v Pamätnej izbe Ľudmily Podjavorinskej v obci Bzince pod Javorinou	LHM
24.4.2023	Programovanie ozobotov pre deti z Nadácie Pontis	American Center Banská Bystrica
27.4.2023	Exkurzia po budove knižnice v španielskom jazyku pre návštevníkov zo Španielska, z Univerzity v Burgose	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho v spolupráci s UMB
28.4.2023	Earth Day Cleanup – upratovanie na Deň Zeme so žiakmi Základnej školy s materskou školou Štefana Moyses	American Center Banská Bystrica, Základná škola s materskou školou Štefana Moyses Banská Bystrica
4.5.2023	ELT Meetup – Stretnutie učiteľov anglického jazyka	American Center Banská Bystrica
11.5.2023	Britský školský systém, Britské sviatky – tematické hodiny	Britské centrum
11.5.2023	Americký školský systém, Salinger – tematické hodiny	American Center Banská Bystrica
23.5.2023	Programovanie ozobotov pre knihovníkov počas konferencie TLib – súčasť Knižničného inkubátora	American Center Banská Bystrica
26.5., 8.6.2023	Zaujímavé fakty o anglickom jazyku – prezentácia	American Center Banská Bystrica
26.5., 1.6., 19.6., 29.6.2023	5 Books to read more than once in a lifetime (tipy na čítanie – viac než raz za život)	American Center Banská Bystrica
30. – 31. 5.2023	Bádatel'ský seminár GLOBE	American Center Banská Bystrica
1.6., 2.6., 6.6., 9.6., 28.6. 2023	Čo nám bábkly rozprávali	LHM
8.6.2023	Ilustrovaný zápisník	LHM
12.6.2023	William Shakespeare – tematická hodina	Britské centrum
15.6.2023	Beatlemánia – komentovaná tematická hodina, projekcia	Hudobné átrium
19.6., 11.10., 20.10.2023	Regionálni spisovatelia	LHM

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
19. – 21.6., 27.6., 13.9.2023	Pohľad do divadelnej kuchyne	LHM
23.6.2023	Beatlemánia Imagine – komentovaná projekcia filmového dokumentu, Hudobný svet vzdialených kultúr – prezentácia etnických nástrojov	Hudobné átrium
26.6.2023	Dobrovoľníci v knižnici – dobrovoľníci zo Španielska, Talianska a Francúzska	Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho v spolupráci s Platformou dobrovoľníckych centier
13.7.2023	Medzinárodný deň hlavolamov	LHM
17.7. – 31.8.2023	Kurzy slovenčiny pre občanov Ukrajiny	Centrum slovanských štúdií
13.9.2023	Veľká ozdoba Uhorska	LHM
20.9.2023	Slávnostné odovzdávanie DSD I. diplomov	Nemecká študovňa
26.10., 30.11., 1.12., 7.12.2023	Ako nenaletieť hlúpostiam – interaktívny kvíz mediálnej gramotnosti	American Center Banská Bystrica
27.10.2023	Americký školský systém – prezentácia spojená s kvízom	American Center Banská Bystrica
27.10.2023	Window of Shanghai – dokument o Ladislavovi Hudecovi	Window of Shanghai
7.11.2023	Remembrance day – prednáška pána Johna Skeltona o dni veteránov 11.11.	Americké centrum, Britské centrum
8.11.2023	Workshop: O titulovaní filmov. Premietanie filmu s titulkami od študentov KGER FF UMB	Nemecká študovňa
8.11.2023	Tematická hodina k štúdiu hudby	Hudobné átrium
10.11.2023	Peripetie Petra Karvaša	LHM
10.11., 8.12.2023	Program podnikavého myslenia pre riaditeľov SŠ	American Center Banská Bystrica Americká obchodná komora na Slovensku
13.11.2023	Beatlemánia – tematická hodina, komentovaná projekcia, prezentácia nástrojov	Hudobné átrium
14.11.2023	Diskusia s pánom Stefanom Kruschkem, kultúrnym a tlačovým atašé (nielen) pre študentov gymnázií	Nemecká študovňa
14.11.2023	Otvorená hodina budúcich vyučujúcich nemeckého jazyka z KGER FF UMB: Nemčina hrou	Nemecká študovňa
14.11.2023	Workshop: Dosiahnite lepšiu interakciu v triede s pomocou aplikácií	Nemecká študovňa

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
14.11.2023	Panelová diskusia: Vývoj a perspektívy nemeckého jazyka ako cudzieho jazyka na (strednom) Slovensku	Nemecká študovňa
23.11.2023	Muzikálové návraty – tematická hodina, komentovaná projekcia muzikálu Pomáda	Hudobné átrium
28.11.2023	Vývoj anglického jazyka (dialekty) – tematická hodina	Britské centrum
28.11.2023	Zaujímavosti o anglickom jazyku	American Center Banská Bystrica
18.12.2023	Fakescape – dezinformačný workshop	American Center Banská Bystrica
19. – 20.12.2023	Civil Affairs Team engagement – diskusia študentov s vojakmi USA	American Center Banská Bystrica
19. – 20.12.2023	Weihnachtsbasteln: vianočný workshop pre žiakov ZŠ SSV	Nemecká študovňa
VEDECKÁ HRAČKA		
2. – 3.2., 7.2., 2.3., 8.3., 14.3., 22.3., 31.5., 5.6., 13.6., 22.6., 6.7., 12.7., 18.7., 20.7., 26.7., 4.8., 7.8., 8.8., 10.8., 14.8., 17.8., 18.8., 25.8., 4.9., 6. – 10.11., 13.11., 15.11., 21.11., 24.11., 30.11.2023	Interaktívna výstava vedeckých hračiek a hlavolamov	OF
TRÉNINGY PAMÄTI		
7.3.2023	Tréning pamäti – stredné školy	OF
5.5.2023	Tréning pamäti pre žiakov ZŠ	OF
31.5.2023	Lúskajte s nami mozgový oriešok, tréning pamäti – základné školy	OF
22.6., 11.10.2023	Lúskajte s nami mozgový oriešok, tréning pamäti – stredné školy	OF
PODUJATIA PRE SENIOROV		
26.1., 2.2., 23.2., 2.3., 23.3., 6.4., 27.4., 4.5., 25.5., 1.6., 26.6., 12.10., 9.11., 30.11., 7.12., 14.12.2023	Klub (Ne)zábudlivcov – tréning pamäti	OF

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV PODUJATIA	ORGANIZÁTOR
16.2.2023	Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách v reprezentatívnom zozname Nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Prednáška pre seniorov na Univerzite tretieho veku UMB	LHM
14.3. – 31.5.2023	Tréning pamäti – jarná séria tréningov pamäti pre seniorov	OF
25.4.2023	English Club Sásová – aktivita pre seniorov z klubu angličtinárov	American Center Banská Bystrica
31.5.2023	Tajov a jeho významní rodáci – program pre „Partu seniorov“	LHM
7.6.2023	Tréning pamäti formou zážitkovej hry	OF, lektor Zdeněk Gloz z ČR
1. – 30.6.2023	Kurz počítačovej gramotnosti nielen pre seniorov	OSČ – B IDC
11.7.2023	Letný tréning pamäti	OF
8.9.2023	Program pre seniorov v Tajove	LHM
3.10. – 12.12.2023	Tréning pamäti – jesenná séria tréningov pamäti pre seniorov	OF
18.10.2023	Akadémia európskeho seniora : Ladislav Eduard Hudec (trénovanie pamäti a digitálnej zručnosti pre seniorov spojené s kreatívnym architektonickým tvorením)	OF, OVB
LETNÁ ČITÁREŇ, LETNÉ PRÁZDNINOVÉ STREDY		
2.6.2023	Otvorenie Letnej čitárne, Deň otvorených záhrad	Hudobné átrium, OVB
5.6.2022	MDD pod lipou (Gašparko a jeho kamaráti – program LHM, Vedecká hračka, zábavné súťaže o knihe)	OF, LHM
7.6.2023	Literárne hádanky	OF
26.7., 10.8. 2023	Prázdninové stredy s Ozobotmi	American Center Banská Bystrica
31.7. – 4.8.2023	Letný IT tábor pre Komunitné centrum Sásová	American Center Banská Bystrica
3., 4., 9.8.2023	Prázdninové aktivity – Hľadanie španielskeho pokladu	Centrum hispánskej kultúry V.
14.8.2023	Jazykový oriešok – spoločný kvíz všetkých jazykových centier	jazykové centrá
14. – 18.8.2023	Letný Coding Camp pre dievčatá	American Center Banská Bystrica,
KONCERTY		
2.6.2023	Koncert na nádvorí – otvorenie Letnej čitárne	Hudobné átrium
27.9.2023	Moje telo, moja duša – klavírny koncert so sprievodným slovom	Hudobné átrium

Tabuľka 26 Prehľad kultúrno-vzdelávacej činnosti a lektorátov LHM

P. č.	KULTÚRNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA	POČET PODUJATÍ	POČET NÁVŠTEVNÍKOV	Z TOHO NEPLATIACICH	NÁKLADY (€)	PRÍJMY (€) LEN VSTUPNÉ
1.	Vzdelávacie programy	228	5 987	586	0	10 754

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

P. č.	KULTÚRNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA	POČET PODUJATÍ	POČET NÁVŠTEVNÍKOV	Z TOHO NEPLATIACICH	NÁKLADY (€)	PRÍJMY (€) LEN VSTUPNÉ
2.	Lektoráty	326	1 338	528	0	1 789
3.	Prednášky a besedy	8	268	268	0	0
4.	Kultúrne podujatia	7	656	656	0	414
5.	Špecializované akcie	6	696	696	0	0
	Spolu	575	8 945	2 734	0	57

3.1.6 Archívna činnosť

CIEĽ: Poskytnutie služieb pre minimálne 20 externých a 40 interných bádateľov.

PLNENIE: V rámci archívnej činnosti poskytlo Literárne a hudobné múzeum služby pre 39 externých a 59 interných bádateľov. Predmety boli sprístupnené na účely: odbornej evidencie zbierkových predmetov, výskumu a na výstavné, publikačné, edičné účely.

Tabuľka 27 Sprístupňovanie predmetov z fondu LHM

BÁDATELIA	ÚČEL						FORMA VÝPOŽIČKY	
	VÝSKUM	ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÝCH PREDMETOV	EXPOZIČNÁ A VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ	PUBLIKAČNÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	DIGITALIZÁCIA ZBIERKOVÝCH PREDMETOV	REŠTAUROVANIE	PREZENČNÁ	ABSENČNÁ
	počet výpožičiek / počet zbierkových predmetov							
Interní	20/109	9/385	11/931	4/33	15/636	1/4	59/2094	1/4
Externí	22/39	0	10/56	7/0	0	0	39/95	0

CIEĽ: Zrealizovať výpožičky v objeme 500 archívnych dokumentov.

PLNENIE: Zrealizované boli výpožičky v objeme 805 archívnych dokumentov.

CIEĽ: Vykonať digitalizáciu archívnych dokumentov v počte 600 zbierkových predmetov LHM a 200 knižničných dokumentov.

PLNENIE: Literárne a hudobné múzeum zdigitalizovalo 1 761 zbierkových predmetov, z toho 1 260 archíválií v digitalizačnom a audiovizuálnom pracovisku LHM. V digitalizačnom pracovisku ŠVK BB zdigitalizovalo 283 zbierkových predmetov,

t. j. 448 skenov, 941 strán (archiválie z fondu Hana Gregorová 281 zbierkových predmetov, t. j. 405 skenov, 898 strán a archiválie z fondu Jozef Gregor Tajovský 2 zbierkové predmety, 43 skenov, 43 strán).

Digitalizovanie dokumentov (kníh, zviazaných ročníkov periodík a pohľadníc) fondu starých a vzácných tlačí pokračovalo aj v roku 2023. V marci bola ukončená digitalizácia zameraná na dokumenty z fondu starých a vzácných tlačí, ktoré boli v roku 2021 Ministerstvom kultúry SR vyhlásené za historické knižničné dokumenty (392 titulov). Tieto budú čitateľom poskytované len v digitálnej forme. V priebehu roka bolo zdigitalizovaných spolu 178 kníh a 52 pohľadníc, spolu 230 dokumentov.

Digitalizačné pracovisko zabezpečovalo aj skeny a kópie pre potreby pracovísk ŠVK BB (pre produkt Album, pre potreby MVS, EO, OF). V požadovaných formátoch bolo poskytnutých 458 skenov a 41 obojstranných kópií. V mesiacoch máj – jún bola pre archiváciu v Literárnom a hudobnom múzeu skenovaná a do potrebných formátov upravovaná korešpondencia Hany Gregorovej (938 skenov, t. j. 283 súborov vo formáte .pdf). Počas odstávky počítača pracovníčka vypomáhala na OVB (excerpovanie) a OF (overovanie, pečiatkovanie, naceňovanie nových dokumentov, označovanie dokumentov čiarovými kódmi, spisovanie zoznamu notovín získaných darom, úprava záznamov v databáze podľa pokynov SNK).

V júli sa pokazil planetárny skener, zakúpený pred 10 rokmi a v novembri aj počítač, na ktorom pracovníčka digitalizačného pracoviska spracováva zdigitalizované surové snímky. ŠVK BB už v predchádzajúcich obdobiach zadávala do zásobníka investičných zámerov požiadavku na nákup skenera, keďže sa daná situácia dala očakávať. Finančné prostriedky knižnice na zakúpenie nového moderného skenera v hodnote cca 60 000 eur nestačia. Skenovanie listín bolo dočasne vyriešené používaním kancelárskeho skenera.

3.1.7 Vedeckovýskumná činnosť

Vedeckovýskumnú činnosť v rámci ŠVK BB zabezpečovali dve pracoviská, a to oddelenie výskumu a bibliografie a Literárne a hudobné múzeum. Zamestnanci vykonávali vedeckovýskumnú činnosť na základe Osvedčenia o spôsobilosti pracoviska vykonávať výskum a vývoj, udeleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky 22. 11. 2022 pod číslom 2022/214742-D1230. Osvedčenie bolo vydané na dobu 6 rokov.

Výsledky výskumu odborní zamestnanci prezentovali na domácich a zahraničných vedeckých podujatiach:

Tabuľka 28 Aktívna účasť zamestnancov na odborných podujatiach

DÁTUM	NÁZOV KONFERENCIE	MIESTO KONANIA	NÁZOV PRÍSPEVKU	MENO
17. – 18.3.2023	Združenia, spolky, organizácie a inštitúcie dolnozemskej Slovákov	Nadlak	Zástoj Slovesnej jari a Martinskej literárnej jari v kontexte literátov (literárnej činnosti) Slovákov žijúcich v Rumunsku v rokoch 1993 -- 2023	I. Poláková

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV KONFERENCIE	MIESTO KONANIA	NÁZOV PRÍSPEVKU	MENO
3.5.2023	Dni hispánskej kultúry 2023	Katedra romanistiky a germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre	Prezentácia aktivít Centra hispánskej kultúry Vladimíra Olerínyho	Z. Hušlová
16. – 18.5.2023	Kniha a jej dejiny na Slovensku	SNK Martin	Analýza knižničného katalógu Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Banskej Bystrici s využitím platformy Transkribus	M. Bôbová
16. – 18.5.2023	Kniha a jej dejiny na Slovensku	SNK Martin	K nedožitým 80. narodeninám profesora Štefana Kimličku (1943 – 2006)	I. Poláková
23. – 24.5.2023	TLib – Nové služby modernej knižnice: škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí	ŠVK BB	Inovatívne aktivity knižnice ako cesta k objaveniu jej ďalšieho poslania	M. Majer
7.6.2023	Workshop	Levoča	Smart knižničný systém SR	D. Katuščák
14.6.2023	Seminár SVKOS	Ostrava, ČR	Smart služby pro "Černou kostku": Platformy ILS a LSP smart služeb knihovny	D. Katuščák
Jún 2023	Odborný seminár Ústavu slovenskej literatúry SAV	Ústav slovenskej literatúry SAV Bratislava	Umelá inteligencia pomáha sprístupňovať historické písomné dedičstvo	D. Katuščák
15. – 17.10.2023	25. kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů	SVK Olomouc, ČR	Literárna regionalistika a regionálna literatúra na mape života Jany Borgulovej	I. Očenáš
7. – 8.11.2023	Automatická transkripcia historických rukopisov a tlačených dokumentov	UMB, Banská Bystrica	Možnosti práce s digitalizovaným textom po automatickej transkripcii	M. Bôbová
15. – 16.11.2023	Bibliotheca antiqua	Olomouc, ČR	Možnosti využitia platformy Transkribus v prostredí dejin knižnej kultúry	M. Bôbová

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

DÁTUM	NÁZOV KONFERENCIE	MIESTO KONANIA	NÁZOV PRÍSPEVKU	MENO
16. – 18. 10. 2023	Cantus Choralis 2023	Ústí nad Labem, ČR	Ján Gajdoš (1903 – 1980) v zbierkach Literárneho a hudobného múzea v Banskej Bystrici	P. Filín
15. – 16. 11. 2023	Muselogica literaria 2023	ŠVK BB	Fondy Jozefa Gregora Tajovského a Hany Gregorovej v Literárnom a hudobnom múzeu v Banskej Bystrici	P. Filín
15. – 16. 11. 2023	Muselogica literaria 2023	ŠVK BB	Hana Gregorová	S. Očenášová
15. – 16. 11. 2023	Muselogica literaria 2023	ŠVK BB	Ján Levoslav Bella	I. Šimig
25. – 26. 10.2023	Pramene slovenskej hudby XII, SNS IAML	Hudobné centrum, Bratislava	Za banskobystrickým bigbítom	I. Šimig

CIEĽ: Zabezpečiť práce na 15 vedeckovýskumných úlohách.

PLNENIE: Úlohy plánovanej vedeckovýskumnej činnosti plnili zamestnanci OVB a LHM. Celkovo pracovali na 19 úlohách (z toho OVB riešilo 10 úloh a LHM riešilo 9 úloh).

Autorsky zabezpečovali tvorbu diel z oblasti knižničného výskumu, múzejníctva, vedno-odborovej, personálnej a regionálnej bibliografie a biografistiky. Budovali vlastné databázy bibliografických a biografických informácií. Čiastkové výstupy boli publikované formou príspevkov v zborníkoch, médiách, projektov, výstav a formou akvizície nových zbierok.

Oddelenie výskumu a bibliografie vykonáva činnosť špecializovaného koordinačného pracoviska s celoslovenskou pôsobnosťou pre bibliografiu určených vedných odborov. Participovalo na budovaní registrujúcej slovenskej národnej bibliografie, séria články formou analytického rozpisu príspevkov z vedeckých zborníkov z knižničného fondu ŠVK BB. Ďalším výstupom bibliografickej činnosti boli personálne a tematické bibliografie.

Výskumné úlohy LHM:

Tradície bábkarstva v banskobystrickom regióne (Mgr. M. Lásková)

Čiastková úloha: *Jana Pogorielová a Anton Duša v zbierkach Literárneho a hudobného múzea*

- výstup: vydanie publikácie Jana Pogorielová a Anton Duša v zbierkach Literárneho a hudobného múzea

Beatová hudba v Banskej Bystrici (Mgr. I. Šimig)

Čiastková úloha: *Dokumentácia bigbítovej scény v Lučenci a Fil'akove (Peter Reiprich, Netopiere, Tiene, Meteors) – Jozef Lavička, Stanislav Spišiak*

- výstup: audiovizuálny dokument

Osobnosti v múzeu (Mgr. S. Šváčová, PhD.)

Čiastková úloha: *Jozef Murgaš*

- výstup: akvizícia zbierkových predmetov

Čiastková úloha: *Jozef Gregor Tajovský a Hana Gregorová vo fondoch LHM* (Mgr. Peter Filín)

- výstup: akvizícia zbierkových predmetov, príspevok na konferencii, kalendár ŠVK BB na rok 2024 *Život musí mať cveng!*

Spevácky zbor slovenských učiteľov (Mgr. Peter Filín)

- výstup: akvizícia zbierkových predmetov

Miloš Ruppeldt a Spevácky zbor slovenských učiteľov (Mgr. Peter Filín)

- výstup: akvizícia zbierkových predmetov

Juraj Bindzár – život a dielo (Mgr. Mária Lásková)

- výstup: výstava a prednáška

Ján Harušiak „Harry“ (Mgr. Mária Lásková)

- výstup: výstava a akvizícia zbierkových predmetov

Ochotnícke divadlo v regióne Banská Bystrica (Mgr. Mária Lásková)

- výstup: akvizícia zbierkových predmetov

Výskumné úlohy oddelenia výskumu a bibliografie:

Program regionálnej retrospektívnej bibliografie

Čiastková úloha: Pamäť mesta Banská Bystrica (Ing. arch. R. Udžan, PhD.)

- výstup: katalogizácia dokumentov do databázy KIS3G *Pamäť mesta*

Súbežná bibliografia (regionálna):

Čiastková úloha: História športov v Banskobystrickom kraji (Kremnica v druhej polovici minulého storočia – Biela stopa SNP – dominantna kremnického športového života) (PaedDr. I. Očenáš, PhD.)

- bibliografické spracovanie 45 článkov do databázy KIS3G s uvedenou tematikou na základe výstrižkov z novín a časopisov, poskytnutých Ing. Petrom Berčíkom, PhD.
- výstup: odporúčajúca výberová bibliografia pri 50. výročí založenia Bielej stopy (SNP) – najstaršieho pravidelne organizovaného masového vytrvalostného behu na lyžiach na Slovensku, ktorý sa koná v Kremnických vrchoch pri Kremnici (1. ročník 1974). Publikácia (tlačená alebo elektronická forma) bude doplnená o štúdie a spomienky organizátorov jednotlivých ročníkov. Vydanie je plánované na r. 2024.

Čiastková úloha: Jozef Gregor Tajovský a Hana Gregorová v slovenskej a českej tlači (PaedDr. I. Očenáš, PhD., Ing. I. Poláková, PhD., od augusta 2023 PaedDr. S. Očenášová, PhD. z LHM)

- bibliografické spracovanie života a diela J. G. Tajovského a H. Gregorovej na základe neperiodických a periodických dokumentov publikovaných tlačou na Slovensku a v Čechách od konca 19. storočia
- výstup: výberové personálne bibliografie J. G. Tajovského a H. Gregorovej pripravované k 150. výročiu narodenia J. G. Tajovského, plánované vydanie v r. 2024

Čiastková úloha: Architektúra Banskej Bystrice a jej tvorcovia (1918 – 2022) (Ing. arch. R. Udžan, PhD., Ing. I. Poláková, PhD.)

- spracovaných 18 hesiel (na základe dotazníkov pre biografický výskum osobností architektov Slovenska) – overovanie životopisných údajov z rôznych zdrojov
- výstup: vybudovanie špecializovanej databázy so zameraním na architektúru, jej históriu a osobnosti architektúry (po dohode so SNK – IKT – zabezpečený OSS KOHA- skúšobná prevádzka)
- výstup: katalóg prípadne informačný spravodajca, dlhodobá výskumná úloha

Bibliografický systém národného odboja a SNP

Čiastková úloha: *Slovenská republika 1939 – 1945* (PaedDr. I. Očenáš, PhD., Ing. arch. R. Udžan, PhD.)

- spracovanie bibliografických záznamov do databázy KIS3G

Personálna bibliografia

Čiastková úloha: *Milan Rúfus – výberová personálna bibliografia (1928–2009)* (PaedDr. I. Očenáš, PhD.)

- získavanie informácií a materiálov o Milanovi Rúfusovi od rodinných príslušníkov
- bibliografické spracovanie 20 záznamov do databázy KIS3G
- výstup: spracovanie a vydanie personálnej bibliografie Milana Rúfusa (1928-2009), slovenského básnika, literárneho historika, prekladateľa a esejistu, ktorý bol niekoľkokrát nominovaný na Nobelovu cenu za literatúru (práce prerušené, plánované vydanie v r. 2028)

Dejiny knižnej kultúry

Čiastková úloha: *Slovacikálne tlače 18. a 19. storočia na území mesta Banská Bystrica* (Mgr. M. Bôbová, PhD., Mgr. M. Danková, PhD.)

- výskum, bibliografické spracovanie a obsahová analýza knižničného fondu Seminárnej knižnice a fondu starých a vzácných dokumentov ŠVK BB
- do databázy KIS3G bolo spracovaných 5 knižničných jednotiek z fondu Seminárnej knižnice Banskobystrického biskupstva a fondu starých a vzácných dokumentov ŠVK BB.

Čiastková úloha: *Dejiny školských knižníc na Slovensku* (Mgr. M. Bôbová, PhD., Mgr. M. Danková, PhD.)

- výskum, bibliografické spracovanie a obsahová analýza knižničného fondu Seminárnej knižnice – 17 dokumentov

Knižničná a informačná veda (sociálne súvislosti)

Čiastková úloha: *TLib – nové služby modernej knižnice: škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí*. Súčasťou podujatia bol 7. ročník fóra mladých knižnično-informačných špecialistov Knižničný inkubátor s témou *Interaktívne služby pre verejnosť – čo všetko sa dá robiť v knižnici* (PaedDr. I. Očenáš, PhD., Bc. M. Onderufová, PhDr. O. Doktorová, Mgr. M. Bôbová, PhD., Mgr. M. Majer)

- Výstupom bol odborný seminár s medzinárodnou účasťou, ktorý sa uskutočnil v dňoch 23. – 24. mája 2023 v Spoločenskej sále ŠVK BB. Seminára sa zúčastnilo 103 účastníkov prezenčne a v prostredí ZOOM sledovalo 20 účastníkov.
- výstup: Recenzovaný dvojjazyčný zborník príspevkov z 22. ročníka odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov obsahuje 16 príspevkov (z toho z 4 zahraničné). Bol doplnený abstraktmi a stručnou profesijnou biografiou autorov v slovenskom a v anglickom jazyku. Zborník vyšiel v októbri 2023 a bol verejne predstavený 3. 11. 2023.

Dejiny bibliografie – Bibliografia na prelome storočí na Slovensku (po roku 1989)

Čiastková úloha: *Biografický výskum osobností s väzbou na bibliografickú činnosť na Slovensku po roku 1989* (Ing. I. Poláková, PhD.)

- aktualizácia 5 hesiel bibliografov z Malého slovníka bibliografov Slovenska, pôsobiacich na Slovensku po roku 1989, vytvorenie jedného nového bio-bibliografického hesla
- výstup: Malý slovník bibliografov Slovenska – časť III.

CIEĽ: **Spolupracovať na 2 vedeckovýskumných projektoch.**

PLNENIE: Literárne a hudobné múzeum spolupracovalo so Zväzom múzeí na Slovensku na vedeckovýskumnom projekte *Museologica literaria*.

ŠVK BB pokračovala v spolupráci na APVV projekte *Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov* (číslo projektu: APVV-19-0456) vypracovaný v spolupráci s Filozofickou fakultou UMB, ktorý sa bude ukončený v roku 2024.

V spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici participovala ŠVK BB na projekte *Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov* (APVV-19-0456, skr. SKRIPTOR), ktorý podporila Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Jeho zodpovedným riešiteľom je doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť Filozofickej fakulty UMB. Na projekte sa podieľal kolektív historikov a knihovníkov z oboch inštitúcií, za ŠVK sú nimi: prof. PhDr. Dušan Katuščák, PhD., Ing. Ivana Poláková, PhD. (do januára 2023), a Mgr. Mária Bôbová, PhD. Za ŠVK BB posilnil tím riešiteľov v roku 2023 Mgr. Tomáš Albert z oddelenia starostlivosti o čitateľa – bibliografické a databázové centrum. Projekt nadväzuje na úspešný európsky vedecký projekt READ (2016 – 2019) s cieľom aplikovať na Slovensku výsledky najnovších technologických inovácií a poznatkov o efektívnom prístupe k písanému dedičstvu. Základný výskum prebieha prostredníctvom platformy Transkribus založenej na metódach umelej inteligencie a strojového učenia. Snahou je manuálnu transkripciu dokumentov nahradiť automatickým textovým rozpoznávaním. V praxi to predstavuje hlavne trpezlivé školenie a tréning systému s cieľom vytvoriť funkčný model pre špecifický rukopis alebo zbierku. Celý projekt zahŕňa široké spektrum činností, od výskumu a digitalizácie dokumentov cez automatickú transkripciu až po uchovávanie a sprístupnenie písomného dedičstva. Niekoľkoročný projekt je rozdelený do štyroch etáp s plánovaným ukončením v roku 2024.

Za ŠVK BB sa vykonávali experimenty (tvorba modelov) z digitálnych zbierok tlačených dokumentov z fondu starých a vzácných tlačí.

- Pod vedením prof. D. Katuščáka prebieha projekt Študentskej grantovej činnosti, v ktorom sa aplikujú poznatky k transkripcii a tvoria sa nové modely transkripcie. Konkrétne študentka Klára Pohlová vykonala experiment s alternatívnym systémom transkripcie InkCapture a spracovala protokol o experimente s rukopisom. Ďalej bude výskum zameraný na transkripciu strojopisných dokumentov.
- Na požiadanie Dr. Dany Hučkovej, PhD. (Ústav slovenskej literatúry SAV) predstavil prof. Katuščák v prezentácii projekt Transkribus a dosiahnuté výsledky a prekonzultoval možnosti spolupráce. So samostatnou prezentáciou vystúpila na seminári v SAV študentka Klára Kováčová.
- Na požiadanie generálnej štátnej radkyne Mgr. Eriky Jankajovej, MBA, PhD., zo sekcie inovácií, strategických investícií a analýz Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR prof. D. Katuščák na worshope v Levoči predstavil v jednej prezentácii návrh možného riešenia národného integrovaného knižničného systému KIS5G a predniesol aj základné informácie a výsledky o inovatívnom sprístupňovaní rukopisného písomného dedičstva a projekte Skriptor.
- Prof. D. Katuščák predstavil návrh možného riešenia národného integrovaného knižničného systému KIS5G v Spoločenskej sále ŠVK BB dňa 12. 10. 2023 pre kooperantov v systéme KIS3G a zástupcov knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR za účasti zástupcu MK SR – Beatrix Ordódy.
- Prof. D. Katuščák na požiadanie riaditeľky Štátnej vedeckej knižnice v Ostrave PhDr. Libuše Foberovej, PhD., pripravil na základe vlastného prieskumu 14. 6. 2023 prezentáciu na tému *Smart služby pro Černou kostku* (pre pripravovanú novú budovu knižnice v Ostrave). Prezentácia úvodných princípov, ktoré sa týkajú smart služieb knižnice novej generácie v súvislosti s výstavbou knižnice „Černá kostka“. Vysvetlené boli hlavné trendy a atribúty tzv. smart library. Popísané boli hlavné atribúty tradičných integrovaných knižničných systémov (ILS – Integrated library systems), ktoré fungujú v našich knižniciach (napr. Aleph, Virtua ai.). Vysvetlené boli nové trendy v manažmente knižničných zbierok. Pozornosť venoval trendu – tzv. platformám (LSP – Library system platforms). Upozorňuje na nové technologické atribúty knižničných systémov a služieb, v ktorých sa využívajú nové možnosti a funkcie, ktoré rozširujú možnosti poskytovania služieb. Poukázal na trend fungovania ILS v *cloud*, riešenia *open source*, integráciu systémov s *discovery* vyhľadávacími službami, *analytické* služby, reporty, štatistiky, podporujúce rozhodovanie v manažmente knižníc, integrácie založené na API a prepojenie s digitálnymi repozitármi. Priblížil funkčné charakteristiky platformiem LSP. Poslaním prezentácie bolo zorientovať zainteresovaných účastníkov pracujúcich s ILS Aleph s perspektívami náhrady ILS systému Aleph niektorou vhodnou platformou LSP v perspektíve 2 – 3 rokov, a to na základe dôkladných vecných a finančných analýz.
- Prof. D. Katuščák a M. Bôbová na požiadanie redakcie Acta Historica Neosoliensia (doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.) vypracovali recenzné posudky na štúdiu Smida, Matej: Možnosti automatickej transkripcie v platforme Transkribus na príklade správ o vybavovaní sťažností občanov v období komunistckej diktatúry (roč. 26, 2023, s. 125 – 148).

- Mgr. M. Bôbová, PhD. v rámci vlastného výskumu skúmala v platforme Transkribus prameň Index primus (rukopisný knižničný katalóg seminárnej knižnice z 19. storočia): premena modelu rukopisu z HTR+ na PyLaia, overovanie segmentácie ďalších strán rukopisu a následne na nich použitie konečnej verzie modelu, tvorba metadát v prostredí Transkribus Lite na prepísanom texte
- Prezentácia výsledkov – príspevok *Analýza knižničného katalógu Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Banskej Bystrici s využitím platformy Transkribus* prezentovaná na konferencii „Kniha a jej dejiny na Slovensku“.
- Redakčná spolupráca pri tvorbe vedeckej monografie *Automatická transkripcia...: spolupráca s grafikom pri zapracovávaní pripomienok ku grafickej úprave*.
- Vlastná práca s platformou: Vytvorený model (SKRIPTOR_library catalog_P2, ID 49629) určený pre latinský a nemecký jazyk rukopisu Index primus so schopnosťou správne prečítať zhruba 98 % údajov z požadovaného textu. Následne použitý pri automatickej transkripcii zvyšnej časti skúmaného prameňa (96 snímok) s vyhodnotením priemernej chybovosti na úrovni 1,47 % CER. Transkribovaný text bol v prostredí platformy obohatený aj o metadáta (jazyk, miesto a rok vydania, autor, rôzne písárske ruky) a ich štatistické vyhodnotenie.
- Prezentácia činnosť: Priebežné výsledky výskumu prezentované na dvoch konferenciách (Kniha a jej dejiny v Martine, Bibliotheca antiqua v Olomouci, ČR) a odbornom workshope (*Automatická transkripcia historických rukopisov a tlačených dokumentov*, Banská Bystrica).
- Publikačná činnosť: Výsledky výskumu publikované v konferenčnom zborníku (Olomouc), metodologickej príručke (*Automatická transkripcia historických dokumentov*, 7. kapitola) a vedeckej monografii (tlačená verzia elektronickej publikácie z roku 2022).

Platforma Transkribus, podobne ako všetky iné systémy, má zatiaľ problém so segmentáciou a automatickou transkripciou hlavičiek novín a s veľmi pestrou grafikou (rozličné fonty, veľkosť písma, reklamy atd.). Písmo, text sa transkribuje, avšak vizuál je v zdrojovom formáte pdf.

V súčasnosti je možné konštatovať, že zaoberať sa tlačenými textami má význam. Pár percent medzi štandardnými systémami transkripcie – programom FineReader OCR a našim prístupom je rozdiel 7 – 8 %. Každé zlepšenie v rámci svetového poznania je už významné pre sprístupňovanie nášho písomného kultúrneho dedičstva. Dosiahnutá úroveň fraktúry (písma) na presnosť 97 % je hodnotená ako výborná. Vytvorený model je možné použiť na veľmi presnú transkripciu zbierok, ktoré sú zdigitalizované v ŠVK BB.

Nové poznatky boli odprezentované:

- KATUŠČÁK, Dušan. 2023. Smart služby pro "Černou kostku": Platformy ILS a LSP smart služeb knihovny. Úvod do diskuze. In: *Seminár. Ostrava, SVKOS, 14.06. 2023*. PPT prezentácia, 44 snímok.
- KATUŠČÁK, Dušan. 2023. Smart knižničný systém SR. In: *Workshop: Levoča, 07.06.2023*. PPT prezentácia, 16 snímok.

- KATUŠČÁK, Dušan. 2023. Umelá inteligencia pomáha sprístupňovať historické písomné dedičstvo. In: *Odborný seminár Ústavu slovenskej literatúry SAV*. Bratislava: SAV, 2023. PPT prezentácia, 35 snímok.
- KATUŠČÁK, Dušan. 2023. *Tainacan plugin slovenský preklad*. 2022. Preklad 1800 položiek interfejsu softvéru do slovenčiny pre digitálny repozitár SVKBB. [Vyšlo 2023]

Od polroka 2023 ŠVK BB spolupracuje na novom projekte *APVV Šľachtické knižnice v 18. a 19. storočí na západnom a strednom Slovensku (APVV-22-0130)*; zodp. riešiteľka: Lucia Lichnerová (FF UK Bratislava), spoluriešiteľky: Mária Bôbová, Monika Danková (ŠVK BB).

Cieľom projektu je ucelené spracovanie šľachtických knižníc na Slovensku 18. a 19. storočia, ktoré dosiaľ neboli objavené a/alebo preskúmané, s dôrazom na územie stredného a západného Slovenska. Jeho unikátnosť tkvie v interdisciplinárnom a komplexnom výskume v spolupráci pracovníkov akademických/výskumných a pamäťových inštitúcií z rôznych vedných disciplín. Výskum sa zameria na knižničné dokumenty a fondy šľachtických knižníc, ktoré sa uchovali buď ako celky alebo boli rozptýlené v správcovských pamäťových inštitúciách. Sústredí sa na komplex výskumných otázok týkajúcich sa budovania, charakteru a zloženia, využitia, funkcií, sociálnych vplyvov a pôsobenia šľachtických knižníc v kontexte kultúrnych, literárnych a spoločenských dejín Slovenska a Slovákov. Prostredníctvom výskumu šľachtických knižničných zbierok a recepcie literatúry sa výskum zameria na postavenie šľachty v prenose spoločenských a kultúrnych zmien v dôležitých etapách spoločenského a kultúrneho vývoja na našom území v 18.-19. storočí.

Podiel pracovníkov ŠVK BB sa bude zameriavať na spracovanie fondu šľachtickej knižnice rodiny Radvanských.

CIEĽ: **Autorsky zabezpečiť 50 diel najmä z oblasti knižničnej a informačnej vedy, múzejníctva, vedno-odborovej, personálnej a regionálnej bibliografie a biografistiky, vrátane výstav v nadväznosti na vedeckovýskumnú činnosť a 5 edičných titulov.**

PLNENIE: Celkovo bolo uverejnených 46 publikačných výstupov.

Odborní zamestnanci prezentovali výsledky vedeckovýskumnej činnosti na domácich a zahraničných podujatiach, publikovali monografie, odborné štúdie, články, recenzie, boli zostavovateľmi vedeckých a odborných zborníkov, bibliografií, a i.

Zoznam publikačnej činnosti (podľa Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 397/2020 o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti)

V1 – vedecký výstup publikačnej činnosti ako celok – monografia, kritická pramenná edícia, editovaná kniha, zborník (1)

- KATUŠČÁK, Dušan a Imrich NAGY, eds. *Automatická transkripcia slovacikálnych historických dokumentov*. Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. 207 s. ISBN 978-80-8227-016-0.

V 2 – vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka – kapitola, príspevok, abstrakt, abstrakt/poster/príspevok z podujatia (5)

- BÔBOVÁ, Mária. Aplikácia automatickej transkripcie na príklade knižničného katalógu zo začiatku 19. storočia. In: Dušan KATUŠČÁK a Imrich NAGY, eds. *Automatická transkripcia slovacikálnych historických dokumentov*. Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023, s. 146 – 167. ISBN 978-80-8227-016-0.
- BÔBOVÁ, Mária. Možnosti využitia platformy Transkribus v prostredí dejín knižnej kultúry. In: Rostislav KRUŠINSKÝ, ed. *Bibliotheca antiqua 2023: sborník z 31. konferencie*. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2023, s. 83-89. ISBN 978-80-7053-343-7.
- FILÍN, Peter. Fond Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Literárnom a hudobnom múzeu v Banskej Bystrici. In: PAZÚRIK, Milan a Pavel MARTINKA, eds. *Cantus Choralis Slovaca 2022. Zborník príspevkov z XV. medzinárodného sympózia o zborovom speve*. Banská Bystrica : Belianum, 2023, s. 110 – 114. ISBN 978-80-557-2022-7.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Čo majú spoločné monografie obcí Terchová a Blatnica? In: Mikulecká, Zdeňka (et.): *XXIV. kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2023. s. 14 – 24. ISBN 978-80-7052-161-8. [cit. 2023-06-17]. Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Sbornik_2022-final-final.aspx
- POLÁKOVÁ, Ivana. Eugen Lazist'an – majster videného obrazu. In: Greschová, Eva a Martina Orosová (ed.): *Pamiatková zóna Slovenska*. Liptovský Mikuláš: Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva L. Mikuláš, 2023. S. 193 – 203. ISBN 978-80-89933-38-9. [Zborník je výstupom z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva v L. Mikuláši.]

O 1 – odborný výstup publikačnej činnosti ako celok – knižná publikácia, prehľadová práca, antológia, katalóg umeleckých diel, slovník, encyklopédia, zborník (2)

- LÁSKOVÁ, Mária, 2023. *Jana Pogorielová a Anton Duša v zbierkach Literárneho a hudobného múzea*. Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2023. CD-ROM. ISBN 978-80-8227-018-4.
- *Nové služby modernej knižnice – škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí/New modern library services – survival school for libraries in the digital environment* / edit. Ivan Očenáš ; rec. Henrich Jakubík, Eva Svobodová ; do angl. prel. Klára Velčeková, Mária Onderufová, Daniela Ridlová ; graf. upr. Dušan Jarina. – 1. vyd.. – Banská Bystrica : Štátna

vedecká knižnica, 2023. – 148, [4] + 141, [3] s. : fotogr.. – Bibliogr. odkazy. – ISBN 978-80-8227-015-3. – (Súbežný angl. text, vytlačené inverzne).

O 3 – odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu – abstrakt, článok, recenzia (8)

- OČENÁŠ, Ivan. Česko-slovenskí bibliografi sa stretli dvadsiaty piaty raz. In: *Knižničné noviny: občasník Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici*. – ISSN 1335-6917. – Roč. 24, č. 4 (2023), s. 10 – 11.
- OČENÁŠ, Ivan. Fonetické a fonologické výskumy v časopise Slovenská reč [1932 – 2022]. In: *Slovenská reč*, roč. 87, č. 3 (2022), s. 74 – 106. ISSN 0037-6981 (tlačaná verzia/print); 1338-4279 (online). Dostupné online: <https://www.juls.savba.sk/ediela/sr/2022/3/sr-22-3.pdf> [Vyšlo 2/2023.]
- OČENÁŠ, Ivan. Literárna regionalistika a regionálna literatúra na mape života Jany Borguľovej. In: *XXV. kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů*. Zost. Zdeňka Mikulecká. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2024. (V tlači.)
- OČENÁŠ, Ivan. Publikácie Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici / Publications of the State Scientific Library in Banská Bystrica. In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*. Roč. 31, č. 3 (2023), s. 49 – 52. ISSN 1335-7905.
- OČENÁŠ, Ivan. Trends in Libraries 2023 – 22. ročník odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov / 22nd year of the specialised seminar for librarians and information specialists. In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*. Roč. 31, č. 2 (2023), s. 60 – 62. ISSN 1335-7905.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Kráľovská cesta Jaromíra Kubička. In: *Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac*, roč. 30 (5) 2023, s. 10 – 11 [online]. ISSN 1213-0249. DOMUS –Praha. [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_05_2023.pdf
- POLÁKOVÁ, Ivana. Nadlak sa stal na pár dní hlavným mestom slovenského sveta. In: *Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac*, roč. 30 (6) 2023, s. 8 – 9 [online]. ISSN 1213-0249. DOMUS –Praha. [cit. 2023-06-16] Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_06_2023.pdf
- POLÁKOVÁ, Ivana. Odišiel na večnosť – Mišo Kováč Adamov vedel ľudí spájať a rozdelených opäť zblížovať / He left for eternity – Mišo Kováč Adamov, who knew how to unite people and bring the divided together again. In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*. Roč. 31, č. 2 (2023), s. 75 – 80. ISSN 1335-7905.

I 2 – iný výstup publikačnej činnosti ako časť publikácie alebo zborníka (6)

- FILÍN, Peter. Pozdravný príhovor pracovníka LHM. In: PAZÚRIK, Milan - MARTINKA, Pavel, eds. *Cantus Choralis Slovaca 2022. Zborník príspevkov z XV. medzinárodného sympózia o zborovom speve*. Banská Bystrica : Belianum, 2023, s. 12, ISBN 978-80-557-2022-7.

- POLÁKOVÁ, Ivana. Dve zaujímavé výstavy v priestoroch ŠVK v B. Bystrici. In: *Jaskyne a hory 2022 : regionálna ročenka Žilinského kraja*, 2023, roč. XIV, s. 92 – 93. ISBN 978-80-973213-4-5.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Ivan Bajo – odišiel nestor slovenského horolezectva. In: *Jaskyne a hory 2022 : regionálna ročenka Žilinského kraja*, 2023, roč. XIV, s. 90 – 91. ISBN 978-80-973213-4-5.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Jozef Turzík – získal Cenu dobrovoľníka mesta Martin. In: *Jaskyne a hory 2022 : regionálna ročenka Žilinského kraja*, 2023, roč. XIV, s. 95. ISBN 978-80-973213-4-5.
- POLÁKOVÁ, Ivana. S batôžkom po Turci – Turčianska záhradka s deťmi. In: *Jaskyne a hory 2022 : regionálna ročenka Žilinského kraja*, 2023, roč. XIV, s. 93 – 94. ISBN 978-80-973213-4-5.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Túžba zvaná vrchy. In: *Jaskyne a hory 2022 : regionálna ročenka Žilinského kraja*, 2023, roč. XIV, s. 96-98. ISBN 978-80-973213-4-5.

I 3 – iný výstup publikačnej činnosti z časopisu (24)

- BIČANOVSKÁ, Ivana a Soňa ŠÓKY. Ponuka Štátnej vedeckej knižnice pre seniorov. In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, 2023, roč. 31, č. 4, s. 33–35. ISSN 1335-7905.
- DANKOVÁ, Monika. Blanka Snopková odišla na večnosť. In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*. 2023, roč. 31, č. 1, s. 63-65. ISSN 1335-7905.
- DANKOVÁ, Monika. Blanka Snopková – osobnosť slovenskej knihovníckej vedy. In: *Knižnica: časopis pre knihovníctvo*. [online]. [cit. 2023-07-12] – ISSN 1336-0965. – Roč. 24, č. 2 (2023), s. 61 – 67. – (V rubrike Pripomíname si...). – Dostupné z: <https://snk.sk/sk/obchod/edicna-cinnost/casopis-kniznica/archiv-kniznica.html>
- DANKOVÁ, Monika. Ostáva s nami i v nás Blanka Snopková (1966 – 2022). In: *Knižničné noviny* 2023, roč. 24, č. 1, s. 3. ISSN 1335-6917.
- DIMOŠOVÁ, Janka: Vzácna kniha. Dostupné na: <https://www.markiza.sk/relacie/televizne-noviny/epizoda/164643-28-12-2023>
- FILÍN, Peter. Odišiel Juraj Sarvas... In: www.svkbb.eu [19. 06. 2023] Dostupné na: <https://svkbb.eu/2023/06/19/odisiel-juraj-sarvas/>
- FILÍN, Peter. Piaty medailón. Ivan Plintovič. In: *Knižničné noviny*, 2023, roč. 24, č. 2, s. 11. ISSN 1335-6917.
- FILÍN, Peter. Vzácny jubilant – prof. PhDr. Alexander Melicher, CSc. In: *Knižničné noviny*, 2023, roč. 24, č. 1, s. 7. ISSN 1335-6917.)
- KATUŠČÁK, Dušan. Unikátny výskum v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 1 (2023), s. 8 – 9.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

- KMEŤOVÁ, Dominika. Literárne a hudobné múzeum vo vrabčom hniezde. In: *Knižničné noviny*, 2023, roč. XXIV, č. 3, s. 3, ISSN 1335-6917.
- LÁSKOVÁ, Mária. Juraj Bindzár - k nedožitým 80. narodeninám. In: *Knižničné noviny*, 2023, roč. 24, č. 1, s. 11. ISSN 1335-6917 [cit. 2023-03-01] Dostupné z https://issuu.com/svkbb/docs/kn_2023-01
- LAŠÁKOVÁ, Jana. Súťaž v rétorike odštartovala podujatia v Literárnom a hudobnom múzeu v roku 2023. In: *Knižničné noviny*, 2023, roč. 24, č. 1, s. 5. ISSN 1335-6917.
- OČENÁŠ, Ivan. Veda a výskum v ŠVK v roku 2023. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 1 (2023), s. 1.
- OČENÁŠOVÁ, Slavomíra. Humanizmus, človečenstvo, sloboda: rozhovor s Petrom Filínom o výstave o Jánovi Kollárovi. In: *Knižničné noviny*. [15. 12. 2023]. Dostupné na: <https://svkbb.eu/wp-content/uploads/2023/12/KN-2023-04web.pdf/> s. 9
- OČENÁŠOVÁ, Slavomíra. Vzácna kniha. Dostupné na: <https://www.markiza.sk/relacie/televizne-noviny/epizoda/164643-28-12-2023>
- POLÁKOVÁ, Ivana. Návšteva rumunského Nadlaku. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 2 (2023), s. 4 – 5.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Spomienka na nedožitú 90. narodeninu prof. Imricha Sedláka (1933 – 2016), literárneho vedca, pedagóga a múzejníka s matičným srdcom. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 1 (2023), s. 10 – 11.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Helena Saktorová – šľachtická z Demandíc In: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, 2023, roč. 31, č. 1, s. 53 – 61. ISSN 1335-7905.
- POLÁKOVÁ, Ivana. Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov v Hradci Králové. In: *Knižnica: časopis pre knihovníctvo*, roč. XXIV, (1) 2023, s. 70 – 73 [online]. ISSN 1336-0965.
- POLÁKOVÁ, Ivana a Augustín MAŤOVČIK. Michal Kováč Adamov – realizátor kultúrnych tradícií v prítomnosti. In: *Literárny týždenník*. Roč. 36, č. 15 – 16 (31. 5.2023), s. 16. ISSN 0862-8823.
- ŠIMIG, Imrich. Hlasom zvláštneho ducha hudby. In: *Bystriický Permon*. 2023, roč. 21, č. 4, s. 4. Reg. č.: OÚ-OPT 1-/2003, ISSN 2585-9420.
- ŠIMIG, Imrich. Za Igorom Bázlikom In: *Knižničné noviny*. [15. 12. 2023]. Dostupné na: <https://svkbb.eu/wp-content/uploads/2023/12/KN-2023-04web.pdf/> s. 12.
- ŠVÁČOVÁ, Soňa. Za Michalom Kováčom-Adamovom. In: Literárne a hudobné múzeum [online]. 26-05-2023 Facebook [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: https://www.facebook.com/LHMBB/?locale=sk_SK
- UDŽAN, Rastislav. Dobrá architektúra pre knižnice. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 1 (2023), s. 6.

- UDŽAN, Rastislav. Mestská knižnica v opustenom plaveckom bazéne. In: *Knižničné noviny*. – ISSN 1335-6917 – Roč. 24, č. 2 (2023), s. 8.

Edičná a vydavateľská činnosť

Edičná komisia zasadala v novom zložení štyrikrát s cieľom prerokovať stav spracovania publikácií a finančných možností na ich vydanie, zmeny v edičnom pláne a výsledky verejného obstarávania.

V roku 2023 boli vydané:

Knižné publikácie a propagačné materiály (5)

- *Automatická transkripcia slovacikálnych historických dokumentov* / eds. Dušan Katuščák a Imrich NAGY. – Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. – 207 s. – ISBN 978-80-8227-016-0.
- *Hudobné átrium Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici 2012 – 2022* [CD-ROM.] / zost. Ingrid Guzmická – Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. – ISBN 978-80-8227-017-7.
- *Jana Pogorieľová a Anton Duša v zbierkach LHM*. [CD-ROM.] / Mária Lásková. – Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. – ISBN 978-80-8227-018-4.
- *Nové služby modernej knižnice – škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí: zborník príspevkov z 22. ročníka odborného seminára Trends in Libraries pre knihovníkov a informačných špecialistov, ktorý sa konal v dňoch 23. a 24. mája 2023 v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici/New modern library services – survival school for libraries in the digital environment* / ed. Ivan Očenáš. – Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. – 148, [4] + 141, [3] s. – ISBN 978-80-8227-015-3. (Súbežný angl. text, vytlačené inverzne).
- *Otec staviteľ a syn architekt* / Rastislav Udžan. – Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 2023. – ISBN 978-80-8227-019-1.

Brožúry, informačné bulletin, drobné tlače (1)

- *Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici* / zost. Oľga Doktorová ; jazyková redakcia Ivan Očenáš ; obálka a graf. úprava Dušan Jarina. — Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2023. – 10 s. : fotogr. – ISBN 978-80-8227-014-6

Stolový kalendár (1)

- *Život musí mať cveng : stolový dvojtýždňový kalendár k 150. výročiu narodenia J. Gregora Tajovského* / zost. Peter Filín ; zodp. red. Oľga Doktorová ; graf. sprac. Dušan Jarina, Dalibor Greško. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica, 2023. (Banská Bystrica : DALI-BB, s.r.o.).

Periodikum (1)

- *Knižničné noviny : občasník Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.* – Č. 1/2023 (elektronicky)
- *Knižničné noviny : občasník Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.* – Č. 2/2023 (elektronicky, tlačou)
- *Knižničné noviny : občasník Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.* – Č. 3/2023 (elektronicky)
- *Knižničné noviny : občasník Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.* – Č. 4/2023 (elektronicky, tlačou)

3.2 Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty

Finančné prostriedky formou prioritných projektov na rok 2023 neboli poskytnuté.

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu

Ministerstvo kultúry SR v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, vykonalo rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu nasledovne :

Programová štruktúra:	08S	Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
	08S 01	Inštitucionálna podpora štátnymi RO a PO
	08S 0105	Knižnice a knižničná činnosť
Funkčná klasifikácia:	01.3.3	Iné všeobecné služby
	08.5.0	Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

Záväzné ukazovatele

1. Bežné výdavky spolu- EK/FK (600/01.3.3)	1 683 622,00 eur
EK/FK (600/08.5.0)	2 700,00 eur
z toho:	
mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610/01.3.3)	1 092 398,00 eur
2. Program OEK 0I .- Informačné technológie (600)	13 920,00 eur

Orientačný ukazovateľ

Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	61,0
---	------

Záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu určené knižnici rozpisom na rok 2023 boli v priebehu roka upravené 4 rozpočtovými opatreniami, z toho 1 rozpočtové opatrenie bolo vykonané so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky v sume 51 000 eur a 3 rozpočtové opatrenia boli vykonané v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v celkovej sume 47 000 eur. Okrem toho boli počas roka vykonané úpravy rozpočtu v kompetencii knižnice, ktorými sa realizovali len úpravy číselných hodnôt medzi podoložkami ekonomickej klasifikácie.

Rozpočtové opatrenie č. 1 v právomoci správcu kapitoly MK SR – zo dňa 1. mája 2023 č. MK – 3016/2023-421/9269, ktorým sa upravil rozpočet bežných výdavkov na rok 2023 v kategórii 600 okrem kategórie 610 nasledovne:

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Prvok 08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Bežné výdavky celkom (600) 7 000 eur

Kategória 630 – Tovary a služby 7 000 eur

Týmto rozpočtovým opatrením boli zabezpečené finančné prostriedky na odbornú ochranu zbierkových predmetov/reštaurovanie.

Rozpočtové opatrenie č. 2 so súhlasom MF SR – zo dňa 21. septembra 2023 č. MK – 3519/2023-421/18470, ktorým sa upravil rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2023 v celkovej výške 51 000 eur nasledovne:

Investičná akcia IA 38 047 ŠVK BB –Rekonštrukcia a modernizácia objektov v správe ŠVK 13 000 eur

- Protipožiarna ochrana – odstránenie nedostatkov zistených kontrolou OR HZZ

Investičná akcia IA 49 722 ŠVK BB – NKP_PSK-Penov dom 38 000 eur

- Predprojektová príprava a projektová dokumentácia

Rozpočtové opatrenie č. 3 v právomoci správcu kapitoly MK SR – zo dňa 6. decembra 2023 č. MK – 3016/2023-421/25674, ktorým sa upravil rozpočet bežných výdavkov na rok 2023 v kategórii 600 okrem kategórie 610 nasledovne:

Prvok 08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Bežné výdavky celkom (600) 40 000 eur

Kategória 630 – Tovary a služby 40 000 eur

Týmto rozpočtovým opatrením boli zabezpečené finančné prostriedky na dofinancovanie hlavnej činnosti – na akvizíciu knižničného fondu.

Rozpočtové opatrenie č. 4 v právomoci správcu kapitoly MK SR – zo dňa 13. decembra 2023 č. MK – 3016/2023-421/26247, ktorým sa upravil rozpočet bežných výdavkov na rok 2023 nasledovne:

Prvok 08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania - 16 500 eur

Kategória 640 – Bežné transfery +16 500 eur

Týmto rozpočtovým opatrením boli poskytnuté finančné prostriedky na odchodné a nemocenské dávky za podmienky, že zníženie miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní nezakladá nárok na dodatočné zvýšenie finančných prostriedkov na mzdy v roku 2023. Stanovená podmienka bola knižnicou dodržaná.

Zmena záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu k 31. 12. 2023

Príspevok od zriaďovateľa – celkom	1 798 242 eur
Bežné výdavky na činnosť spolu (600)	1 747 242 eur
- z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	1 075 898 eur
Prvok OEK	13 920 eur
Kapitálové výdavky spolu (700)	51 000 eur

Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu

a) **Prevádzková dotácia** (bežný transfer) určená na krytie bežných výdavkov knižnice bola schválená na rok 2023 vo výške 1 700 242 eur. Po zapracovaní rozpočtových opatrení prijatých v priebehu roka sa celkový príspevok zvýšil na 1 747 242 eur.

Tabuľka 29 Prehľad čerpania záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu (bežné výdavky) (eur)

ZDROJ/PROGRAM//POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	ČERPANIE K 31.12.2023	% PLNENIA C/B
	2023	2023		
	A	B	C	
111 - bežné výdavky, z toho:	1 700 242	1 747 242	1 747 242	100 %
610 Mzdy platy, služobné príjmy a OOV	1 092 398	1 075 898	1 075 898	100 %
620 Poistné a príspevok do poisťovní	394 120	390 767	390 767	100 %
630 Tovary a služby	183 020	210 057	210 057	100 %
640 Bežné transfery	30 704	70 520	70 520	100 %

b) Dotácie na kapitálové výdavky

V roku 2023 ŠVK BB čerpala kapitálové výdavky vo výške 36 600 eur na investičnú akciu *IA 49 722 ŠVK BB – NKP_PSK-Penov dom*“ a 6 899 eur na investičnú akciu *IA 38 047 ŠVK BB –Rekonštrukcia a modernizácia objektov v správe ŠVK*.

Tabuľka 30 Štruktúra kapitálových výdavkov (eur)

ZDROJ/PROGRAM//POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	ČERPANIE K 31.12.2023	% PLNENIA C/B
	2023	2023		
	A	B	C	
Kapitálové výdavky spolu	0	51 000	43 499	85,29 %

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

ZDROJ/PROGRAM//POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET 2023	ČERPANIE K 31.12.2023	% PLNENIA C/B
z toho:				
IA 49 722 ŠVK BB – NKP SK-Penov dom	0	38 000	36 600	96,32 %
IA 38 047 ŠVK BB –Rekonštrukcia a modernizácia objektov v správe ŠVK	0	13 000	6 899	53,07 %

Plnenie záväzných ukazovateľov rozpočtu ŠVK BB bolo v roku 2023 dodržané.

4.2 Príjmy organizácie

4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Tabuľka 31 Prehľad plnenia príjmov, grantov a transferov (všetky zdroje) za rok 2023

KATEGÓRIA	UKAZOVATEĽ	KÓD ZDROJ A	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROK 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2022	% PLNENIA K UPRAVENÉMU ROZPOČTU	INDEX 2023/20 22
a	b	c	1	2	3	4	$5=3/2*100$	$6=3/4*100$
100	Daňové príjmy		0,00	0,00	0,00	0,00		
200	Nedaňové príjmy		75 000,00	93 350,00	93 168,22	80 438,41	99,81	115,83
	v tom:							
210	Príjmy z podnikania a z	46	18 500,00	24 150,00	24 093,20	19 027,84	99,76	126,62

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

	vlastníctva majetku							
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	46	56 500,00	59 000,00	58 910,79	59 204,92	99,85	99,50
230	Kapitálové príjmy							
240	Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek...							
250	Úroky zo zahraničných úverov, pôžičiek...							
290	Iné nedaňové príjmy	46	0,00	10 200,00	10 164,23	2 205,65	99,65	460,83
300	Granty a transfery		1 700 242,00	1 824 985,15	1 824 985,15	1 637 069,85	100,00	111,48
	v tom:							
310	Tuzemské bežné granty a transfery	46	0,00	26 743,15	26 743,15	13 852,85	100,00	193,05
310	Tuzemské bežné granty a transfery z toho:	111	1 700 242,00	1 747 242,00	1 747 242,00	1 620 217,00	100,00	107,84
312001	Transfery zo štátneho rozpočtu	111	1 700 242,00	1 747 242,00	1 747 242,00	1 620 217,00	100,00	107,84
320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	111	0,00	51 000,00	51 000,00	3 000,00	100,00	1 700,00
330	Zahraničné granty							

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

340	Zahraničné transfery							
SPOLU	100 + 200 + 300		1 775 242,00	1 918 335,15	1 918 153,37	1 717 508,26	99,99	111,68

ŠVK BB za rok 2023 dosiahla príjmy v celkovej výške **1 918 153 eur**. Z toho v hlavnej kategórii 200 – Nedaňové príjmy vo výške **93 168 eur** a v hlavnej kategórii 300 – Granty a transfery v celkovej výške **1 824 985 eur**.

Záväzný ukazovateľ vlastných príjmov mala knižnica stanovený v hlavnej kategórii 200 – Nedaňové príjmy v sume 75 000 eur.

Počas roka 2023 bol rozpočet vlastných príjmov upravený na sumu 120 093 eur, z toho v hlavnej kategórii 200 – Nedaňové príjmy na sumu 93 350 eur a v hlavnej kategórii 300 – Granty a transfery na sumu 26 743 eur. Skutočné plnenie vlastných príjmov dosiahlo sumu 119 911 eur, z toho v hlavnej kategórii 200 – Nedaňové príjmy sumu 93 168 eur a v hlavnej kategórii 300 – Granty a transfery sumu 26 743 eur, čo predstavuje oproti roku 2022 nárast o viac ako 30 %.

Plnenie príjmov v rámci hlavnej kategórie 200 – Nedaňové príjmy dosiahla knižnica nasledovne:

210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku dosiahli sumu 24 093 eur (zdroj 46). Uvedená suma zahŕňa najmä príjmy na rozpočtovej podpoložke 212 003 – Z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 23 750 eur. Ďalšie príjmy vykázala knižnica z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia v sume 343 eur.

220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby dosiahli sumu 58 911 eur (zdroj 46). Uvedená suma zahŕňa najmä príjmy na rozpočtovej podpoložke 223 001 – Za predaj tovarov a služieb (zápisné, vstupné, rešerše a iné) v sume 49 263 eur. Ďalšie príjmy vykázala knižnica za porušenie predpisov (nedodržanie výpožičnej lehoty, omeškania, riaditeľské upomienky a iné) v sume 9 648 eur.

290 Iné nedaňové príjmy dosiahli sumu 10 164 eur (zdroj 46). Uvedená suma zahŕňa príjmy na rozpočtovej podpoložke 292 012 – Z dobropisov.

V hlavnej kategórii 300 – Granty a transfery mala knižnica stanovený záväzný ukazovateľ vo výške 1 700 242 eur. Počas roka 2023 bol v tejto kategórii rozpočet príjmov upravený na sumu 1 824 985 eur. Skutočné plnenie dosiahlo rovnakú sumu, t. j. 1 824 985 eur. Plnenie príjmov v rámci hlavnej kategórie 300 – Granty a transfery dosiahla knižnica nasledovne:

310 Tuzemské bežné granty a transfery dosiahli sumu 1 773 985 eur (zdroj 111 a zdroj 46). Uvedená suma zahŕňa najmä príjmy na rozpočtovej podpoložke 312 001 – Zo štátneho rozpočtu okrem transferu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v sume 1 747 242 eur (zdroj 111). Ďalšie príjmy vykázala knižnica z grantov v sume 26 743 eur (zdroj 46).

320 Tuzemské kapitálové granty a transfery dosiahli sumu 51 000 eur (zdroj 111). Uvedená suma zahŕňa príjmy na rozpočtovej podpoložke 322 001 – Zo štátneho rozpočtu.

Tabuľka 32 Prehľad finančných prostriedkov získaných formou grantov

POSKYTOVATEĽ	PREDMET	SUMA	ČERPANIE	ZOSTATOK
Medzinárodný vyšehradský fond	TLIB 2023	9 945,00	9 945,00	0,00
SAK	TLIB 2023	200,00	200,00	0,00
SSKK	TLIB 2023	300,00	300,00	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB	4 043,68	4 043,68	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB - knihy	1 369,50	1 369,50	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB	1 786,20	491,72	1 294,48
PhDr. Tatjana Šišková	Tantiémy - Dom J. G. Tajovského Tajov	263,55	35,95	227,60
UMB Banská Bystrica	Projekt APVV-19-0456	8 997,00	8 997,00	0,00
Spolu		26 904,93	25 382,85	1 522,08

4.2.2 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

Organizácia neprijala žiadne príjmy zo zahraničia za rok 2023.

4.2.3 Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka

ŠVK BB v rozpočtovom roku 2023 realizovala celkovo 22 úprav rozpočtu. Najvýznamnejší vplyv mali 4 rozpočtové opatrenia v kategórii 300 Granty a transfery na podpoložke 312 001 Zo štátneho rozpočtu okrem transferu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a podpoložke 322 001 Zo štátneho rozpočtu. Z toho bolo 1 rozpočtové opatrenie vykonané so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky v sume 51 000 eur, 3 rozpočtové opatrenia boli vykonané v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v celkovej sume 47 000 eur a ostatných 18 úprav rozpočtu bolo realizovaných v rámci kompetencie ŠVK BB. Interné úpravy rozpočtu sa týkali najmä úpravy číselných hodnôt medzi ekonomickými podpoložkami ekonomickej klasifikácie a navýšenia rozpočtu na zdroji 46 v dôsledku prijatia finančných prostriedkov z grantov.

Celkový dopad úprav rozpočtu vlastných príjmov v priebehu roka 2023 sa prejavil zvýšením z pôvodne schváleného rozpočtu vo výške 75 000 eur na upravený rozpočet vo výške 120 093 eur.

4.3 Výdavky organizácie

4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Tabuľka 33 Prehľad výdavkov podľa zdrojov krytia

(eur)

POL.	NÁZOV	111 08S SR	111 0EK	46 08S VLASTNÉ ZDROJE	46 08S DARY A GRANTY	SPOLU
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 075 898			3 600	1 079 498
620	Poistné a príspevok do poisťovní	390 767			1 142	391 909
630	Tovary a služby	196 137	13 920	63 061	20 641	293 759
640	Bežné transfery	70 520				70 520
700	Kapitálové výdavky	43 499		977		44 476
Spolu		1 776 821	13 920	64 038	25 383	1 880 162
%		94,50	0,74	3,41	1,35	100,00

V základnom prvku knižnice (08S), v ktorom sa uskutočňujú kontrahované činnosti, boli výdavky knižnice kryté príspevkom zo štátneho rozpočtu vo výške 94,50 %, vlastnými príjmami vo výške 3,41 % a z grantov vo výške 1,35%.

V porovnaní s rokom 2022 je krytie výdavkov zo ŠR nižšie o 5,36 % a krytie z vlastných zdrojov je nižšie o 1,12 %. Podiel finančných prostriedkov poskytnutých z grantov sa zvýšil o 0,31 %.

Tabuľka 34 Rekapitulácia výdavkov organizácie podľa prvkov (vrátane vlastných zdrojov, prostriedkov z grantov)

(eur)

PRVOK/ROZPOČET	CELKOM	KATEGÓRIA				
		610	620	630	640	710
Prvok 08S* spolu, z toho:						
- schválený rozpočet	1 761 322	1 092 398	394 120	244 100	30 704	0
- upravený rozpočet	1 873 846	1 079 498	391 909	279 919	70 520	52 000
- čerpanie rozpočtu	1 866 242	1 079 498	391 909	279 839	70 520	44 476
Prvok 0EK*** spolu, z toho:						
- schválený rozpočet	13 920			13 920		
- upravený rozpočet	13 920			13 920		

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

PRVOK/ROZPOČET	CELKOM	KATEGÓRIA				
		610	620	630	640	710
- čerpanie rozpočtu	13 920			13 920		
Celkom						
- schválený rozpočet	1 775 242	1 092 398	394 120	258 020	30 704	0
- upravený rozpočet	1 887 766	1 079 498	391 909	293 839	70 520	52 000
- čerpanie rozpočtu	1 880 162	1 079 498	391 909	293 759	70 520	44 476

* 08S – prvok „Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt“

*** 0EK – prvok „Informačné technológie financované zo ŠR“

Na krytie výdavkov knižnice boli použité vlastné príjmy, príspevok zo štátneho rozpočtu a v menšej miere dotácie a granty od ostatných subjektov verejnej správy a od subjektov mimo verejnej správy. Celkové výdavky v roku 2023 dosiahli výšku 1 880 162 eur, z čoho:

- bežné výdavky vo výške 1 835 686 eur boli kryté z prostriedkov štátneho rozpočtu (95,18 %) z vlastných príjmov (3,44 %) a z dotácií a grantov (1,38 %)
- kapitálové výdavky vo výške 44 476 eur boli kryté z prostriedkov zo štátneho rozpočtu (97,80 %) a vlastných príjmov (2,20 %)

4.3.1.1 Bežné výdavky knižnice

Tabuľka 35 Bežné výdavky knižnice podľa ekonomickej klasifikácie

(eur)

POL.	NÁZOV	KÓD ZDROJA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	ČERPANIE	% ČERPANIA (z UR)
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania spolu		1 092 398	1 079 498	1 075 498	100,00%
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	111	1 092 398	1 075 898	1 075 898	100,00%
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	46	0	3 600	3 600	100,00%
	Bežné výdavky a transfery bez 610 spolu,		682 844	756 268	756 188	99,99%

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

	z toho:					
620	Poistné a príspevok do poisťovni spolu		394 120	391 909	391 909	100,00%
620	Poistné a príspevok do poisťovni spolu	111	394 120	390 767	390 767	100,00%
620	Poistné a príspevok do poisťovni spolu	46	0	1 142	1 142	100,00%
630	Tovary a služby, z toho:		258 020	293 839	293 759	99,97%
631	Cestovné výdavky	111	3 000	1 524	1 524	100,00%
631	Cestovné výdavky	46	1 600	1 989	1 980	99,55%
632	Energie, voda a komunikácie	111	57 420	54 828	54 828	100,00%
632	Energie, voda a komunikácie	46	28 200	21 549	21 535	99,94%
633	Materiál	111	34 400	70 750	70 750	100,00%
633	Materiál	46	6 500	11 269	11 244	99,78%
634	Dopravné	46	6 700	5 406	5 398	99,85%
635	Rutinná a a štandardná údržba	111	0	12 179	12 179	100,00%
635	Rutinná a a štandardná údržba	46	3 500	2 505	2 501	99,84%
636	Nájomné za prenájom	111	25 800	28 679	28 679	100,00%
637	Ostatné tovary a služby	111	62 400	42 097	42 097	100,00%
637	Ostatné tovary a služby	46	28 500	41 064	41 044	99,95%
640	Bežné transfery, z toho:		30 704	70 520	70 520	100,00%
642	Transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám	111	30 628	70 444	70 444	100,00%
649	Transfery do zahraničia	111	76	76	76	100,00%
	Celkom		1 775 242	1 835 766	1 835 686	100,00%

Na krytie bežných výdavkov použila knižnica príspevok zo štátneho rozpočtu a vlastné zdroje. Schválený rozpočet bežných výdavkov v celkovej výške 1 775 242 eur tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 1 700 242 eur a vlastné zdroje vo výške 75 000 eur. Rozpočet bežných výdavkov bol v priebehu rozpočtového roka upravený na sumu 1 835 766 eur, z toho bol príspevok zo štátneho rozpočtu upravený na sumu 1 747 242 eur a vlastné zdroje na sumu 88 524 eur. Skutočné čerpanie bežných výdavkov bolo v sume

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

1 835 686 eur, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 1 747 242 eur, t. j. 100,00 % vo vzťahu k upravenému rozpočtu a vlastné zdroje boli čerpané vo výške 88 444 eur, t. j. 99,91 % vo vzťahu k upravenému rozpočtu.

610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania mali schválený rozpočet v sume 1 092 398 eur a počas roka 2023 bol rozpočet upravený na sumu 1 079 498 eur. Úprava rozpočtu bola realizovaná internou úpravou navýšenia rozpočtu o sumu 3 600 eur na zdroji 46 v dôsledku prijatia finančných prostriedkov z grantov a rozpočtovým opatrením č. 4, ktorým boli presunuté finančné prostriedky vo výške 16 500 eur na odchodné a nemocenské dávky za podmienky, že zníženie miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní nebude zakladať nárok na dodatočné zvýšenie finančných prostriedkov na mzdy v roku 2023. Uvedená podmienka bola knižnicou dodržaná. Upravený rozpočet vo výške 1 079 498 eur tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu v sume 1 075 898 eur a bol vyčerpaný na 100 %, a vlastné zdroje vo výške 3 600 eur, ktoré boli vyčerpané tiež na 100 %. Priemerná mzda zamestnanca knižnice za rok 2023 dosiahla výšku 1 358,90 eur. Oproti roku 2022 je vyššia o 1,13 %, čo súvisí so zákonným zvýšením stupníc platových taríf.

620 – Poistné a príspevok do poisťovní mali schválený rozpočet v sume 394 120 eur a počas roka 2023 bol rozpočet upravený na sumu 391 909 eur. Z celkovej sumy 391 909 eur tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu sumu 390 767 eur a bol vyčerpaný na 100 %. Zvyšnú sumu tvorili vlastné zdroje vo výške 1 142 eur a tiež boli vyčerpané na 100 %. Úpravy rozpočtu boli podmienené zmenami v mzdách a platoch (610).

630 – Tovary a služby mali schválený rozpočet v sume 258 020 eur, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 183 020 eur a vlastné zdroje vo výške 75 000 eur. Počas roka 2023 bol rozpočet upravený na sumu 293 839 eur, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 210 058 eur a vlastné zdroje vo výške 83 781 eur. Skutočné čerpanie bolo v sume 293 759 eur, t. j. 99,97 % vo vzťahu k upravenému rozpočtu, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 210 058 eur, t. j. 100 % a vlastné zdroje vo výške 83 701 eur, t. j. 99,91 %.

Tabuľka 36 Štruktúra výdavkov na tovary a služby

	UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	% ČERPANIA
630	Tovary a služby, z toho:	258 020	293 839	293 759	99,97%
631	Cestovné výdavky	4 600	3 513	3 504	99,74%
632	Energie, voda a komunikácie	85 620	76 377	76 363	99,98%
633	Materiál	40 900	82 019	81 994	99,97%
634	Dopravné	6 700	5 406	5 398	99,85%
635	Rutinná a štandardná údržba	3 500	14 684	14 680	99,97%
636	Nájomné za prenájom	25 800	28 679	28 679	100,00%

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

637	Ostatné tovary a služby	90 900	83 161	83 141	99,98%
-----	-------------------------	--------	--------	--------	---------------

631 – Cestovné výdavky v sume 3 504 eur boli vyplatené ako cestovné náhrady zamestnancom knižnice z realizovaných tuzemských a zahraničných pracovných ciest. Oproti roku 2022 boli výdavky vyššie o 2 551 eur.

V rozpočtovom roku 2023 bolo zrealizovaných 163 pracovných ciest, z toho :

- tuzemských pracovných ciest 151
- zahraničných pracovných ciest 12

Na pracovné cesty boli použité dopravné prostriedky verejnej hromadnej dopravy a po zhodnotení efektívnosti sa použili aj služobné motorové vozidlá.

Na zahraničné pracovné cesty v počte 12 boli vynaložené finančné prostriedky v celkovej výške 1 176 eur.

632 – Energie, voda a komunikácie v sume 76 363 eur oproti minulému obdobiu sa znížilo o 5 490 eur a je položkou, ktorá významne ovplyvnila čerpanie rozpočtu v kategórii bežných výdavkov na tovary a služby. Podľa podpoložiek ekonomickej klasifikácie bolo čerpanie finančných prostriedkov nasledovné:

– 632001 – energie a plyn	62 484 eur
– 632002 – vodné a stočné	5 331 eur
– 632005 – telekomunikačné služby	3 590 eur
– 632003 – poštovné	3 016 eur
– 632004 – komunikačná infraštruktúra	1 942 eur

633 – Materiál – výdavky na spotrebu materiálu dosiahli výšku 81 994 eur, čo je v porovnaní s minulým rozpočtovým obdobím o 13,63 % vyššie čerpanie. Ostatné prostriedky sa čerpali hlavne na zabezpečenie bežnej prevádzky knižnice:

– 633009 – knihy, časopisy, noviny , učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	56 598 eur
Podpoložka predstavuje výdavky na nákup knižničného a hudobného fondu a tvorí finančne najvýznamnejšiu položku.	
– 633006 – všeobecný materiál	13 801 eur
– 633002 – výpočtová technika	7 922 eur

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

634 – Dopravné – položka dopravného predstavuje celkom sumu 5 398 eur, a je zdrojom krytia výdavkov v súvislosti s používaním motorových vozidiel v správe knižnice najmä:

– 634001 – palivo, mazivá, oleje a špeciálne kvapaliny	2 505 eur
– 634003 – poistenie MV	1 463 eur
– 634002 – servis a údržba motorových vozidiel	1 310 eur

Oproti roku 2022 sú výdavky na dopravné vyššie o 1 390 eur.

635 – Rutinná štandardná údržba – predstavuje výdavky za práce a služby vykonávané dodávateľskými subjektmi, ktorými sa zabezpečuje bežná prevádzka majetku knižnice (napr. budov, prevádzkového zariadenia, kancelárskeho vybavenia, softvéru, komunikačnej infraštruktúry). Do tejto skupiny zahrňame aj reštaurovanie kníh a zbierkových predmetov. Celkové výdavky dosiahli výšku 14 680 eur.

636 - Nájomné za prenájom vo výške 28 679 eur predstavuje čiastku za prenájom skladových priestorov, v ktorých knižnica uskladňuje knižničný fond. Oproti roku 2022 sú tieto výdavky vyššie o 1 402 eur, čo bolo spôsobené zvýšenou infláciou.

637 – Služby zahŕňajú širokú paletu výdavkov počnúc školeniami, konferenciami, propagáciou a reklamou, inzerciou, revíziami, tlačiarenskými službami, právnymi službami, končiac odmenami na základe dohôd o vykonaní práce mimo pracovného pomeru, daňou z nehnuteľností a DPH. Na uvedené služby knižnica vynaložila celkom sumu 83 141 eur, z toho z prostriedkov štátneho rozpočtu sumu 42 097 eur a z vlastných príjmov a ostatných zdrojov čiastku 41 044 eur. Výdavky boli čerpané najmä na:

- 637035 – dane predstavujú výdavky na miestne dane, miestne poplatky za komunálny odpad a na DPH z dodania tovarov a služieb v rámci EÚ a daň z príjmov	24 973 eur
- 637016 – prídelenie do sociálneho fondu vo výške 1,5 % z objemu vyplatených plátov	15 359 eur
- 637004 – všeobecné služby	12 576 eur

uvedené prostriedky boli použité na edičnú činnosť, tlač letákov, výrobu bannerov, revíziu technických zariadení a iné služby všeobecného charakteru.

- 637005 – špeciálne služby zastrešujú predovšetkým výdavky na právne služby, ochranu objektov a na zabezpečenie prístupu k elektronickým zdrojom (STN-online)	8 125 eur
- 637001 – školenia, kurzy, semináre, konferencie	7 050 eur
- 637026 – odmeny a príspevky (licenčné zmluvy)	3 650 eur
- 637027 – odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru	2 912 eur

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

- 637010 – vedeckovýskumná činnosť 2 700 eur

640 – Bežné transfery – schválený rozpočet na rok 2023 v objeme 30 704 eur bol upravený na sumu 70 520 eur. Celý objem finančných prostriedkov tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu. Celkové čerpanie bolo vo výške 70 520 eur, t. j. 100 %. Navýšenie rozpočtu bolo najmä v dôsledku odchodu do dôchodku 2 zamestnancov knižnice, úhrad finančných príspevkov na stravovanie namiesto stravných lístkov pre zamestnancov knižnice v súlade s platnou legislatívou a výrazne sa navýšila aj položka na nemocenské dávky pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnancov. Bežné transfery zahŕňajú nasledovné platby:

- 642014 – jednotlivcovi (finančný príspevok na stravovanie)	37 654 eur
- 642015 – na nemocenské dávky (náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnancov)	21 013 eur
- 642013 – na odchodné	11 359 eur
- 642006 – transfer na členské príspevky vo výške 418 eur, bol poskytnutý nasledovným organizáciám	
- Slovenská národná skupina IAML	25 eur
- Zväz múzeí na Slovensku	80 eur
- Slovenská asociácia knižníc	180 eur
- Spolok slovenských knihovníkov	100 eur
- Sanet	33 eur
- 649003 – transfer na členské príspevky medzinárodným organizáciám	76 eur

4.3.1.2 Kapitálové výdavky knižnice

V roku 2023 ŠVK BB rozpočet kapitálových výdavkov nemala schválený. V priebehu rozpočtového roka bol rozpočet upravený na sumu 52 000 eur, z toho príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 51 000 eur a z vlastných zdrojov 1 000 eur. Celkové čerpanie kapitálových výdavkov dosiahlo spolu sumu 44 476 eur, čo je 85,53 % vo vzťahu k celkovému upravenému rozpočtu. Knižnica čerpala z príspevku štátneho rozpočtu sumu 43 499 eur, z toho sumu 36 600 eur na investičnú akciu č. **49 722 ŠVK BB – NKP_PSK-Penov dom** a sumu 6 899 eur na investičnú akciu č. **38 047 ŠVK BB – Rekonštrukcia a modernizácia objektov v správe ŠVK**, t. j. spolu 85,29 % vo vzťahu k upravenému rozpočtu. Z vlastných zdrojov čerpala knižnica sumu 977 eur na investičnú akciu č. **50 126 ŠVK BB – Pozemky**, t. j. 97,70 % vo vzťahu k upravenému rozpočtu.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Tabuľka 37 Prehľad kapitálových výdavkov v základnom prvku a v prvku, ktorým sa uskutočňujú prioritné projekty (eur)

PRVKY	CELKOM	610	620	630	640	710
Základný Prvok 08S 0105						
- schválený rozpočet	0					0
- upravený rozpočet	52 000					52 000
- skutočnosť	44 476					44 476
Spolu						
- schválený	0					0
- upravený	52 000					52 000
- čerpanie	44 476					44 476

4.3.2 Bežné výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie

Tabuľka 38 Bežné výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie (eur)

KÓD	NÁZOV	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROK 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2022	% PLNENIA K UPRAVENÉMU ROZPOČTU	INDEX 2023/2022
A	B	1	2	3	4	5=3/2*100	6=3/4*100
01	Všeobecné verejné služby	1 772 542	1 833 066	1 832 986	1 713 255	100,00	106,99
08	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	2 700	2 700	2 700	2 700	100,00	100,00
SPOLU		1 775 242	1 835 766	1 835 686	1 715 955	100,00	106,98

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Oddiel 01 Všeobecné verejné služby

KÓD	NÁZOV	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROK 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2022	% PLNENIA K UPRAVENÉMU ROZPOČTU	INDEX 2023/2022
a	b	1	2	3	4	5=3/2*100	6=3/4*100
01.3.3	Všeobecné verejné služby	1 772 542	1 833 066	1 832 986	1 713 255	100,00	106,99
SPOLU		1 772 542	1 833 066	1 832 986	1 713 255	100,00	106,99

V triede 01.3.3 vykazuje knižnica výdavky v rámci programu 08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt a medzirezortného programu 0EK – Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu.

Oddiel 08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

KÓD	NÁZOV	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROK 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2022	% PLNENIA K UPRAVENÉMU ROZPOČTU	INDEX 2023/2022
a	b	1	2	3	4	5=3/2*100	6=3/4*100
08.5.0	Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva	2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	100,00	100,00
SPOLU		2 700,00	2 700,00	2 700,00	2 700,00	100,00	100,00

V triede 08.5.0 vykazuje knižnica výdavky v rámci programu 08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt.

4.3.3 Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu

Štátna vedecká knižnica v rozpočtovom roku 2023 nebola prijímateľom prostriedkov z Európskej únie.

4.3.4 Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

Štátna vedecká knižnica v rozpočtovom roku 2023 nebola prijímateľom prostriedkov zo zahraničia.

4.3.5 Úpravy schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka

ŠVK BB v rozpočtovom roku 2023 realizovala celkovo 22 úprav rozpočtu, z ktorých boli 4 rozpočtové opatrenia. 1 rozpočtové opatrenie bolo vykonané so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky v sume 51 000 eur a 3 rozpočtové opatrenia boli vykonané v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v celkovej sume 47 000 eur. Počas roka vykonala knižnica 18 úprav rozpočtu v rámci vlastnej kompetencie, ktorými sa realizovali úpravy číselných hodnôt medzi podoložkami ekonomickej klasifikácie a navýšenia rozpočtu na zdroji 46 v dôsledku prijatia finančných prostriedkov z grantov.

Celkový upravený rozpočet k 31. 12. 2023 dosiahol výšku 1 887 766 eur. Rozdiel oproti schválenému rozpočtu bol vo výške 112 524 eur. Rozdiel bol hlavne z rozpočtových opatrení z Ministerstva kultúry SR, ktoré spolu predstavovali výšku 98 000 eur.

Najväčší dopad na rozpočet v rámci interných úprav ako aj vykonanými rozpočtovými opatreniami v právomoci správcu kapitoly MK SR bol na položke 640 (bežné transfery). Celkový nárast oproti schválenému rozpočtu bol o 39 816 eur. Prostriedky boli presunuté interne z položiek 620 a 630 a cez rozpočtové opatrenie schválené MK SR z položky 610. Na položke 640 boli prostriedky v celkovej výške **70 520 eur** použité najmä na vyplatenie finančného príspevku na stravovanie v celkovej výške 37 654 eur, na nemocenské dávky hradené zamestnávateľom vo výške 21 013 eur, na odchodné vo výške 11 360 eur a ostatné boli vyplatené na členské príspevky.

Tabuľka 39 Prehľad finančných prostriedkov získaných formou grantov

POSKYTOVATEĽ	PREDMET	SUMA	ČERPANIE	ZOSTATOK
Medzinárodný vyšehradský fond	TLIB 2023	9 945,00	9 945,00	0,00
SAK	TLIB 2023	200,00	200,00	0,00
SSKK	TLIB 2023	300,00	300,00	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB	4 043,68	4 043,68	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB - knihy	1 369,50	1 369,50	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí USA	Podpora Amerického centra ŠVK BB	1 786,20	491,72	1 294,48
PhDr. Tatjana Šišková	Tantiémy - Dom J. G. Tajovského Tajov	263,55	35,95	227,60
UMB Banská Bystrica	Projekt APVV-19-0456	8 997,00	8 997,00	0,00
Spolu		26 904,93	25 382,85	1 522,08

4.4 Finančné operácie

Tabuľka 40 Finančné operácie

KATEGÓRIA	UKAZOVATEĽ	KÓD ZDROJA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET ROK 2023	UPRAVENÝ ROZPOČET ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2023	SKUTOČNOSŤ CELKOM ROK 2022	% PLNENIA K UPRAVENÉMU ROZPOČTU	INDEX 2023/20 22
a	b	c	1	2	3	4	$5=3/2*100$	$6=3/4*100$
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a fin. pasívami		0,00	0,00	34 436,45	36 766,54		93,66
	v tom:							
450	Z ostatných finančných operácií z toho:	46	0,00	0,00	34 436,45	36 766,54		93,66
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	46	0,00	0,00	34 436,45	36 766,54		93,66
500	Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci							
SPOLU	400 + 500		0,00	0,00	34 436,45	36 766,54		93,66

Kategória 450 a položka 453 sa týka zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov.

4.5 Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu

Štátna vedecká knižnica v roku 2023 neevidovala príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu.

4.6 Rozbor nákladov a výnosov

4.6.1 Rozbor nákladov

Tabuľka 41 Prehľad o štruktúre nákladov

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
501 Spotreba materiálu	41 900	83 937	65 000	0,77
502 Spotreba energie	73 301	64 660	56 208	0,87
504 Predaný tovar			252	
50 Spotrebované nákupy spolu	115 201	148 597	121 460	0,82
511 Opravy a udržiavanie	5 600	15 994	15 990	1,00
512 Cestovné	4 600	3 513	4 223	1,20
513 Náklady na reprezentáciu	1 000	592	776	1,31
518 Ostatné služby	61 219	76 699	89 503	1,17
51 Služby spolu	72 419	96 798	110 492	1,14
521 Mzdové náklady	1 094 398	1 082 410	1 082 710	1,00
524 Záonné sociálne poistenie	381 813	378 042	378 042	1,00
525 Ostatné sociálne poistenie - DDP	12 307	13 867	13 867	1,00
527 Záonné sociálne náklady	73 700	87 987	88 539	1,01
528 Ostatné sociálne náklady			40	
52 Osobné náklady spolu	1 562 218	1 562 306	1 563 198	1,00
531 Daň z motorových vozidiel				
532 Daň z nehnuteľností	18000	21 600	21 598	1,00

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
538 Ostatné dane a poplatky	2300	1 704	1 806	1,06
Dane a poplatky spolu	20 300	23 304	23 404	1,00
541 Zostatková cena predaného DNH a DHM				
542 Predaný materiál				
544 Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania				
545 Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		130	130	1,00
546 Odpis pohľadávky				
548 Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 004	1 960	16 164	8,25
549 Manká a škody				
54 Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť spolu	2 004	2 090	16 294	7,80
551 Odpisy DHM a DNM	0	0	73 301	
552 Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti				
553 Tvorba ostatných. rezerv z prevádzkovej činnosti			870	0,00
557 Tvorba zákonných opravných pol. z prev. činnosti			1 460	
558 Tvorba ostatných opravných pol. z prev. činnosti				
55 Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej činnosti		0	75 631	0,00
562 Úroky				
563 Kurzové straty				0,00
568 Ostatné finančné náklady	1 300	871	639	0,73
56 Finančné náklady	1 300	871	639	0,73
57 Mimoriadne náklady				
591 Splatná daň z príjmov	1 800	1 800	2 500	1,39
Náklady spolu	1 775 242	1 835 766	1 913 618	1,04

Rozdiel medzi vykázanými nákladmi k 31. 12. 2023 a čerpaním rozpočtu k rovnakému obdobiu je 33 456 eur. Tento nesúlad medzi nákladmi a výdavkami predstavujú účtovné operácie, ktorými sa účtujú náklady organizácie súvisiace s odpisovaním hmotného a nehmotného dlhodobého majetku, účtovaním zásob, tvorbou rezerv a opravných položiek, neuhradenými záväzkami a časovým rozlíšením nákladov, ktoré neovplyvňujú finančné operácie súvisiace s výdavkami knižnice.

Spotrebované nákupy

Náklady na spotrebované nákupy tvoria druhú najvyššiu nákladovú položku. Ich výška k 31.12.2023 bola 121 460 eur, čo predstavuje 6,35 % z celkových nákladov knižnice. Táto účtovná skupina zahŕňa:

– spotrebu materiálu s celkovým objemom	65 000 eur
z toho náklady na:	
- nákup kníh a časopisov	37 016 eur
- nákup drobného hmotného majetku do 1700 EUR	10 188 eur
- spotreba PHM	2 530 eur
- nákup čistiacich a hygienických potrieb	4 372 eur
- spotreba kancelárskych potrieb	4 343 eur
- spotreba na výpočtovú techniku	1 856 eur
- spotreba energií v čiastke	56 208 eur
z toho náklady na:	
- spotrebu elektrickej energie	24 146 eur
- spotrebu plynu	28 415 eur
- spotreba vody	2 302 eur
- spotreba tepla biomasa	1 345 eur

Služby

Náklady na spotrebované služby zahŕňajú náklady na cestovné, reprezentáciu, telefónne poplatky, poštovné, revízie zariadení, právne služby, výrobu bannerov, tlač reklamných materiálov, nájomné za prenájom skladov a na bežnú údržbu majetku knižnice. Ich celková výška bola 110 492 eur, čo tvorí 5,77 % z celkových nákladov knižnice a podieľajú sa na nich náklady na:

- opravy a udržiavanie budov, strojov, prístrojov, zariadení a motorových vozidiel, knižničného a zbierkového fondu	15 990 eur
- cestovné (domáce a zahraničné pracovné cesty)	4 223 eur
- náklady na reprezentáciu	776 eur
- ostatné služby	89 503 eur
<i>z toho: prenájom nehnuteľností (skladové priestory)</i>	<i>28 820 eur</i>
<i>náklady na tlačiarenské a knižničné služby</i>	<i>16 111 eur</i>

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

<i>náklady na telekomunikačné a poštové služby</i>	<i>6 100 eur</i>
<i>náklady na právne služby</i>	<i>4 320 eur</i>
<i>náklady na revízie zariadení a strojov</i>	<i>4 982 eur</i>
<i>náklady na stočné</i>	<i>3 165 eur</i>
<i>náklady na komunikačnú infraštruktúru</i>	<i>4 448 eur</i>

Náklady na ostatné služby predstavujú rozmanitú škálu služieb, z ktorých najvyšší objem predstavujú náklady na prenájom skladových priestorov (32,20 %), náklady na tlačiarenské a knižničné služby (18,00 %), náklady na telekomunikačné a poštové služby (6,82 %) a náklady na ostatné služby (42,98 %).

Osobné náklady

Upravený rozpočet osobných nákladov vo výške 1 562 306 eur bol čerpaný v sume 1 563 198 eur. Rozdiel medzi upraveným rozpočtom a skutočnosťou je spôsobený časovým posunom medzi vznikom nákladov a výdavkom na zákonné sociálne náklady.

Tabuľka 42 Prehľad o čerpaní osobných nákladov podľa jednotlivých skupín

	(eur)			
UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
521 Mzdové náklady	1 094 398	1 082 410	1 082 710	1,00
524 Zákonné sociálne poistenie	381 813	378 042	378 042	1,00
525 Ostatné sociálne poistenie - DDP	12 307	13 867	13 867	1,00
527 Zákonné sociálne náklady	73 700	87 987	88 539	1,01
528 Ostatné sociálne náklady			40	
52 Osobné náklady spolu	1 562 218	1 562 306	1 563 198	1,00

Dane a poplatky

Náklady účtovnej skupiny 53, ktorá predstavuje súbor daní a poplatkov, dosiahli k 31. 12. 2023 výšku 23 404 eur. Tieto náklady sú oproti roku 2022 vyššie o 3 666 eur, čo je spôsobené zvýšenými poplatkami za daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad. Daň z nehnuteľností, tvorí z celkového objemu až 92,28 %. Zostávajúcu časť tvoria náklady na odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, poplatky RTVS a ostatné poplatky.

Ostatné prevádzkové náklady

Ostatné prevádzkové náklady boli čerpané vo výške 16 294 eur a boli určené na členské príspevky iným organizáciám a združeniam, na poistenie motorových vozidiel a na nákup alebo darovanie zbierkových predmetov, ktoré objemovo tvoria podstatnú časť nákladov. Oproti rovnakému obdobiu minulého rozpočtového roka ostatné prevádzkové náklady vzrástli o 10 452 eur. Nárast bol spôsobený najmä vyšším prírastkom zbierkových predmetov darom v bežnom rozpočtovom roku.

Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti

V účtovnej skupine 55 sa účtuje najmä o odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, rezervách a opravných položkách v prevádzkovej oblasti. Najväčší objem tvoria náklady na odpisovanie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktoré predstavujú takmer 96,92 % z celkových nákladov skupiny. V porovnaní s rokom 2022 sú približne na rovnakej úrovni. Knižnica vo svojom účtovníctve účtuje aj o rezervách a opravných položkách. Ostatné rezervy vytvára na nevyfakturované dodávky energií a opravné položky na pohľadávky voči používateľom knižnice, ktoré neboli zaplatené v lehote splatnosti a aktuálne voči nim prebieha súdne konanie.

4.6.2 Rozbor výnosov

Tabuľka 43 Prehľad výnosov k 31. 12. 2023

(eur)				
UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
602 Tržby z predaja služieb	63 500	73 450	71 912	0,98
v tom: <i>príjmy z vlastníctva</i>	18 500	24 150	24 078	1,00
z toho: prenájom nebytových priestorov	18 000	23 800	23 701	1,00
<i>poplatky a platby z náhodného predaja</i>	45 000	49 300	47 834	0,97
z toho: registračné poplatky			19 963	
vstupné			13 042	
ubytovacie služby			7 072	
rešeršné služby			3 439	
kopírovacie služby			624	
ostatné služby			3 694	
604 Tržby za tovar			450	0,00
645 Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	11 500	9 700	10 883	1,12
648 Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti		10 200	16 383	1,61
653 Zúčtovanie ostatných rezerv			645	

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
658 Zúčtovanie ostatných opravných položiek			179	
683 Výnosy z BT od ostatných subjektov VS		8997	9725	1,08
687 Výnosy z BT od ostatných subjektov mimo VS		17 746	16 386	0,92
688 Výnosy z KT od ostatných subjektov mimo VS			1 524	
Výnosy bez transferov	75 000	120 093	128 087	1,07
681 Výnosy z bežných transferov zo ŠR	1 700 242	1 747 242	1 747 242	1,00
682 Výnosy z kapitálových. transferov zo ŠR		51 000	67 536	1,32
Výnosy spolu	1 775 242	1 918 335	1 942 865	1,01

Najväčší podiel na celkových výnosoch knižnice majú výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu, ktoré sú zdrojom krytia bežných výdavkov knižnice. Tvoria 89,93 % z celkových výnosov knižnice. Druhú najvýznamnejšiu skupinu výnosov tvoria výnosy z tržieb z predaja služieb a ich celkový podiel predstavuje 3,70 % a 3,48 % sa na celkových výnosoch podieľajú výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu. Vlastné výnosy celkom oproti roku 2022 vzrástli o 20 347 eur.

4.6.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici mala na rok 2023 schválené vlastné výnosy celkom vo výške 75 000 eur. Skutočne dosiahnuté vlastné výnosy k 31. 12. 2023 boli vo výške 99 628 eur, čo je vyššie oproti roku 2022 o 20 347 eur.

Tabuľka 44 Štruktúra vlastných výnosov

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
602 Tržby z predaja služieb	63 500	73 450	71 912	0,98
v tom: príjmy z vlastníctva	18 500	24 150	24 078	1,00
z toho: prenájom nebytových priestorov	18 000	23 800	23 701	1,00
poplatky a platby z náhodného predaja	45 000	49 300	47 834	0,97
z toho: registračné poplatky			19 963	
vstupné			13 042	
ubytovacie služby			7 072	

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	INDEX 3:2
a	1	2	3	4
rešeršné služby			3 439	
kopírovacie služby			624	
ostatné služby			3 694	
604 Tržby za tovar			450	0,00
645 Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	11 500	9 700	10 883	1,12
648 Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti		10 200	16 383	1,61
Vlastné výnosy spolu	75 000	93 350	99 628	1,07

Najväčší objem výnosov tvoria tržby z predaja služieb (72,18 %). Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (súčasťou, ktorých je zúčtovanie darov – zbierkových predmetov do výnosov) tvoria 16,45 %, výnosy z pokút, penalizačných platieb a úrokov z omeškania tvoria 10,92 %, a necelých 0,45 % tvoria tržby za predaj rôznych propagačných predmetov knižnice.

4.6.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Knižnica v hodnotenom období dosiahla výnosy vo výške 1 942 865 eur a náklady vo výške 1 913 617 eur. Rozdiel medzi nákladmi a výnosmi predstavuje zisk knižnice vo výške 29 248 eur. Za predchádzajúce účtovné obdobie knižnica vykázala zisk vo výške 7 605 eur.

Tabuľka 45 Hospodársky výsledok k 31. 12. 2023 v porovnaní s rokom 2021 a 2022

UKAZOVATEĽ	2021	2022	2023
Náklady	1 737 341	1 791 744	1 942 865
Výnosy	1 742 255	1 799 349	1 913 617
Hospodársky výsledok	4 914	7 605	29 248

5. PERSONÁLNE OTÁZKY

5.1 Organizačná štruktúra

Odborná činnosť knižnice spolu so špecializovaným organizačným útvarom Literárne a hudobné múzeum je zabezpečovaná v zmysle organizačnej štruktúry a organizačného poriadku. Organizačný poriadok knižnice podrobne definuje pracovnú náplň jednotlivých organizačných útvarov, právomoci, povinnosti a zodpovednosti ich zamestnancov. Organizačná štruktúra tiež vyjadruje vnútorné usporiadanie knižnice, funkčné prepojenie jednotlivých útvarov, systém vnútornej komunikácie a počty zamestnancov, ktoré sú uvedené vo fyzických osobách k 31.12.2023.

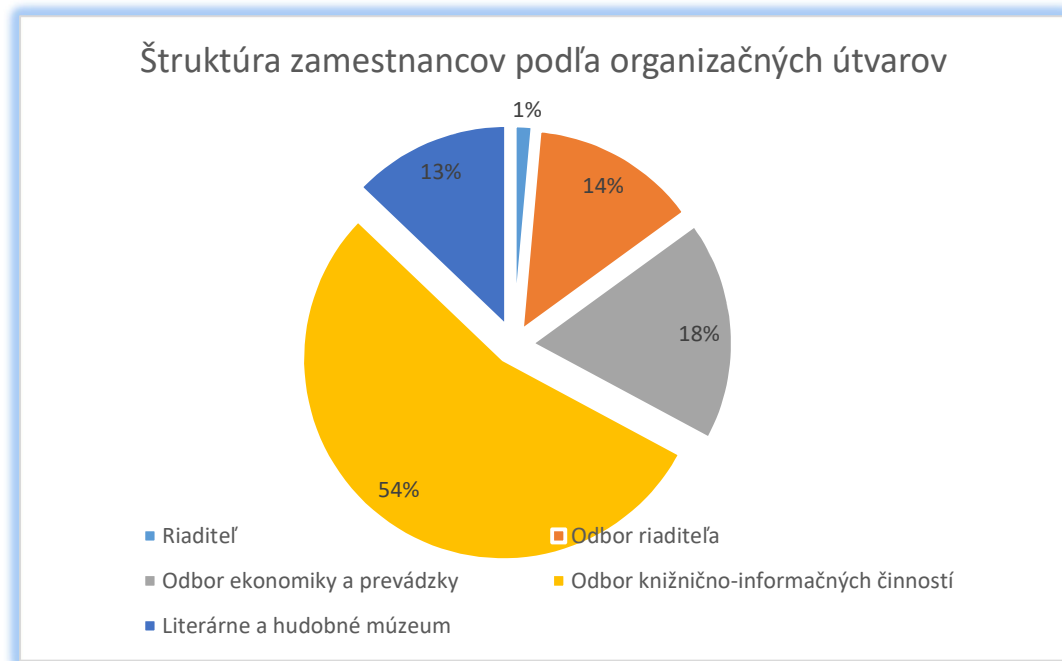
1. odbor riaditeľa (10,5 zamestnancov)
  - riaditeľ (1)
  - vedúci odboru (1 zamestnanec)
  - zamestnanci odboru riaditeľa (5,5 zamestnancov)
  - oddelenie informačných technológií (3 zamestnanci)
2. odbor ekonomiky a prevádzky (12,5 zamestnancov)
  - ekonomické oddelenie (3 zamestnanci)
  - personalista a mzdový účtovník (1 zamestnanec)
  - oddelenie prevádzky (8,5 zamestnanca)
3. odbor knižnično-informačných činností (38 zamestnancov)
  - oddelenie doplňovania a spracovania fondov (10 zamestnancov)
  - oddelenie medzinárodnej spolupráce (5 zamestnancov)
  - oddelenie starostlivosti o čitateľa (9 zamestnancov)
  - oddelenie výskumu a bibliografie (5 zamestnancov)
  - oddelenie správy fondov (9 zamestnancov)
4. Literárne a hudobné múzeum (9 zamestnancov)

Celkový fyzický stav zamestnancov k 31.12.2023 je 70, priemerný prepočítaný počet zamestnancov za rok 2023 je 66,20 čo je oproti roku 2022 pokles o 3,9 % a prepočítaný fyzický stav zamestnancov za rok bol 68,30. Orientačný ukazovateľ stanovený vo schválenom kontrakte na rok 2023 bol 61 zamestnancov (priemerný evidenčný prepočítaný stav).

Tabuľka 46 Počty zamestnancov v organizačných útvaroch

POČTY ZAMESTNANCOV V ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROCH K 31. 12. 2023	
Riaditeľ	1
Odbor riaditeľa	9,5
Odbor ekonomiky a prevádzky	12,5
Odbor knižnično-informačných činností	38
Literárne a hudobné múzeum	9
Spolu	70

Obrázok 2 Štruktúra zamestnancov podľa organizačných útvarov

Najväčší počet zamestnancov je začlenený v organizačnom útvare odboru knižnično-informačných činností (54 %), druhý je odbor ekonomiky a prevádzky (18 %) a tretí v poradí je odbor riaditeľa s 13 %.

5.2 Personálne otázky

V rámci rozpisu záväzných limitov na rok 2023 bol pre knižnicu stanovený orientačný priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov 61. K 31. 12. 2023 bol fyzický stav zamestnancov 70. Z celkového počtu zamestnancov bolo 45 žien a 25 mužov.

Priemerný fyzický stav zamestnancov za rok 2023 bol 68,30 a priemerný prepočítaný stav bol 66,20. Priemerný vek zamestnancov knižnice bol 48,56 rokov.

Voľné pracovné miesta boli obsadzované na základe výberových konaní v zmysle ustanovení zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme s dôrazom na splnenie požiadaviek na bezúhonnosť, splnenie kvalifikačných predpokladov, dosiahnutú odbornú prax a zdravotnú spôsobilosť. Do pracovného pomeru bolo prijatých na dobu určitú 10 zamestnancov. Pracovný pomer ukončilo 6 zamestnancov dohodou podľa § 60 Zákonníka práce a 1 zamestnanec v skúšobnej dobe.

V hodnotenom období knižnica zamestnávala 5 zamestnancov so zníženou pracovnou schopnosťou, 9 poberateľov starobného dôchodku a 5 zamestnancov na kratší pracovný úväzok. Mimo evidenčného stavu boli 5 zamestnanci z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky a materskej dovolenky.

V roku 2023 bolo uzatvorených 16 dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Dohodami (vo výške 2 912 eur) knižnica riešila výkon práce v rámci kultúrnych podujatí knižnice a v rámci projektu - (preklad do anglického jazyka abstraktov elektronickej editovanej knihy *Automatická transkripcia slovacikálych historických dokumentov*, grafické spracovanie editovanej knihy *Automatická transkripcia slovacikálych historických dokumentov*, jazyková redakcia elektronickej editovanej knihy *Automatická transkripcia slovacikálych historických dokumentov*, tlmočenie príspevkov účastníkov odborného seminára TLib 2023, lektorské sprevádzanie po expozícii v Pamätnom dome J.G. Tajovského v Tajove, ekonomické a mzdové práce na projekte APVV-19-0456 Skriptor, technická podpora pri nastavovaní potrebných parametrov systému WP Tainacan na projekte APVV-19-0456 Skriptor, vystúpenie na vedeckej konferencii Museologica literaria 2023 s príspevkom *J.G.Tajovský v prizme literárnych historikov a analyticko-interpretačných prienikov* a s príspevkom *Hana Gregorová – príbeh spisovateľky v 20. storočí*, a práce informátora v knižnici.

Tabuľka 47 Kvalifikačná a veková štruktúra zamestnancov

KVALIFIKAČNÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2023		
Vzdelanie	Celkom	Z toho ženy
VŠ III. stupeň	8	4
VŠ II. stupeň	34	21
VŠ I. stupeň	4	2
ÚSO	15	12
SO + ZV	9	6
Spolu	70	45

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2023		
Vek	Celkom	Z toho ženy
do 30 rokov	7	5
31– 40 rokov	10	5
41 – 50 rokov	21	11
51 – 60 rokov	20	16
61 a viac rokov	12	8
Spolu	70	45
Vekový priemer	48,56	49,00

5.3 Odmeňovanie zamestnancov

Systém odmeňovania zamestnancov knižnice upravuje zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Podľa pracovného zaradenia sa zamestnanci knižnice odmeňujú podľa prílohy č. 3 k citovanému zákonu.

Rozpočet mzdových prostriedkov na rok 2023 bol stanovený záväzným ukazovateľom vo výške 1 092 398,00 eur a rozpočtovým opatrením č. 4 zo dňa 13. 12. 2023 bol upravený na 1 075 898,00 eur. Vyčerpaný bol v plnej výške. Na odmeňovanie zamestnancov použila knižnica aj vlastné zdroje, ktoré boli určené na vyplatenie mimoriadnych odmien vo výške 3 600,00 eur. Vývoj priemernej mesačnej mzdy od roku 2017 je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 48 Priemerná mesačná mzda v rokoch 2017 – 2023

ROK	(eur)						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Priemerný prepočítaný stav zamestnancov	67	69,10	70,80	72,4	69,10	68,90	66,2
Priemerná mesačná mzda	806,11	845	1 040,84	1218,20	1185,8	1200,70	1358,90
toho priemerná mzda							
- zo zdroja 111	800,53	841,32	1 039,64	1213,60	1179,23	1196,30	1354,40
- zo zdroja 46	5,58	3,68	1,20	4,60	6,57	6,57	4,50

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva od roku 2017 do roku 2020 priemerná mesačná mzda stúpala. V roku 2021 priemerná mesačná mzda poklesla, čo súviselo s krátením rozpočtu mzdových prostriedkov v porovnaní s rokom 2020. V roku 2022 priemerná mzda stúpala z dôvodu zákonného zvýšenia stupníc platových taríf. Najväčší medziročný nárast bol v období 2018 – 2019 – 23,18%. Zvýšenie priemernej mesačnej mzdy je odrazom zákonného zvýšenia stupníc platových taríf. Priemerná mzda za rok 2023 v knižnici je stále pod úrovňou priemernej mzdy v SR za rok 2023.

5.4 Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

S cieľom zvyšovania odbornej úrovne zamestnancov knižnica zabezpečovala v priebehu rozpočtového roka 2023 vzdelávanie zamestnancov.

Vzdelávacie aktivity zabezpečovala jednak externou formou ale aj internými školeniami v rámci plánu interných vzdelávaní, ktoré sa každoročne aktualizujú podľa aktuálnych potrieb. Kurzy, školenia a semináre boli zamerané predovšetkým na všeobecne záväzné právne normy, resp. ich novely a predpisy, ktorými sa riadia príslušné činnosti v knižnici a odborné školenia pre odborných pracovníkov knižnice.

Oblasť starostlivosti o zamestnancov

V rámci sociálneho programu o zamestnancov knižnica vytvorila podmienky pre stravovanie zamestnancov vo vlastných priestoroch. V súlade s legislatívnou zmenou knižnica umožnila zamestnancom výber spôsobu zabezpečenia stravovania formou stravných kupónov alebo formou finančného príspevku na stravovanie. Okrem zákonného príspevku prispieva na stravovanie aj z prostriedkov sociálneho fondu. Celkový príspevok zo sociálneho fondu v roku 2023 predstavoval čiastku 12 463 44 eur.

V rámci sociálnej starostlivosti knižnica v spolupráci so zástupcami zamestnancov vyčlenila zo sociálneho fondu finančnú čiastku, z ktorej v prípade naliehavej potreby poskytuje zamestnancom návratné sociálne výpomoci. V roku 2023 boli poskytnuté v celkovej výške 400 eur. Tieto boli aj v rámci roka splatené.

Ďalším ústretovým krokom je zavedenie pružného pracovného času, vďaka ktorému si časť zamestnancov knižnice môže upravovať svoj pracovný čas podľa svojich potrieb, ale podľa zákonom stanovených pravidiel, ktoré sú upravené v pracovnom poriadku knižnice.

V súvislosti so starostlivosťou o zdravie zamestnancov sa realizovali 1x týždenne cvičenia jogy, zamestnanci mali k dispozícii pohybový trenažér a karimatky na cvičenie.

S cieľom zabezpečenia atraktívneho pracovného prostredia pre zamestnancov a používateľov knižnice bolo zabezpečené zazelenanie budovy Lazovná 9 interiérovou zeleňou.

Externé a interné vzdelávanie vlastných zamestnancov

Zamestnanci ŠVK BB sa zúčastňovali viacerých tuzemských školení, ktoré boli buď organizované on-line alebo za ich osobnej účasti. V rámci interného vzdelávania boli pre nových zamestnancov priebežne realizované vstupné školenia novoprijatých zamestnancov BOZP. Noví pracovníci bez knihovníckeho vzdelania, resp. pracovníčky po materskej dovolenke preradené na inú prácu, sa zúčastňovali školenia mennej a vecnej katalogizácie, ktoré realizovalo oddelenie doplňovania a spracovania fondov (A. Haringová – menná katalogizácia, T. Durdiaková – vecná katalogizácia).

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

21. 8. 2023 sa uskutočnilo požiarne cvičenie za účasti Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici.

Celkovo sa na tuzemských vzdelávacích podujatiach zúčastnilo 96 zamestnancov a na zahraničných vzdelávacích podujatiach 10 zamestnanci.

V rámci spolupráce so strednými a vysokými školami bola podpísaná so Strednou priemyselnou školou Jozefa Murgaša, Banská Bystrica Zmluva o poskytovaní praktického vyučovania formou odbornej praxe pre 1 žiaka a z Filozofickej fakulty UMB Banská Bystrica boli v knižnici na stáži 4 študentky.

Tabuľka 499 Externé vzdelávanie tuzemské

TERMÍN	NÁZOV	ORGANIZÁTOR	TYP	MENÁ ZAMESTNANCOV
1.2.2023	Katalogizačné a bibliografické spracovanie kníh	SNK	interaktívny seminár	T. Durdiaková, A. Haringová, E. Paľková, Z. Ondeková
8.2.2023	Metodické usmernenia k príprave štatistického zisťovania a k uvádzaniu štatistických údajov v KULT (MK SR) 10-01	SNK	online školenie	J. Vranová
10.2.2023	Školenie zodpovedných osôb	Úrad na ochranu oznamovateľov	školenie	A.Barth
15.2.2023	Valné zhromaždenie SAK	SAK	online konferencia	O. Doktorová, J. Vranová
1.3.2023	Príprava žiadosti o eurofondy – prehľadne a ucelene: Ako napísať kvalitný projekt v novom Programovom období (2021 – 2027).	Seminaria, s.r.o.	online seminár	Z. Hušlová
16.3.2023	Štyri perspektívy efektívneho vodcovstva ako súčasť manažérstva kvality v organizácii	Úrad pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR	workshop	O. Doktorová, A. Barth
23.3.2023	Deň knihovníkov Banskobystrického kraja	SSKK, Krajská knižnica E. Štúra, Zvolen		A. Haringová, T. Durdiaková, M. Töröková, A. Loužecká
30.3.2023	Centrálny ekonomický systém	Ministerstvo financií SR	konferencia	M. Balcová, M. Svitek, K. Chrobáková, A. Poláčik

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV	ORGANIZÁTOR	TYP	MENÁ ZAMESTNANCOV
3.5.2023	Možnosti automatickej transkripce v platforme Transkribus na príklade práv o vybavovaní sťažností občanov v období komunistickej totality	Študentská historická spoločnosť pri katedre histórie UMB	prednáška	M. Bôbová
17. – 18.5.2023	Odborný seminár slovenských a českých hudobných knihovníkov	Univerzitná knižnica Bratislava, IAML	seminár	Z. Ondeková
18.4.2023	Kognitívne cvičenia pre aktívnych seniorov	Centrum Memory n.o.	kurz	I. Bičanovská
18.5.2023	Koordinačné stretnutie NP NKP	MK SR		M. Kassa, M. Balcová, J. Vranová
18.5.2023	Efektívne riadenie zmien v organizácii	Úrad pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR	workshop	O. Doktorová, A. Barth
8.6.2023	Stretnutie participantov KIS3G	SNK	pracovné stretnutie	J. Vranová, E. Paľková, A. Poláčik, P. Šotik
20.6.2023	Dezinformačný kvíz a jeho prezentácia pre skupiny študentov	Veľvyslanectvo USA v Bratislave, Konšoiratori.sk	on-line školenie	R. Címer
21.6.2023	Ústredná knižničná rada	MK SR, Ústredná knižničná rada	rokovanie	O. Doktorová, J. Vranová, D. Spišiak
11.7.2023	Základy práce v CES (SAP platforma) – SAP FIORI	Centrum celoživotného vzdelávania a podpory projektov, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	školenie	Z. Hušlová, M. Majer
17.8.2023	Katalogizačné pravidlá RDA	SNK	školenie	M. Bôbová, T. Durdiaková, A. Haringová, Z. Ondeková, B. Púčíková, E. Paľková, Z. Gondová, M. Töröková, A. Sojaková, I. Bičanovská
5. – 6.9.2023	Aby pamäť nestarla	Hornozemplínska knižnica vo Vranove n/Topľou, OZ Korálky	konferencia s medzinárodnou účasťou	I. Bičanovská, Z. Ondeková
11.9.2023	Akreditovaný kurz Múzejná pedagogika (1. časť)	SNM, Bratislava	ročný kurz 2023/2024	J. Lašáková

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

TERMÍN	NÁZOV	ORGANIZÁTOR	TYP	MENÁ ZAMESTNANCOV
21.9.2023	Princípy bábkového divadla v pedagogickej praxi	BDNR, Banská Bystrica	seminár a workshop	J. Lašáková, D. Kmeťová
27.9.2023	Bibliografické dni 2023	SNK	seminár	M. Bôbová, T. Durdiaková, E. Paľková, P. Šotik
29.9.2023	Verejný odpočet činnosti MK SR	MK SR		J. Vranová
9. – 10.10.2023	Akreditovaný kurz Múzejná pedagogika (2. časť)	SNM, Bratislava	ročný kurz 2023/2024	J. Lašáková
12.10.2023	Slávnostné otvorenie výstavy kultúrneho dedičstva Šanghaja Žiarivá symbióza sto a jednej veci	SNM – Historické múzeum, Bratislava	výstava	Z. Hušlová, R. Címer, M. Svitek
16. – 18.10.2023	Linux – siete v IT	IT školiace stredisko GOPAS, Bratislava	školenie	P. Šotik
20.10.2023	S deťmi do divadla!	BDNR, Banská Bystrica	seminár a workshop	J. Lašáková, D. Kmeťová
23. – 26.10.2023	Administrácia databázového servera Microsoft SQL Server	IT školiace stredisko GOPAS, Bratislava	školenie	P. Šotik
25. – 26.10.2023	Hudobniny, audio- a audiovizuálne dokumenty v premenách času	Hudobné centrum, Bratislava	Hudobná konferencia IAML	I. Guzmická
7. – 8. 11.2023	Automatická transkripčia historických rukopisných a tlačených dokumentov	Univerzitná knižnica UMB, FF UMB a ŠVK BB	vzdelávací workshop	P. Filín
13. – 14.11.2023	Akreditovaný kurz Múzejná pedagogika (3. časť)	SNM, Bratislava	ročný kurz 2023/2024	J. Lašáková
15.11.2023	Učíme sa so žiakmi myslieť a učiť – Feuersteinovo Inštrumentálne Obohacovanie	Sokratov Inštitút, OZ Živica	workshop	I. Bičanovská
4.12.2023	Akreditovaný kurz Múzejná pedagogika (4. časť)	SNM, Bratislava	ročný kurz 2023/2024	J. Lašáková

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Tabuľka 40 Zahraničné vzdelávanie

TERMÍN	NÁZOV	ORGANIZÁTOR	TYP	MENÁ ZAMESTNANCOV
1.1.– 31.12.2023	Hudební teorie a pedagogika (doktorský vzdelávací program)	Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, ČR	doktorandské štúdium	P. Filín
16.–18.3.2023	Združenia, spolky, organizácie a inštitúcie dolnozemsých Slovákov	Kultúrna a vedecká spoločnosť Ivana Krasku, Demokratický zväz Čechov a Slovákov, Rumunsko	medzinárodná konferencia	I: Poláková, D. Jarina
17.–18.4.2023	Dílňa knihovníkú – trenérú paměti – Hrátky s paměti 2023	Knihovna Kutná Hora, Svaz knihovníkú a informačních pracovníkú České republiky	seminár	I. Bičanovská
20. – 26.8.2023	Advanced American Spaces Tradecraft (PY352) – workshop koordinátorov Amerických centier	Amerika Haus, Viedeň, Rakúsko	workshop	R. Címer
12.–14.9.2023	Knihovny současnosti 2023	Sdružení knihoven ČR	konferencia	T. Albert, P. Šotik
25.–29.9.2023	Stáž v Opole	WBP Opole	stáž	A. Haringová, A. Loužecká, M. Svitek

Tabuľka 41 Interné vzdelávanie

TERMÍN	NÁZOV	ŠKOLITEĽ	MENÁ ZAMESTNANCOV
21.3.2023	Evidencia prezenčných výpožičiek v sklade	J. Vranová	M. Majer, T. Albert, B. Bubniak, B. Michálek, Z. Turčanová, M. Todorov, I. Vigašová, L. Dinková, Z. Ledvinová, P. Gregor, D. Rešovská
19.4.2023	Školenie k interným citáciám	S. Šváčová	J. Lašáková, I. Šimig, P. Filín, D. Kmet'ová, J. Lásková
17.7.– 31.8.2023	Školenie azbuka (rus,ukr) + transkripcia	A. Loužecká	Z. Ondeková, A. Púčiková, M. Toroková, I. Bičanovská, E. Paľková
14.9.2023	Sprevádzanie exkurzií	T. Durdiaková	L. Cibrinová, Š. Fraňová, M. Skruteková, D. Rešovská

Tabuľka 42 Vzdelávanie študentov UMB a pracovníkov iných knižníc

TERMÍN	NÁZOV	TYP	ŠKOLITEĽ	POČET ŠKOLENÝCH OSÔB
7.2. – 2.5. 2023	Historické knižnice – výskum a spracovanie	Povinne voliteľný seminár FF UMB	M. Bôbová	2
16.3.2023	Kreatívne duše v knižnici (pre Krajskú pobočku SSKK	workshop	J. Vranová	16

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

	BBSK)			
12.10.2023	Prezentácia knižničných systémov pre kooperantov v spoločnej databáze projektu KIS3G a knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	prezentácia	D. Katuščák	35

Mgr. Mária Bôbová, PhD., pracovníčka oddelenia výskumu a bibliografie viedla seminár Historické knižnice – výskum a spracovanie v rámci povinne voliteľného predmetu pre II. stupeň štúdia. V rámci seminára sa študenti oboznámili so základnými témami dejín knižnej kultúry (napr. dejiny kníhtlače, knižníc, výskumné pracoviská a publikačná činnosť, správa historických fondov) s prihliadnutím na banskobystrické príklady. Teoretické poznatky aplikovali v praxi na príklade starých tlačí z fondu starých a vzácných dokumentov knižnice, jednak pri tvorbe popisu starých tlačí vo formáte MARC21 v systéme Virtua, spolupráci pri tvorbe komentovanej výstavy Osvetová literatúra v tvorbe banskobystrických tlačiarov (Týždeň slov. knižníc) a tvorbe metadát v aplikácii Transkribus Lite.

Tabuľka 503 Účasť zamestnancov na činnosti odborných komisií s celoslovenskou pôsobnosťou a na činnosti profesijných združení

ÚČASŤ VLASTNÝCH ZAMESTNANCOV NA ČINNOSTI ODBORNÝCH KOMISIÍ S CELOSLOVENSKOU PÔSOBNOSŤOU A NA ČINNOSTI PROFESIJNÝCH ZDRUŽENÍ	
KOMISIA/ZDRUŽENIE	PRACOVNÍK
Spolok slovenských knihovníkov a knižníc	Ivana Bičanovská, Mária Bôbová, Barbora Bučková, Ľudmila Dinková, Darina Dirbáková, Terézia Durdiaková, Štefánia Fraňová, Pavel Gregor, Anna Haringová, Zuzana Hušlová, Dušan Katuščák, Anna Knoppová, Zlatica Ledvinová, Katarína Molentová, Ivan Očenáš, Zuzana Ondeková, Mária Onderufová, Eva Paľková, Alžbeta Púčiková, Danka Rešovská, Marcela Skruteková, Adriana Sojaková, Jaroslava Szarowská, Michaela Töröková, Zita Turčanová, Jana Vranová
Výbor krajskej pobočky SSKK	Terézia Durdiaková
Projektová skupina MK SR	Oľga Doktorová
Fond na podporu umenia	Oľga Doktorová
Národná komisia pre služby pri SNK	Danka Rešovská
Pracovná skupina pre výpožičky a MVS Virtua pri SNK	Danka Rešovská
Národná komisia pre katalogizáciu pri SNK	Jana Vranová
The International Association of Music Libraries, Archives and	Imrich Šimig, Ingrid Guzmická

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Documentation Centres (IAML)	
Zväz múzeí Slovenska – Komisia pre odborné múzejné činnosti	Soňa Šváčová
Zväz múzeí Slovenska – Literárna a hudobná komisia	Soňa Šváčová
Slovenská jazykovedná spoločnosť pri Jazykovednom ústave SAV	Ivan Očenáš
Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica	Soňa Šváčová

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

V rozpočtovom roku 2023 Štátna vedecká knižnica podnikateľskú činnosť nevykonávala.

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Tabuľka 51 Prehľad majetku a záväzkov k 31.12.2023

(eur)

UKAZOVATEĽ	SKUTOČNOSŤ 31.12.2022	SKUTOČNOSŤ 31.12.2023	INDEX RASTU 2023/2022
Dlhodobý majetok	3 393 796	3 364 972	0,99
z toho:			
- pozemky	710 939	710 939	
- umelecké diela a zbierky	2 000	2 000	
- stavby	1 116 301	1 115 209	
- samostatné hnutelné veci a súbory	12 354	6 498	
- dopravné prostriedky	1 258	934	
- ostatný dlhodobý hmotný majetok	1 549 144	1 483 116	
- obstaranie dlhodobého majetku	1 800	46 276	
Obežný majetok	164 864	214 578	1,30
z toho:			
- materiál a tovar	3 408	3 857	
- krátkodobé pohľadávky	6 939	6 656	
- finančné účty	154 517	202 065	
Časové rozlíšenie	17 226	22 252	2,31
Majetok spolu	3 575 887	3 601 802	1,01

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

UKAZOVATEĽ	SKUTOČNOSŤ 31.12.2022	SKUTOČNOSŤ 31.12.2023	INDEX RASTU 2023/2022
Vlastné imanie	75 332	104 580	1,39
z toho:			
- zákonný rezervný fond	0	0	
- výsledok hospodárenia	75 332	104 580	
Záväzky	3 482 779	3 480 421	1,00
z toho:			
- rezervy	645	870	
- zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	3 359 905	3 343 368	
- záväzky dlhodobé	4 433	3 749	
- záväzky krátkodobé	117 797	132 433	
Časové rozlíšenie	17 775	16 801	0,95
Vlastné imanie a záväzky	3 575 887	3 601 802	1,01

Celková hodnota aktív knižnice k 31. 12. 2023 dosiahla výšku 3 601 802 eur, čo je oproti predchádzajúcemu obdobiu index rastu 1,01. Najväčší podiel na celkovej hodnote aktív má dlhodobý majetok (budovy, pozemky, samostatné hnutelné veci) – 93,42 %, minimálny podiel má obežný majetok (materiál na sklade, krátkodobé pohľadávky a finančné účty) – 5,96 % a časové rozlíšenie nákladov 0,62 %. V časti dlhodobého majetku najvyšší podiel predstavuje ostatný dlhodobý hmotný majetok a stavby. V položkách stavieb a dopravných prostriedkov došlo v porovnaní s rokom 2022 k poklesu hodnoty majetku, čo bolo spôsobené zaúčtovaním odpisov a v položke dlhodobého majetku aj vyradením neupotrebitelného majetku. V položke obstarania dlhodobého majetku došlo k navýšeniu v súvislosti s čerpaním kapitálových výdavkov. Pasíva, t.j. zdroje krytia majetku sú vykázané v rovnakej výške ako aktíva. Najväčší objem predstavujú záväzky – 96,63%, vlastné imanie sa podieľa na celkových pasívach 2,90 % a účty časového rozlíšenia 0,47 %. Výška záväzkov v porovnaní s rokom 2022 zostala takmer nezmenená a vlastné imanie bolo navýšené o 39 % v súvislosti s účtovaním výsledku hospodárenia.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V DANOM ROKU

Hlavné úlohy knižnice v roku 2023 boli stanovené v kontrakte č. MK-3177/2023-421/2221 na rok 2023.

Vedenie knižnice citlivo vníma preferencie používateľov smerujúce do oblasti absenčných a elektronických služieb, resp. k využívaniu knižnice ako komunitného centra a priestoru na oddych a relax. Preto aj v uplynulom roku venovalo maximálnu pozornosť spracovaniu projektov smerujúcich k zavádzaniu nových knižnično-informačných služieb, ktorými chce získať nových používateľov. Je zrejmé, že v nasledujúcom období bude záujem používateľov o prezenčné služby poskytované tradičnou formou naďalej klesať a presúvať sa do oblasti služieb poskytovaných prostredníctvom vzdialeného prístupu k informačným zdrojom z pohodlia domova, či vlastného pracoviska. Kamenná knižnica a jej priestory budú slúžiť predovšetkým na vzdelávacie, komunitné, oddychové a relaxačné aktivity čo ovplyvnilo smerovanie snáh ŠVK BB na zriaďovanie oddychových a relaxačných zón využiteľných aj na organizovanie komunitných aktivít a priestorov pre vzdelávacie aktivity. ŠVK BB neustále sleduje trendy vývoja informačno-komunikačných technológií a aplikuje ich do svojej praxe. Len promptné reagovanie na zmeny v správaní používateľov a rýchle prispôsobovanie knižničných služieb nastupujúcim trendom zabezpečí knižnici konkurencieschopnosť v digitálnom prostredí.

Odborná knižničná činnosť

V oblasti knižničných aktivít bola činnosť zameraná na zvyšovanie ponuky tradičných a nových knižnično-informačných služieb s ekonomickým a spoločenským prínosom.

Oblasť akvizície:

- **Dlhodobou poukazujeme na nedostatok finančných prostriedkov na základné knižničné činnosti ako na akvizíciu všetkých typov informačných prameňov** (knihy, periodiká, špeciálne typy dokumentov, elektronické dokumenty, databázy), **ktoré sú základným predpokladom plnenia úloh knižnice.** Predošlé roky ukázali, že poskytovanie knižnično-informačných služieb sa presúva do on-line priestoru a poskytovanie elektronických výpožičiek je v súčasnosti nevyhnutnosťou. Ceny dokumentov sa neustále zvyšujú a kúpu moderných typov dokumentov si knižnica nemôže dovoliť zakúpiť. V súčasnosti knižnica zabezpečuje akvizíciu knižničného fondu v obmedzenej výške, čo sa odzrkadľuje v znížených počtoch výpožičiek. Túto oblasť základnej činnosti je nutné systematicky finančne podporovať, aby bola zabezpečená kontinuita budovania knižničného fondu a zabezpečené poskytovanie knižnično-informačných služieb používateľom.

Priložená tabuľka zobrazuje pokles finančných prostriedkov použitých na akvizíciu napriek stúpajúcim cenám a dopytu používateľov po moderných elektronických dokumentoch. V roku 2023 knižnica získala od MK SR 40 000 eur 8. decembra. Pracovníčku akvizície a členov akvizíčnej komisie stálo enormné úsilie zabezpečiť dodanie dokumentov v termíne. Síce sme

mohli pre používateľov zabezpečiť prístup do elektronickej databázy BOOKPORT (v čo sme už ani nedúfali), ale množstvo odbornej literatúry nám behom roka uniklo.

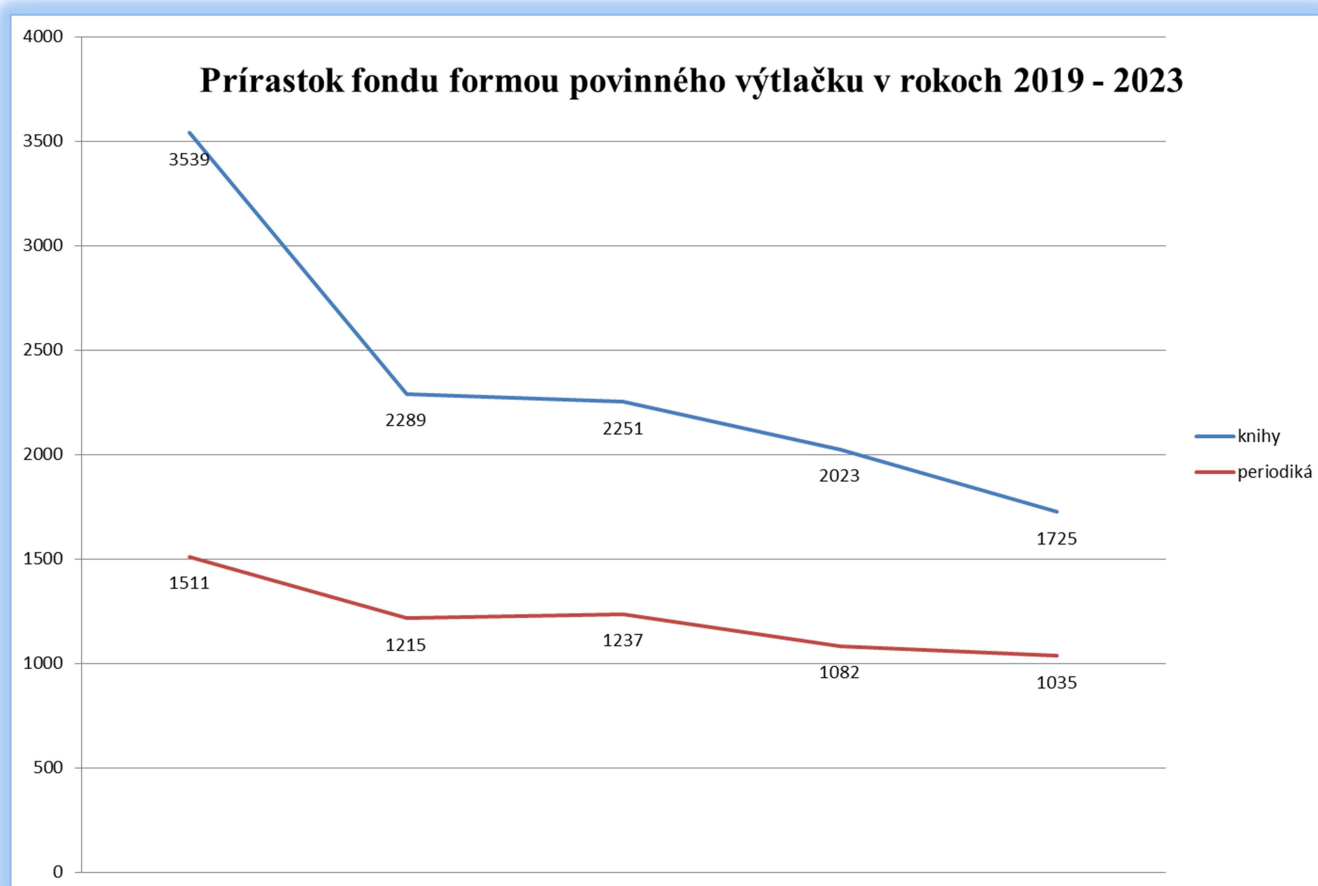
Tabuľka 52 Prehľad finančných prostriedkov na akvizíciu za posledných 15 rokov v porovnaní s r. 1996

Rok	Finančné prostriedky spolu	PP-MK SR	Granty	Priemerná cena kúpenej knihy	Prírastok formou kúpy	Databázy
2023	56 597,97 €	0,00 €	1 369,50 €	21,77 €	1 258	18 100,00 €
2022	49 686,35 €	45 265,00 €	1 569,73 €	17,20 €	1 774	16 355,20 €
2021	23 890,52 €	5 000,00 €	2 290,54 €	17,70 €	901	3 774,50 €
2020	22 353,57 €	10 500,00 €	800,00 €	18,37 €	1 245	430,00 €
2019	49 984,78 €	27 000,00 €	1 000,00 €	18,20 €	2 257	10 000,00 €
2018	61 824,00 €	20 000,00 €	200,76 €	16,24 €	2 956	10 527,00 €
2017	70 005,00 €	0,00 €	1 500,00 €	14,74 €	3 193	8 989,00 €
2016	41 590,00 €	0,00 €	2 500,00 €	15,30 €	1 762	8 989,00 €
2015	83 167,00 €	30 000,00 €	300,00 €	16,16 €	4 183	8 472,07 €
2014	68 690,00 €	25 000,00 €	750,00 €	13,83 €	4 570	6 000,00 €
2013	70 890,00 €	25 000,00 €		17,70 €	4 089	6 000,00 €
2012	86 812,00 €	35 000,00 €	500,00 €	15,38 €	4 572	6 000,00 €
2011	59 212,00 €	0,00 €	600,00 €	12,00 €	4 491	
2010	67 386,00 €	20 000,00 €	996,00 €	10,87 €	5 688	
2009	66 420,00 €	60 000,00 €		12,52 €	5 307	
1996	3 419 000 Sk (113 490,00 €)			13,69 €	8 296	

- Prírastok a skladbu knižničného fondu formou povinného výtlaku veľmi nepriaznivo ovplyvnili prijaté zákony:
  1. Dňa 21. 7. 2020 nadobudol účinnosť zákon č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 – ŠVK BB podľa novely zákona stratila nárok na populárno-náučnú literatúru, beletriu, celospoločenské denníky a populárno-náučne periodiká. Beletria pritom pre vedeckú knižnicu nie je len oddychová literatúra, je to študijný materiál pre pedagógov a študentov slovenského jazyka, literatúry a prekladateľstva.

2. Dňa 1. 8. 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 265/2022 Z.z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizízie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách). Podľa tohto zákona pokiaľ vydavateľ pošle deponát v tlačenej a zároveň digitálnej verzii SNK, nemusí vedeckým knižniciam daný deponát zaslať. SNK je povinná zaslať nám digitálnu verziu. Sprisťuňovanie takto nadobudnutých elektronických kníh však nie je doriešené. Knižnica nemá finančné prostriedky na zaobstaranie potrebnej prezentačnej platformy.

Obrázok 3 Prírastok fondu formou povinného výtlačku v rokoch 2019 - 2023

Oblasť spracovania knižničného fondu

- Popri katalogizácii nových prírastkov sa zamestnankyne na úseku katalogizácie venovali spracovaniu daru španielskej literatúry. Od jesene boli na spracovanie pripravované dokumenty získané formou daru z pozostalosti po Ing. Michalovi Sasinekovi, ktorý bol spoluzakladateľom Klubu priateľov vedy, prognostiky a vedeckej fantastiky v Banskej Bystrici (založený v roku 1985). Dar tvorí vyše 2 000 monografických a periodických dokumentov.
- Práce na oddelení dopĺňovania a spracovania fondov boli komplikované personálnou výmenou viacerých dlhoročných zamestnankýň. Po odchode do starobného dôchodku a preradení skúsenej zamestnankyne na kontrolný úsek, bolo potrebné zaučiť zamestnankyne po rodičovskej dovolenke.

Oblasť poskytovania knižnično-informačných služieb

- Bola zabezpečená kontinuita v poskytovaní tradičných aj elektronických služieb používateľom – LiveChat, elektronické objednávanie rešerší.
- Poskytovanie prezenčných služieb bolo do apríla 2023 priestorovo obmedzené z dôvodu nariadeného šetrenia energií. Služby študovní a jazykových centier boli sústredené na prízemie, čo čitateľom neposkytovalo dostatočný komfort.
- Oddelenie služieb čitateľom začalo v prvom polroku s realizáciou zmien, ktorých cieľom je zatraktívnenie služieb Univerzálnej študovne pre čitateľov a zvýšenie jej návštevnosti. Knižný fond tejto študovne bol obohatený odbornými titulmi zo skladu, vydanými v roku 2022 – 2023. Zároveň členovia Akvizičnej komisie rozhodli nové odborné tituly umiestňovať do študovne. Nakoľko ich knižnica vlastní len v 1 exemplári, budú tak k dispozícii všetkým záujemcom a nebudú blokované na dlhodobých absenčných výpožičkách.

Oblasť uchovávaní a ochrany knižničného fondu

- V marci bola **ukončená digitalizácia zameraná na dokumenty z fondu starých a vzácných tlačí, ktoré boli v roku 2021 MK SR vyhlásené za historické knižničné dokumenty**. Knihy boli uložené v obaloch v kovových uzamykateľných skrinách v samostatnej miestnosti. K ich ochrane bol vydaný Príkaz riaditeľky č. 6/2023 Kľúčový režim skladu zbierky vyhlásenej MK SR za historické knižné dokumenty z fondu ŠVK. Knihy budú čitateľom poskytované len v digitálnej forme.
- Ochrana knižničného fondu – v minulosti financovaná z prioritných projektov (v objeme cca 15 – 20 tis. eur). V súčasnosti knižnica nemala finančné prostriedky na zabezpečenie väzby odborných periodík, ktoré je povinná zo zákona trvalo uchovávať. Ukladanie čísiel do školských dosiek nie je na ochranu pred poškodením a odcudzením dostatočné.

Múzejná činnosť

- V múzejnej činnosti pokračovala spolupráca na budovaní elektronického katalógu muzeálnych zbierkových predmetov na Slovensku CEMUZ a na realizácii celonárodného projektu digitalizácie múzejných zbierok. Činnosť sa zamerala najmä na

akvizíciu múzejných zbierok, v rámci vzdelávania sa múzejná pedagogika orientovala na systematickú partnerskú spoluprácu so školami.

- Vo výstavnej činnosti je zámerom rozvíjať prezentáciu výstav z vlastnej produkcie putovnou formou na Slovensku a v zahraničí ako aj prezentovať tvorbu výtvarných umelcov staršej i mladej generácie.
- LHM sa sústredilo na **prípravu osláv výročia J. G. Tajovského** v roku 2024. Za týmto účelom digitalizačné pracovisko knižnice digitalizuje korešpondenciu J. G. Tajovského a H. Gregorovej.
- LHM realizovalo 575 podujatí s účasťou 8 945 návštevníkov, z toho bolo 326 lektorátov s počtom 1 338 návštevníkov.
- Ochrana zbierkového fondu – v minulosti financovaná z prioritných projektov (v objeme cca 10 – 20 tis. eur). V súčasnosti knižnica z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nezabezpečuje ochranu ďalších zbierkových predmetov.

Priebežne boli plnené úlohy v **archívnej oblasti**.

Vedeckovýskumná činnosť

Dôležitú súčasť činnosti knižnice predstavovali úlohy vo vedeckovýskumnej oblasti. Pracovníci oddelenia výskumu a bibliografie a LHM pracovali na **19 vedeckovýskumných úlohách**, realizovali 46 publikačných výstupov, vydaných bolo 5 monografií a 1 stolový kalendár, štyrikrát vyšlo periodikum Knižničné noviny. Pracovníci knižnice a múzea sa prezentovali 16 príspevkami na odborných podujatiach na Slovensku aj v zahraničí.

Oblasť zapojenia sa do vedeckých projektov:

- Literárne a hudobné múzeum spolupracovalo so Zväzom múzeí na Slovensku na vedeckovýskumnom projekte *Museologica literaria 2023*.
- ŠVK BB spolupracovala na APVV projekte *Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov* (číslo projektu: APVV-19-0456) vypracovaný v spolupráci s Filozofickou fakultou UMB, ktorý bude ukončený v roku 2024.
- Od polroka 2023 ŠVK BB spolupracovala na novom projekte APVV *Šľachtické knižnice v 18. a 19. storočí na západnom a strednom Slovensku* (APVV-22-0130); zodp. riešiteľka: Lucia Lichnerová (FF UK Bratislava), spoluriešiteľky: Mária Bôbová, Monika Danková (ŠVK BB).
- Prezentácia vedecko-výskumnej činnosti a edičná činnosť – v minulosti financované z prioritných projektov (v objeme cca 10 – 20 tis. eur). V súčasnosti knižnica z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov neprezentuje vedecko-výskumnú činnosť edičnou činnosťou v tlačenej forme. Pracovníci oddelenia výskumu a bibliografie a LHM pripravili a pripravujú tituly na edičnú činnosť s tým, že v prípade pretrvávajúceho nedostatku finančných prostriedkov budú tieto vydávané elektronickou formou.

Riadenie knižnice

Činnosť ŠVK BB bola v oblasti riadenia zameraná na zabezpečenie plnenia prioritných úloh v zmysle Kontraktu č. MK-3177/2023-421/2221 na rok 2023, ktorý bol uzatvorený medzi MK SR a ŠVK BB v súlade s dodržiavaním rozpočtových a finančných pravidiel štátneho rozpočtu a v zmysle Plánu činnosti na rok 2023. V roku 2023 sa uskutočnilo 12 gremiálnych porád vedenia a 2 plenárne porady zamestnancov. Konalo sa 33 operatívnych porád, 5 mimoriadnych porád. Vykonali sa 6 kontrolných dní. Pre potreby MK SR sa vyhodnocovali v súlade s prioritami programov, stratégií, koncepcií a zmlúv podkladové materiály, ktoré boli zaevidované v registratúre. Na kvalitatívne zabezpečenie pracovných postupov, pracovno-právnych vzťahov a vzťahov medzi knižnicou a používateľmi, knižnicou a MK SR boli spracované dokumenty pre MK SR, 22 príkazov riaditeľky, 12 smerníc.

Boli spracované materiály dôležité z hľadiska prevádzky knižnice a jej ďalšieho rozvoja:

- Správa o činnosti a hospodárení za rok 2022
- Plán kontrolnej činnosti na rok 2023
- Plán revízií a kontrol technických zariadení ŠVK BB na rok 2023
- Akčný plán pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025 – odpočet za rok 2022
- Stratégia SR pre boj s hybridnými hrozbami
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím – odpočet za rok 2022
- Stratégia SR pre mládež na roky 2021 – 2028 za rok 2022
- Protikorupčný program – vyhodnotenie od jún 2022 do jún 2023
- Podklady k spolupráci: Rakúsko, Kanada, Holandsko, Chorvátsko, Poľsko
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 -2030 – podklady za rok 2021 – 2022
- Informácie o uskutočnených aktivitách v oblasti štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí v roku 2022 a aktivitách plánovaných v roku 2024
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
- Vyplnenie online výkazu na spracovanie Výročnej správy o činnosti múzeí na Slovensku za rok 2022
- Informácia o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

Počas roka 2023 boli MK SR pravidelne zasielané mesačné správy o plánovaných aktivitách, udalostiach a riešených problémoch v rámci činnosti organizácie ako aj podklady do Newslettera Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel.

Príkazy riaditeľky:

1. Príkaz riaditeľky č. 1/2023 k zapojeniu ŠVK BB do hlasovej privátnej virtuálnej siete rezortu kultúry

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

2. Príkaz riaditeľky č. 2/2023 pre členov revíznej komisie vykonať revíziu knižničného fondu príručnej knižnice oddelenia medzinárodnej spolupráce – American Center BB
3. Príkaz riaditeľky č. 3/2023 pre členov revíznej komisie vykonať revíziu knižničného fondu príručnej knižnice odboru riaditeľky
4. Príkaz riaditeľky č. 4/2023 pre členov revíznej komisie vykonať mimoriadnu revíziu knižničného fondu príručnej knižnice oddelenia výskumu a bibliografie z dôvodu zmeny pracovníka
5. Príkaz riaditeľky č.5/2023 pre členov revíznej komisie vykonať mimoriadnu revíziu knižničného fondu Študovne knihovnickej literatúry z dôvodu zmeny pracovníka
6. Príkaz riaditeľky č. 6/2023 Kľúčový režim skladu zbierky vyhlásenej MK SR za historické knižné dokumenty z fondu ŠVK
7. Príkaz riaditeľky č. 7/2023 k vykonaniu odbornej revízie zbierkových predmetov
8. Príkaz riaditeľky č. 8/2023 na vykonanie mimoriadnej inventarizácie majetku Oddelenia informačných technológií
9. Príkaz riaditeľky č. 9/2023 na vykonanie úloh vyplývajúcich zo správy z mimoriadnej inventarizácie majetku Oddelenia informačných technológií
10. Príkaz riaditeľky č. 10/2023 pre členov revíznej komisie vykonať revíziu knižničného fondu hudobnín (signatúry H1, H2, H3, H4)
11. Príkaz riaditeľky č.11/2023 pre členov revíznej komisie vykonať mimoriadnu revíziu fondu – historické knižničné dokumenty
12. Príkaz riaditeľky č. 12/2023 k vykonaniu odbornej revízie zbierkových predmetov
13. Príkaz riaditeľky č. 13/2023 upravujúci využívanie služobných priepustiek a cestovných príkazov
14. Príkaz riaditeľky č. 14/2023 pre členov revíznej komisie vykonať revíziu audiovizuálneho fondu ŠVK (magnetofónové pásky, CD, CD-ROM, DVD)
15. Príkaz riaditeľky č. 15/2023 – príkaz pre členov revíznej komisie vykonať revíziu audiovizuálneho fondu ŠVK (videokazety, gramofónové platne)
16. Príkaz riaditeľky č. 16/2023 k vykonaniu odbornej revízie zbierkových predmetov podskupiny 5 Ekranárie – Hudba / Literatúra
17. Príkaz riaditeľky č. 17/2023 k schvaľovaniu pozvánok
18. Príkaz riaditeľky č. 18/2023 pre členov revíznej komisie vykonať mimoriadnu revíziu fondu seminárnej knižnice v historickom fonde ŠVK
19. Príkaz riaditeľky č. 19/2023 pre členov revíznej komisie vykonať mimoriadnu revíziu fondu seminárnej knižnice v historickom fonde ŠVK (nový príkaz z dôvodu zmeny členov komisie po odchode pracovníka)
20. Príkaz riaditeľky č. 20/2023 k vykonaniu odbornej revízie zbierkových predmetov v expozícii Ľudové hudobné nástroje
21. Príkaz riaditeľky č. 21/2023 na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2023

22. Príkaz riaditeľky č. 22/2023 na jednotný vizuál pozvánok Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici a edičných titulov Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici

Smernice:

1. Smernica ŠVK č. 1/2023 o postupe pri sprístupňovaní informácií v súlade so zákonom NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o slobode informácií)
2. Smernica ŠVK č. 2/2023 o postupe pri podávaní, preverovaní a evidovaní podnetov zamestnancov ŠVK v Banskej Bystrici týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti
3. Smernica ŠVK č. 3/2023 na obsluhu a prevádzku monitorovacieho kamerového systému v zmysle GDPR a zákona na ochranu osobných údajov č. 18/2018 Z. z.
4. Smernica ŠVK č. 3/2023 Plán zvýšenej ochrany fondu starých a vzácnych dokumentov ŠVK BB
5. Smernica ŠVK č. 4/2023 Krízové plánovanie subjektu hospodárskej mobilizácie ŠVK BB
6. Smernica ŠVK č. 5/2023 ku kľúčovému režimu
7. Smernica ŠVK č. 6/2023 Knižničný a výpožičný poriadok ŠVK BB

Dodatky k smerniciam:

1. Dodatok č. 1/2023 Internej smernice č. 1/2022 Smernica upravujúca pravidlá používania elektronickej pošty v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici
2. Dodatok č. 1/2023 k smernici č. 2/2021 Knižničný a výpožičný poriadok Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici
3. Dodatok č. 3/2023 Internej smernice č. 5/2021 Smernica o výbere a realizácii zabezpečenia stravovania zamestnancov
4. Dodatok č. 2 k internej smernici č. 18/2022 Smernica o výbere a realizácii zabezpečenia stravovania zamestnancov
5. Dodatok č. 1 k smernici o verejnom obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou a zákaziek malého rozsahu na tovary, služby a stavebné práce

V rámci štatistického zisťovania boli spracované štatistické výkazy

- KULT 10-01 Ročný výkaz o knižnici za rok 2022
- KULT 16-01 Ročný výkaz o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry za rok 2022
- KULT 1- 01 Ročný výkaz o ochrane o pamiatkového fondu za rok 2022
- KULT 9-01 Ročný výkaz o múzeu za rok 2022
- KULT 4-01 Ročný výkaz o neperiodických publikáciách za rok 2022

GDPR

V zmysle zákona o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov – zákon 18/2018 Z. z. na tlačive „Informácie o spracúvaní osobných údajov“ v roku 2023 všetci novoprijatí zamestnanci svojim podpisom potvrdili, že boli informovaní o právach dotknutej osoby a o nasledovných podmienkach a účele spracúvania osobných údajov v zmysle článku 13 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov. Zamestnanci, ktorí nastúpili do ŠVK BB a na základe ich pracovných náplní prídu do styku s osobnými údajmi, boli poučení o povinnostiach oprávnenej osoby pri spracúvaní osobných údajov. Riaditeľkou ŠVK BB im bolo vydané poverenie oprávnenej osoby k spracúvaniu osobných údajov.

Projektová činnosť

ŠVK BB, ktorá je štátnou príspevkovou organizáciou MK SR, je vylúčená z viacerých dotačných schém a výziev, ktoré sú dostupné a ponúkajú možnosti mimorozpočtového financovania rôznych projektových aktivít. Nemôže sa uchádzať ani o výzvy z Fondu na podporu umenia, ktoré by výrazným spôsobom mohli dofinancovať vzdelávacie aktivity knižnice.

Napriek uvedenému knižnica stále hľadá možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov, konzultuje a preveruje rôznych typy grantových výziev. V roku 2023 boli konzultované výzvy: MK SR – Obnovme si svoj dom; MIRRI – Intereg SK – Čechy; MIRRI – Intereg SK – HU; FPU; dotácie BBSK – Kultúrne dedičstvo; Vyšehradský fond; Dátový priestor pre kultúrne dedičstvo; Fond na podporu kultúry národnostných menšín; schémy štátnej a minimálnej pomoci; Agentúra na podporu vedy a výskumu; Komunitná Nadácia zdravé mesto; MIRRI – Informačný systém verejnej správy; Nadácia SPP, Nadácia Národnej banky Slovenka; Nadácia PONTIS; nadačný fond Slovak Telecom; Nadácia VUB; Nadácia Poštovej banky; granty jednotlivých ministerstiev a i.

Vypracúvali sa návrhy na zapojenia sa do grantových a dotačných projektov.

1. Bola podaná žiadosť o grant nadácie Zdravé mesto, na ktorom spolupracuje ŠVK BB ako partner s OZ Pro Bibliothecae. Projekt bol podporený a realizovaný v 2. polroku 2023.
2. Projekt American Center bol po realizácii finančných prostriedkov podporený ďalšími 20 percentami z objemu financií projektu s termínom ukončenia realizácie do 31.8.2023.
3. Bol podporený grant z Medzinárodného vyšehradského fondu, vďaka ktorému sa zrealizoval seminár TL1b 2023. Zrealizovanie a vyúčtovanie grantu bolo vykonané podľa zmluvy, vydaný a prezentovaný bol recenzovaný zborník z uvedeného seminára.

Realizovali sa projekty :

- Projekt Transkribus – platforma pre automatickú transkripciu rukopisných textov, určená hlavne pre fondové a archívne inštitúcie. Projekt s názvom *Inovatívne prístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému*

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

automatickej transkripcie historických rukopisov (číslo projektu: APVV-19-0456) vypracovaný v spolupráci s Filozofickou fakultou UMB bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja.

- Ministerstvo zahraničných vecí USA v rámci federálnej podpory udelilo ŠVK BB grant prostredníctvom Veľvyslanectva USA v Bratislave vo výške 3 254 eur pre činnosť American Center Banská Bystrica.
- Medzinárodný vyšehradský fond – získaných 9 945,- € na odborný seminár Tlib 2023.
- Finančné príspevky na TLib 2023 od SAK, SSKK, Mediacall s.r.o.
- Interný projekt *Konverzačný kurz slovenčiny pre Ukrajincov*, ako neakreditovaný kurz s cieľom ľahšieho prístupu na slovenský trh práce pre ukrajinských odídencov
- Projekt APVV *Šľachtické knižnice v 18. a 19. storočí na západnom a strednom Slovensku* (APVV-22-0130)

ŠVK BB každoročne žiada o Grant Mesta Banská Bystrica. Zabezpečuje si tak retrospektívnu akvizíciu starých tlačí regionálneho charakteru (knihy, periodiká, dobové pohľadnice) ako aj rôzne aktivity LHM. V roku 2023 napriek úspešne schválenej žiadosti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov neboli granty podporené.

Boli vypracované žiadosti o dotácie:

- Slovenská asociácia knižníc – projekt Partnerstvo – získaných 200,- € na odborný seminár Tlib 2023
- Spolok slovenských knihovníkov a knižníc – získaných 300,- € na odborný seminár Tlib 2023
- Medzinárodný vyšehradský fond – získaných 9 945,- € na odborný seminár Tlib 2023
- PhDr. Tatjana Šišková – Tantiémy na expozíciu Dom J. G. Tajovského v Tajove – 172,- €
- Mesto Banská Bystrica – projekt *Stará či nová – stále krásna Banská Bystrica* na získanie finančných prostriedkov vo výške 1 000,- € na akvizíciu starých vzácných tlačí a dobových pohľadníc mesta Banská Bystrica na rok 2024
- Mesto Banská Bystrica – projekt *Festival Literárna Banská Bystrica* – požadovaná suma 1 500 € na realizáciu literárneho festivalu

ŠVK BB spolupracovala s OZ Pro Bibliothecae na projektoch:

- Nadácia Poštovej banky – projekt *Poznáš históriu svojho mesta?* – vzdelávacie aktivity pre tri generácie (požadovaná suma 2 460 €)
- Nadačný fond Tesco – podaný projekt *Knižnica – miesto bezpečia pre všetkých* – vzdelávacie aktivity pre seniorov a deti (požadovaná suma 1 300 €)
- Nadačný fond Slovak Telecom – projekt *Seniori digitálne zruční: základy počítačovej gramotnosti pre začiatočníkov* (požadovaná suma 4 950 €)
- Fond na podporu umenia – projekt *Letný IT tábor pre školákov* (požadovaná suma 3 200 €)

- Fond na podporu umenia – projekt *Poklady slovenskej kultúry a ich prezentácia doma a v zahraničí* (požadovaná suma 7 950 €)

Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy

Zahraničná spolupráca knižnice sa v roku 2023 rozšírila o nové aktívne kontakty a orientovala sa na nové projekty, na prípravu dohôd o spolupráci, na úlohy a záväzky vyplývajúce z týchto rámcových a vykonávacích dohôd o spolupráci so zahraničnými partnerskými knižnicami – Študijnou a vedeckou knižnicou v Hradci Králové (Česká republika) – podpis vykonávacej dohody na rok 2023 a s Vojvodskou verejnou knižnicou E. Smolki v Opole (Poľsko). Spolupráca so Šanghajskou knižnicou prebiehala zasielaním časopisu Slovensko a bolo podpísané Memorandum o výmene a spolupráci na dobu do 31.12.2027.

V rámci spolupráce so zahraničnými organizáciami a inštitúciami pôsobiacimi na Slovensku sa rozvíjala spolupráca:

- s Goetheho inštitútom – pri príprave podujatí Nemeckej študovne
- s Bulharským kultúrnym inštitútom v Bratislave, Poľským inštitútom, Centrom poľského jazyka a kultúry pri príprave podujatí Centra slovanských štúdií a Galérie v podkroví
- so Slovenským vydavateľským centrom v Báčskom Petrovci (Srbsko) pri príprave spoločného podujatia *Slovensko – srbského literárno-hudobného večierka* v ŠVK v Banskej Bystrici
- s Archívom Vojvodiny – Rámcová zmluva o spolupráci
- s Veľvyslanectvom Veľkej Británie a Severného Írska pri aktivitách Britského centra a pri príprave vedeckovýskumného projektu a výstupu formou výstavy *Škót, ktorý mal rád Slovákov: Robert Seton-Watson*, ktorá je naplánovaná v roku 2024
- s Veľvyslanectvom USA pri realizácii grantu pre aktivity American Center Banská Bystrica
- s Veľvyslanectvom Španielska a Cervantesovým inštitútom v Bratislave pri aktivitách Centra hispánskej kultúry Vladimíra Olerínyho, najmä výstavy *Svätojakužská cesta* a besedy k nej
- S Veľvyslanectvom Ukrajiny pri informovaní o aktivitách ŠVK BB pre ukrajinských utečencov ako aj pri príprave a realizácii podujatia *Ukrajinská polička*, ktoré sa realizovalo pod patronátom prvej dámy Ukrajiny Oleny Zelenskej. Súčasťou podujatia bolo otvorenie výstavy Rok neporaziteľnosti.

Osvedčila sa spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí, najmä pri získavaní zahraničných lektorov pri príprave projektu a získavaní grantu na XXII. ročník seminára pre knižnično-informačných špecialistov TLib 2023 s názvom *Nové služby modernej knižnice: škola prežitia knižnice v digitálnom prostredí*, ktorý sa úspešne zrealizoval vďaka získanému grantu Medzinárodného vyšehradského fondu. Na seminári sa zúčastnili zahraniční partneri projektu a lektori z Česka – zo Študijnej a vedeckej knižnice v Hradci Králové, z Poľska z Vojvodskej verejnej knižnice E. Smolki v Opole a z Maďarska zo Szechenyiho národnej knižnice v Budapešti.

ŠVK BB v roku 2023 navštívili významné zahraničné osobnosti:

- 28. 3. 2023 delegácia Archívu Vojvodiny z Nového Sadu vedená jeho riaditeľom Dr. Nebojša Kuzmanovićom, Kristijanom Obšustom, zástupcom riaditeľa a Vladimírom Mučibabićom, operátorom digitalizácie
- 13. 4. 2023 Mark McGuinness – 2. tajomník pre politické vzťahy Britského Veľvyslanectva v Bratislave a Political Support Officer, Lenka Semančíková, návšteva knižnice a Britského centra
- 26. 4. 2023 Noëlle Revaz a Yusuf Yeşilöz – súčasní švajčiarski autori pri príležitosti konania Švajčiarskeho literárneho soireé, ktoré sa uskutočnilo pod záštitou Ústavu svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied, v. v. i., a Švajčiarskeho veľvyslanectva na Slovensku. Pri tejto príležitosti knižnicu navštívili aj prof. PhDr. Zuzana Malinovská, CSc. a Doc. Mgr. Ján Jambor, PhD. z Prešovskej univerzity Pavla Jozefa Šafárika a prekladateľka Paulína Šedíková Čuhová.
- 4. 5. 2023 Elena Rab Bianchi, Kristína Kohútová – zástupcovia Veľvyslanectva USA v Bratislave z Oddelenia pre styk s verejnosťou, Laura Hohmann Kaspari – koordinátorka Amerických centier pre región strednej Európy
- 14. 5. 2023 Yaroslava Kamarchuk – I. tajomníčka Veľvyslanectva Ukrajiny v SR a II. tajomník Mikhailo Dzykhor – odovzdaný dar kníh „Ukrajinská polička“
- 17. 5. 2023 Gautam Rana – veľvyslanec USA, Elena Raab Bianchi a Ben Cohen – zástupcovia Veľvyslanectva USA v Bratislave z oddelenia pre styk s verejnosťou. Prítomný bol aj predseda BBSK Ondrej Lunter.
- 29. 5. 2023 Alica Frühwaldová – autorka knihy *O Kolko Lásky som Prišla*.
- 2. 6. 2023 Myroslav Kastran – veľvyslanec Ukrajiny na Slovensku, Mikuláš Pál – podpredseda BBSK
- 19. 6. 2023 J. E. Lorey Arribalzagy Ceballos – mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Španielska v Slovenskej republike, Isabel Iglesias Blanco – hlavná koordinátorka Cervantesovho inštitútu v Bratislave, Cástor Sánchez z Občianskeho združenia Priateľov Svätajakubskej cesty na Slovensku
- 8. 8. 2023 Stanislav Raščan – veľvyslanec Slovinskej republiky na Slovensku, návšteva Centra slovanských štúdií a Študovne starých a vzácných dokumentov, rokovanie o spolupráci
- 20. 9. 2023 Stefan Kruschke, tlačový a kultúrny atašé a pán Christoph Henßen, zástupca ZfA, Centrály pre zahraničné školstvo, odborný poradca pre nemčinu ako cudzí jazyk v Bratislave. Návšteva Nemeckej študovne po slávnostnom odovzdávaní diplomov DSD I. v spoločenskej sále, diskusia o nadchádzajúcom spoločnom podujatí Goethe inštitútu, ZfA a Nemeckého veľvyslanectva na Slovensku
- 26. 10. 2023 prof., dr. hab Radosław Kaleta, poľský polonista a bielorusista, vedúci Katedry bielorusistiky Fakulty aplikovanej lingvistiky Varšavskej univerzity, ktorý skúma činnosť bielorusistov v Európe a vo svete. Je metodikom vyučovania poľštiny a bieloruštiny ako cudzích jazykov. Na Slovensko prišiel v rámci dohody o univerzitnej spolupráci, mal rokovanie s vedením Katedry slovanských jazykov FF UMB, stretol sa s odborníčkou bielorusistkou a slavistkou, profesorkou Katedry slovanských jazykov doc. Viktóriou Liashuk, CSc. v rámci spolupráce VU a UMB. Mal záujem zoznámiť sa s činnosťou CSŠ ako

výnimočnej podnetnej praxe informovania o slovanských jazykoch. Knižnici daroval svoje knihy a iné poľské vedecké a odborné publikácie.

- 22. 11. 2023 Stefan Kruschke, tlačový a kultúrny atašé a Mgr. Mikuláš Pál, podpredseda BBSK za oblasť školstva, športovej infraštruktúry a zamestnanosti pri príležitosti Dní nemčiny 2023 organizovanej Nemeckou študovňou pod záštitou Goethe inštitútu Bratislava, Nadácie Volkswagen, Veľvyslanectva spolkovej republiky Nemecko Bratislava, SUNG, Spoločnosti učiteľov a germanistov na Slovensku a tiež ZfA, Centrály pre zahraničné školstvo na Slovensku.

V oblasti medzinárodnej spolupráce má ŠVK BB ambíciu rozširovať kontakty aj mimo EÚ s cieľom prípravy spoločných projektov, spolupráce a prezentácie v mnohých odborných oblastiach ako aj pri akvizičnej činnosti.

Informačné technológie

V oblasti informačných technológií bola činnosť zameraná na:

- správu serverov, operačných systémov, databáz, mailového, webového a intranetového servera
- údržbu a aktualizáciu programového vybavenia, operačných systémov, antivírusového programu ESET
- chod počítačových pracovných staníc, tlačiarň a skenerov, chod počítačovej siete
- sprístupňovanie registračných formulárov
- na intranete bol spravovaný program na zadávanie požiadaviek na IT podporu pre zamestnancov knižnice a monitoring ich realizácie, tiež na zadávanie požiadaviek na údržbárske práce a kontrolu ich realizácie
- úpravu formulárov a tlačív, zverejnenie dodaných potrebných dokumentov na web stránku a na intranet v súčinnosti s oddeleniami knižnice
- správu 6 serverov, 18 notebookov a 127 osobných počítačov
- inštaláciu nových počítačov, konfiguráciu, začlenenie do sieťovej infraštruktúry knižnice (inštaláciu a aktualizáciu operačného systému Windows, začlenenie do Active Directory, inštaláciu potrebného programového vybavenia, vytvorenie a konfiguráciu e-mailovej schránky, inštaláciu antivírusového systému ESET)
- opravu, údržbu dochádzkového systému APIS
- aktualizácie webovej stránky, aktualizácie intranetovej stránky
- aktualizáciu a zverejnenie smerníc
- každodenné riešenie technických problémov a požiadaviek zamestnancov
- odstraňovanie nedostatkov funkčnosti webovej stránky po upgrade
- podporu pre migráciu ekonomického systému zo SOFTIP do SAP

Oblasť knižnično-informačného systému Virtua

- V oblasti knižnično-informačného systému Virtua boli riešené problémy so SNK.

- Zabezpečovala sa podpora pri potlačí čipových kariet (fotoaparátu a preukazov používateľov knižnice).

Oblasť digitalizácie a archivácie

- Postupne sa zálohovali zdigitalizované knihy, ktoré digitalizovalo oddelenie dopĺňovania a spracovania fondov.
- Zabezpečovala sa podpora pri digitalizácii videonahrávok z podujatí ŠVK BB a iných audio-video záznamov pre potreby ŠVK– LHM – archivácia fotiek z podujatí na médiá a server a video záznamov na CD.
- V spolupráci s prof. Katuščákom a SNK boli nastavované a testované parametre prezentačnej platformy Tainacan.
- Boli obnovené rokovania s CDA pri Univerzitetnej knižnici v Bratislave s cieľom archivovať zdigitalizované dáta.

Oblasť prezentácie knižnice

- Priebežne sa realizuje aktualizácia internetovej stránky knižnice www.svkbb.eu, portál pre knižničnú a informačnú teóriu a prax www.infolib.sk, portál MK SR www.navstevnik.sk, portál <https://slovakiatraveling.com> a www.banskabystrica.sk.
- Realizovalo sa technické zabezpečenie (obsluha techniky, ozvučenie) vzdelávacích a kultúrnych podujatí organizovaných v priestoroch knižnice, ozvučenie dvojdňového on-line medzinárodného seminára, spracovanie a sprístupnenie videozáznamu pre účastníkov a širokú verejnosť.
- Technické zabezpečenie on-line prednášok a seminárov cez platformu ZOOM, vytvorenie videozáznamu, spracovanie a publikovanie na YouTube ŠVK BB (<https://www.youtube.com/user/svkbbsvk/videos>)

Súčasný stav výpočtovej techniky

- Stav výpočtovej techniky je dlhodobu nevyhovujúci. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov boli v tomto roku zakúpené len 4 počítače a 2 pracovné stanice na inicializáciu RFID čipov.
- **V najbližšom období je nutné riešiť:**
  - kúpu 10 ks personálnych počítačov z dôvodu nepodporovaného operačného systému a prechodu zo SOFTIP na SAP pre zamestnancov a rovnaký počet pre užívateľov knižnice
  - náhradu skenovacieho zariadenia pre potreby digitalizácie starých a vzácných tlačí a dobových pohľadníc z fondu knižnice a digitalizáciu archiválií z fondu LHM
  - kúpu pracovných staníc RFID s ohľadom na vek a možnosť zvýšenej poruchovosti už existujúcich
  - V dlhodobom horizonte sa treba pripraviť na zabezpečenie nového knižničného informačného systému, pretože SNK deklarovala, že hardver na súčasný KIS Virtua je podporovaný do roku 2027. Zároveň oznámila, že nie je v jej záujme ani finančných a personálnych možnostiach pokračovať v budovaní a spravovaní spoločnej databázy kooperujúcich knižníc. Preto je potrebné nájsť spoločné riešenie projektu platformy knižničných informačných služieb novej generácie, založenej na architektúre mikroslužieb.

Tabuľka 538 Stav technického zabezpečenia v ŠVK BB

ZARIADENIE	ROK 2021	Z TOHO NOVÝCH	ROK 2022	Z TOHO NOVÝCH	ROK 2023	Z TOHO NOVÝCH
osobný počítač	137	10	118	0	127	0
server	7	0	7	0	7	0
notebook	24	0	20	0	20	0
tlačiareň	42	2	39	2	39	0
skener	11	0	13	2	12	0

V oblasti informačných technológií sa bude ŠVK BB zameriavať na zabezpečovanie a zlepšovanie digitálnych kompetencií zamestnancov a pripravovať podmienky v súlade so Zákom č. 95/2019 Z. z. Zákon o informačných technológiách vo verejnej správe ako aj na modernizáciu technického a technologického zázemia.

Úsek správy budov a technickej prevádzky

ŠVK BB dlhodobo upozorňuje MK SR na zlý stav budov, ktoré spravuje a nedostatok financií na ich obnovu (viď zásobník investičných zámerov MK SR). Celkovo má ŠVK BB v správe 6 objektov, všetky vyhlásené za národné kultúrne pamiatky (NKP). Napriek priebežnej údržbe nehnuteľností sú budovy, s výnimkou objektu NKP Župný dom (Lazovná č. 9), v ktorom je už **nutná výmena okien v počte 23 ks s nákladmi 23 000 eur (zámer – výmena skiel za izolačné a úprava okenných krídiel, inštalácia tesnenia s cieľom úspory energie na vykurovanie) a objektu na námestí Š. Moyzesa 16, v havarijnom technickom stave.**

V stavebne prepojených objektoch Lazovná 24 a Lazovná 26 je **potrebná rekonštrukcia strechy s rozpočtovými nákladmi 120 000 eur** (odstránenie zatekania do podkrovia objektov Lazovná č. 24 a č. 26 a odstránenie ohrozovania chodcov na pešej zóne pádom rozpadnutých škridiel výmenou strešnej krytiny vrátane zateplenia).

Budova Lazovná č. 28 je v pôvodnom technickom stave a v súčasnosti môže byť využitá len na skladové účely a ako registratúrne stredisko. Zámerom rekonštrukcie je **odstránenie statického narušenia a rekonštrukcia objektu**, výmena kanalizácie, úprava interiérov, exteriérov, zelených plôch a zariadenie pre účely Kreatívneho centra s cieľom rekonštrukcie NKP a jej využitie pre **vzdelávacie aktivity zamerané na oblasť moderných technológií v objeme kapitálových výdavkov 900 000 eur.**

Odstránenie havarijného stavu NKP Penov dom, výmena okien a ďalšie stavebné úpravy, umelecko-remeselná obnova secesnej fasády a vnútorných priestorov objektu, jeho úprava a adaptácia pre potreby prevádzky múzejnej expozície Literárneho a hudobného múzea s cieľom umožniť prezetáciu významných zbierok literárnej a hudobnej kultúry regiónu verejnosti v súlade s aktuálnym poznaním vedy s využitím moderných výstavných technológií zaisťujúcich bezpečnosť a ochranu zbierkových predmetov v samostatnom objekte s bezbariérovými prvkami, dostupnom aj počas víkendov a sviatkov. Podľa spracovanej projektovej štúdie

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

opravy objektu a jeho stavebnej úpravy pre expozície LHM odhadovaný objem finančných prostriedkov činí pri súčasných cenách **2 158 000 eur**.

Na úseku správy budov a technickej prevádzky bola zabezpečovaná vlastnými zamestnancami a dodávateľsky prevádzka a údržba šiestich vlastných objektov, vrátane úpravy trávnikov a zelene, technických zariadení organizácie a troch služobných motorových vozidiel. Transportné vozidlo na prepravu kníh z externého skladu je opotrebované (rok výroby 2007), čo bude potrebné riešiť nákupom nového dodávkového motorového vozidla na denný prevoz kníh zo skladu s využitím na prepravu viacerých osôb. Vlastnými zamestnancami bola realizovaná priebežná údržba všetkých objektov a technických zariadení v správe ŠVK BB a nasledovné práce:

- V zmysle plánu pre vykonávanie odborných prehliadok v roku 2023 boli zabezpečené prehliadky výt'ahov, komínov, EZS, prehliadky hasiacich prístrojov, požiarnych uzáverov a hydrantov, revízie prenosných elektrických zariadení v objekte Lazovná 9, revízia bleskozvodov v objektoch Lazovná 9 a Š. Moyzesa 16
- vyčistenie klimatizačných jednotiek v Univerzálny študovni
- odborná prehliadka plynových a tlakových zariadení a servisné nastavenie horákov v kotolni Lazovná 9 a Lazovná 24
- oznámenie údajov o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia – výpočet poplatku za rok 2022
- periodické technické kontroly a opravy služobných motorových vozidiel
- montáž nových regálov v skladoch na Zvolenskej ceste
- v zimných mesiacoch bola zabezpečovaná údržba chodníka v objekte Lazovná 9, Lazovná 24, 26, 28, Nám. Š. Moyzesa 16.
- drobné maliarske práce a opravy omietok a fasád v objektoch organizácie, impregnácia pieskovcového obkladu budovy na Lazovnej 9, natieranie okien
- riešenie úniku tepla a svojpomocné zateplenie

Dodávateľsky boli v letných mesiacoch zabezpečené práce:

- orez zelene a stromov v nádvorí
- výškové práce - očista okien a vymal'ovanie v priestoroch átria na Lazovnej 9 po konzultácii s Pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici

Povinnosti organizácie na úseku požiarnej ochrany boli vykonávané dodávateľsky.

V septembri 2022 bola vykonaná protipožiarna kontrola zamestnancami Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici. Pri kontrole boli zistené nedostatky malého a aj väčšieho charakteru. Po obdržaní zápisnice v mesiaci október boli malé nedostatky odstránené zamestnancami ŠVK a firmou Livonec. Nedostatky väčšieho charakteru – *Projekt požiarnej bezpečnosti stavby objektu ŠVK, Lazovná 9, Banská Bystrica* – bol vypracovaný a odovzdaný na odsúhlasenie Okresným riaditeľstvom hasičského a záchranného zboru a Stavebným úradom mesta Banská Bystrica. Z projektu vyplývala výmena už existujúcich obyčajných dverí na

požiarňch úsekoch za protipožiarne a vystavanie protipožiarnej sadrokartónovej steny namiesto železo sklenenej v expozícii Múzeum – Domov múz. Na financovanie požadovaných zmien v objeme 13 000 eur bolo mailom oslovené MK SR, nakoľko ŠVK BB nemala finančné prostriedky na pokrytie požadovaných zmien, a predĺženie lehoty na realizáciu opatrení sa nepodarilo dohodnúť. Termín na odstránenie väčších nedostatkov bol určený na september 2023.

Nedostatky v zmysle kontroly boli odstránené v septembri 2023 (vymurovanie steny a osadenie protipožiarňch dverí v sklade, na chodbe spájajúcej OF a sklady a dvere do regulačnej stanice plynu).

Náklady na jednotlivé činnosti knižnice boli v roku 2023 vynakladané v súlade s uzatvoreným kontraktom a schválenými rozpočtovými opatreniami. Rozpočet knižnice postačoval pokryť len základné výdavky, ktoré súviseli so zabezpečením základňch prevádzkovňch potrieb a knižničných služieb. Rozvojové projekty súvisiace napríklad s rekonštrukciou a prístavbou skladovňch priestorov nebolo možné z finančných dôvodov realizovať.

ŠVK BB pocíťovala nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie:

- odstránenia **havarijného stavu strechy** a výmenu strešňch okien v objekte Lazovná 24/26 (120 000 eur)
- **havarijného stavu budovy Penovovho domu** (2 158 000 eur)
- zabezpečenie **náprav Projektu požiarnej bezpečnosti stavby objektu ŠVK** – na základe kontroly Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici z roku 2022 (13 000 eur)
- obnovu technologického zabezpečenia knižnice; potrebná je priebežná **obnova serverov, zamestnaneckňch a čitateľskňch počítačovňch staníc**, ktorá má zabezpečiť spoľahlivosť chodu knižnice a podporu informačnej bezpečnosti
- zabezpečenie **úložiska pre narastajúci počet dát v audiovizuálnom a digitalizačnom pracovisku LHM**
- výmenu staršich kopírovacích zariadení za modernejšie
- zakúpenie a náhrada **pokazeného skenera**, potrebného k digitalizácii dokumentov vrátane softwaru na digitalizáciu knižničných dokumentov s cieľom digitalizácie historických knižničných dokumentov za účelom ich sprístupnenia verejnosti pri zabezpečení ich ochrany (nepožičiavajú sa čitateľom); digitalizácia knižničných dokumentov na základe požiadaviek čitateľov (60 000 eur)
- zakúpenie väčšieho počtu **novňch pracovňch staníc na čipy RFID**, ktoré sú základným technickým prostriedkom vo výpožičňch službách
- dobudovanie **modernej a technicky atraktívnej expozície Literárneho a hudobného múzea** (900 000 eur)
- rozvoj novňch knižnično-informačňch služieb a aplikácie modernňch informačno-komunikačňch technológií do knižničnej praxe, kontinuity v prevádzkovaní elektronických databáz s licencovaným prístupom vrátane nového knižnično-informačného systému založeného na architektúre mikroslužieb (v roku 2027 končí systém VIRTUA)

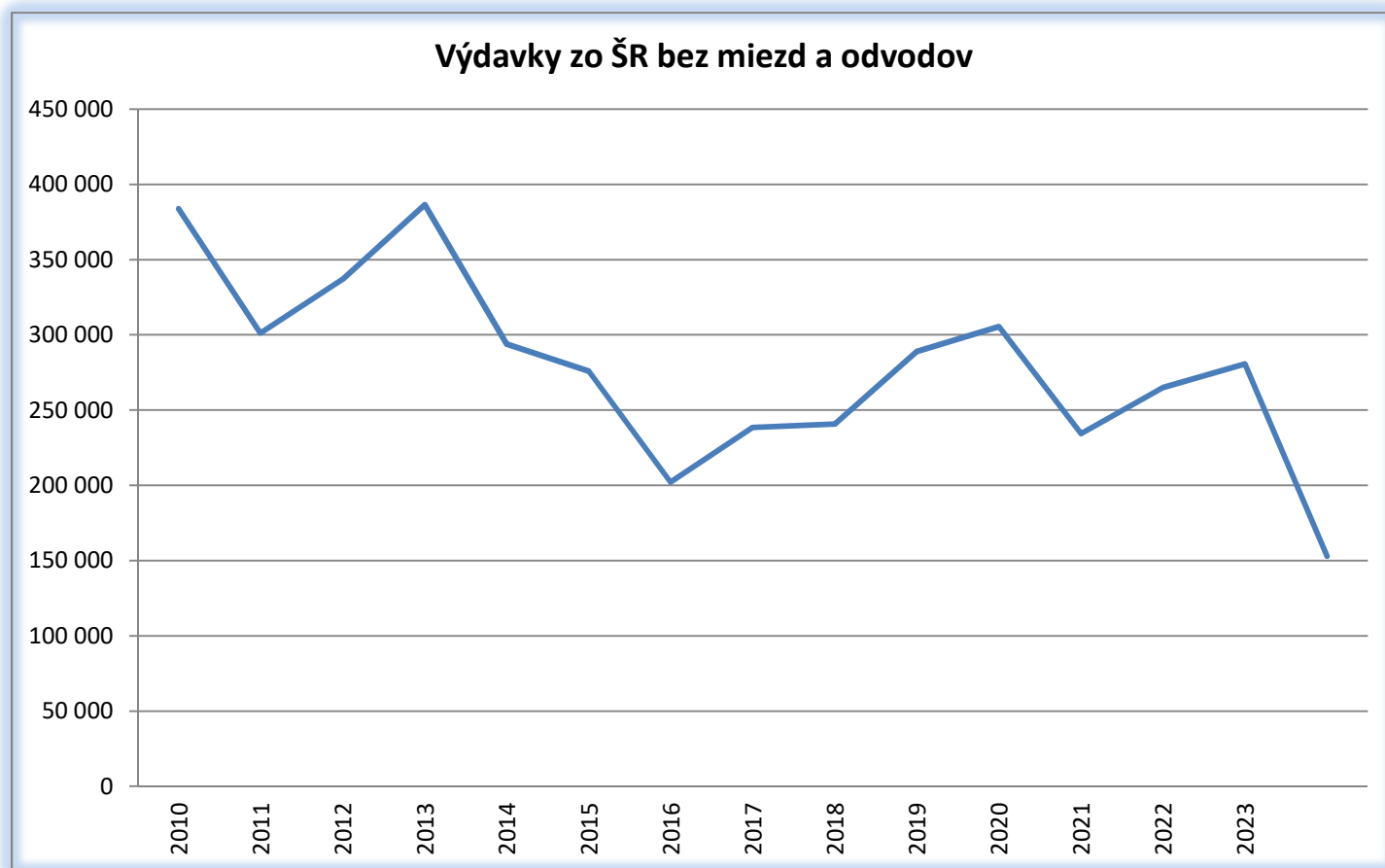
Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

ŠVK BB na základe nesúhlasného stanoviska Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici k predĺženiu lehoty na odstránenie požiarnych nedostatkov, na základe poznania nedostatku finančných prostriedkov na základnú činnosť knižnice, ktorou je systematická akvizícia rôznych typov dokumentov, žiadala MK SR dňa 23. 5. 2023 o rozpočtové opatrenie. Dňa 18. 7. 2023 bol doručený predbežný súhlas s poskytnutím finančných prostriedkov na odstránenie identifikovaných požiarnych nedostatkov.

Tabuľka 54 Prehľad výdavkov z prostriedkov zo ŠR - zdroj 111 (bez výdavkov na mzdy a odvody) (eur)

Zdroj	Skutočnosť														Rozpočet
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
111 08S	224797	297762	256978	250435	222885	204815	190004	202760	203699	202384	242493	190252	173848	280577	152981
111 08T	159000	3 390	80 000	135999	71 000	71 000	12 008	35 750	36 986	86 526	63 000	44 000	91 000	0	0
spolu	383797	301152	336978	386434	293885	275815	202012	238510	240685	288910	305493	234252	264848	280577	152981

Obrázok 4 Prehľad výdavkov z prostriedkov zo ŠR

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

V roku 2023 pravidelne využívalo knižnično-informačné služby ŠVK BB 4 892 aktívnych používateľov z radov vedeckej, pedagogickej, odbornej a laickej verejnosti, žiakov základných a stredných škôl a študentov vysokých škôl a univerzít. Služby knižnice sú zamerané na používateľov od 12 rokov, pričom sa knižnica už dlhodobo zameriava prednostne na výchovu a vzdelávanie používateľov vo veku od 12 do 15 rokov a venuje im osobitnú pozornosť.

Tabuľka 554 Percentuálne zloženie aktívnych používateľov ŠVK BB podľa jednotlivých kategórií

PERCENTUÁLNE ZLOŽENIE POUŽÍVATEĽOV KNIŽNICE	
kategória používateľa	% zastúpenia
učiteľ	1,76 %
študent	50,20 %
ostatní	34,30 %
čitateľ s výnimkami	0,31 %
kolektívny používateľ a MVS	4,70 %
jednorazový používateľ	5,62 %
zamestnanec	2,47 %
služobné konto	0,64 %
SPOLU	100,00%

Ako vyplýva z uvedeného prehľadu, najpočetnejšiu skupinu používateľov služieb knižnice – 50,20 %, tvoria študenti stredných škôl, univerzít a vysokých škôl v Banskej Bystrici, resp. obyvatelia Banskej Bystrice, ktorí študujú v iných mestách na Slovensku a v zahraničí. ŠVK BB úzko spolupracuje s jednotlivými fakultami Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, s Akadémiou umení v Banskej Bystrici a s Fakultou zdravotníctva SZU. Pozornosť je venovaná aj spolupráci s gymnáziami a strednými odbornými školami, ktorých študenti sa pravidelne zúčastňujú nielen na exkurziách a školeniach zameraných na zvyšovanie ich informačnej gramotnosti (v roku 2023 sa uskutočnilo 79 exkurzií – 2 019 zúčastnených) a priebežne pre nových používateľov aj inštruktáže k využívaniu zahraničných plnotextových databáz a systému Virtua), ale aj na špecializovaných vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných jazykovými centrami ŠVK BB a LHM práve pre túto skupinu návštevníkov. Mimoriadnu pozornosť venuje knižnica novozaregistrovaným používateľom, ktorí majú možnosť absolvovať inštruktáž k využívaniu súborného katalógu knižníc zapojených v projekte KIS3G, ako aj prehliadku jednotlivých študovni knižnice.

V roku 2023 využívali služby knižnice najmä:

- **žiaci základných škôl:** žiaci ZŠ Pieninská, Banská Bystrica; ZŠ Ďumbierska, Banská Bystrica; ZŠ J. Alexyho, Zvolen; ZŠ Lazovná, Banská Bystrica; ZŠ Gerlachovská, Banská Bystrica; ZŠ Sitnianska, Banská Bystrica, ZŠ Slobodného vysielacza, Banská Bystrica, ZŠ Spojová, Banská Bystrica
- **študenti gymnázií:** Gymnázium J. G. Tajovského, Banská Bystrica; Evanjelické gymnázium, Banská Bystrica, Katolícke gymnázium Š. Moyzesa, Banská Bystrica; Gymnázium Mikuláša Kováča, Banská Bystrica; Gymnázium Viliama Paulíny-Tótha, Martin, Gymnázium Martina Hattalu, Trstená, Gymnázium sv. Františka z Assisi, Žilina, Gymnázium, Rajec
- **študenti stredných odborných škôl:** Stredná priemyselná škola J. Murgaša v Banskej Bystrici; SOŠ hotelových služieb a obchodu, Banská Bystrica; Stredná odborná škola pedagogická, Turčianske Teplice, Súkromná škola umeleckého priemyslu, Zvolen, Konzervatórium J.L. Belu, Banská Bystrica, Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Lučenec, Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Zvolen, Stredná odborná škola informačných technológií, Banská Bystrica, Stredná odborná škola Pod Bánošom, Banská Bystrica, Spojená škola, Kremnička 10, Banská Bystrica, Spojená škola, Školská 7, Banská Bystrica, Stredná zdravotnícka škola, Banská Bystrica, Stredná športová škola, Banská Bystrica
- **vysokoškolskí študenti:** Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici, Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici; Katolícka univerzita v Ružomberku, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity so sídlom v Banskej Bystrici

ŠVK BB spolupracovala s jednotlivými fakultami a katedrami Univerzity Mateja Bela, s Filozofickou fakultou (Katedra slovanských jazykov, Katedra germanistiky, Katedra anglistiky a amerikanistiky, Katedra romanistiky, Katedra histórie), Pedagogickou fakultou, Ekonomickou fakultou a Fakultou politických vied a medzinárodných vzťahov.

Knižnica organizovala pre študentov úvodné prednášky do štúdia, kurzy informačnej gramotnosti, workshopy, odborné semináre k dejinám knižnej kultúry, exkurzie, inštruktážne školenia pre jednotlivcov.

Druhú najpočetnejšiu skupinu používateľov predstavuje kategória Ostatní, t.j. dospelí **používatelia knižnice rôzneho vzdelania a z rôznych sociálnych skupín. Služby knižnice vo veľkej miere využívali pracovníci ústredných orgánov a organizácií štátnej a verejnej správy, samosprávy, výskumných ústavov, bankových a finančných inštitúcií, podnikateľského sektora.** V roku 2023 sa ŠVK BB zameriavala aj na poskytovanie špecializovaných aktivít pre dôchodcov (Klub (ne)zábudlivcov – 16 stretnutí / 185 účastníkov, Tréning pamäti – 21 stretnutí / 222 účastníkov, Akadémia európskeho seniora – 2 stretnutia / 18 účastníkov, Kurz počítačovej gramotnosti nielen pre seniorov – 5 stretnutí / 45 účastníkov) a ďalšie znevýhodnené skupiny občanov.

V súvislosti s uvedenou štruktúrou používateľov knižnično-informačných služieb a narastajúcim počtom používateľov z radov najmladšej generácie z roka na rok stúpa aj záujem o elektronické služby knižnice. On-line prístup k elektronickému katalógu prostredníctvom webovej stránky knižnice s možnosťou získať komplexné informácie o knižničnom fonde i o žiadanom dokumente,

vrátane informácie o jeho dostupnosti, ako aj možnosť objednania a rezervovania dokumentov, či predĺženia výpožičiek elektronicky, sa stali samozrejmosťou. Narastal aj záujem o vzdialený prístup k elektronickým dokumentom z pohodlia domova, z vlastného počítača, či iného mobilného zariadenia. Vnímajúc tento trend ŠVK BB umožňovala používateľom nielen on-line prístup ku knižničnému katalógu a k bibliografickým údajom o informačných zdrojoch, ale aj prístup k plným textom dokumentov prostredníctvom Virtuálnej knižnice. Od augusta 2017 však bola ukončená prevádzka služby DASH databázy Ebrary z dôvodu ukončenia životného cyklu a podpory produktu zo strany ProQuest. Z uvedeného dôvodu je časť Virtuálnej knižnice – Digitálna knižnica nedostupná. Vďaka zakúpeniu databázy elektronických kníh BOOKPORT, ktorá obsahuje vyše 8 800 odborných a populárno-náučných kníh, vrátane beletrie, bolo v roku 2023 prostredníctvom databázy vypožičaných 7 959 elektronických kníh. Predošlé dva roky ovplyvnené pandemickými opatreniami nám ešte vo väčšej miere ukázali, že poskytovanie knižnično-informačných služieb sa presúva do on-line priestoru a poskytovanie elektronických výpožičiek je v súčasnosti nevyhnutnosťou. V prípade, že sa znovu budú musieť knižnice zatvoriť, alebo bude obmedzené cestovanie, je takto pripravená cesta k poskytovaniu výpožičiek na diaľku aj čitateľom, ktorí nemusia do knižnice vôbec prísť. Práve s týmto cieľom bola v rámci rozširovania elektronických služieb zavedená registrácia *používateľa elektronických služieb* (má nárok na poskytovanie elektronických služieb bez nutnosti navštíviť knižnicu).

Public relations, marketing a propagácia

V súvislosti s podporou marketingových činností knižnice boli v roku 2023 realizované aktivity prostredníctvom webu ŠVK BB, prostredníctvom sociálnych sietí, zasielaním elektronických pozvánok, ako aj zverejňovaním na portáli Mesta Banská Bystrica. Tieto mali za cieľ promovat' aktivity knižnice určené pre odborných zamestnancov ako aj verejnosť. Ich cieľom bolo zvyšovať povedomie o knižnici, jej službách a aktivitách smerom k verejnosti a k zamestnancom. Zrealizovali sa propagačné aktivity spojené s verejným odpočtom plnenia úloha za rok 2022 a s organizačným zabezpečením a koordináciou Týždňa slovenských knižníc 2023. Tlačou a elektronicky boli vydané Knižničné noviny – občasník ŠVK BB (č. 1 – 4/2023). Boli vydané mesačné programové bulletiny, programové plagáty, mesačne Newsletter Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici s ponukou nových dokumentov a programu. ŠVK BB zriadením konta na instagrame rozšírila ďalšie možnosti svojej propagácie.

V rámci vlastných priestorov prebiehali propagačné aktivity vo forme distribúcie a umiestňovania printových materiálov vo verejne prístupných priestoroch ŠVK BB na vyhradených miestach a propagačných paneloch. V rámci interného marketingu sa využívali panely s programom podujatí na jednotlivé mesiace, s oznamami o podujatiach vo vstupných priestoroch knižnice. Súčasne sa využíval na prezentovanie aj elektronický panel umiestnený v priestoroch oddelenia starostlivosti o čitateľa.

S cieľom podnietiť záujem o aktivity a dianie v knižnici bola propagácia realizovaná zasielaním pozvánok, najmä elektronickou poštou. Bola spracovaná výzva na XXII. ročník odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov TLlib 2023 v slovenskom a anglickom jazyku ako aj prihlasovací formulár, vydané propagačné materiály k uvedenej aktivite, ktoré boli zahrnuté do grantu Medzinárodného vyšehradského fondu.

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

V súvislosti s obsadením novej pracovnej pozície PR manažéra (október 2023) sa v 4. štvrtroku 2023 zintenzívnila cieľená propagácia knižnice v tlači, médiách a na informačných webových portáloch s cieľom zviditeľnenia inštitúcie. Intenzívna propagácia prispela k zvýšenému záujmu o podujatia realizované pre verejnosť a k celkovému zviditeľneniu služieb a aktivít knižnice.

V decembri 2023 bol spracovaný interný príkaz riaditeľky ŠVK na zjednotenie grafického vizuálu pozvánok a tlačových materiálov organizácie, v ktorom boli zapracované požiadavky na zverejňovanie log mediálnych partnerov a loga zriaďovateľa knižnice.

Web a sociálne siete

Ťažiskovým informačným prostriedkom pre šírenie informácií v elektronickej podobe bola pravidelne aktualizovaná webová stránka knižnice. Prostredníctvom nej boli komunikované najdôležitejšie oznamy a informácie pre verejnosť o knižnici. V rámci využitia sociálnych sietí sa knižnica zameriavala prioritne na prezentáciu aktivít a komunikáciu prostredníctvom siete Facebook, kde boli publikované aktuálne informácie o dianí v knižnici, o prevádzke knižnice pre verejnosť, o podujatiach a taktiež obrazový a audiovizuálny materiál. Súčasne sieť umožňovala pružne reagovať na dianie v knižnici ako komunikačná platforma medzi používateľom knižnice a knižnicou samotnou. Novozriadené konto na Instagrame sa zameriavalo na propagáciu nových prírastkov knižničného fondu. Svoje aktivity na sociálnych sieťach propagovali aj jazykové centrá.

Tabuľka 565 Propagácia ŠVK BB na sociálnych sieťach

SOCIÁLNA SIEŤ	POČET PRÍSPEVKOV	POČET SLEDOVATEĽOV
Facebook ŠVK BB	589	3 475
Facebook American Center Banská Bystrica	79	3 740
Facebook Hudobné átrium	30	906
Facebook Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho	23	435
Facebook Nemecká študovňa	317	155
Instagram ŠVK BB	57	278
Instagram American Center Banská Bystrica	80	715
Instagram Centrum hispánskej kultúry V. Olerínyho	17	157
Spolu	1 192	9 861

LHM propagovalo svoju činnosť na rôznych platformách:

Tabuľka 576 Propagácia LHM na sociálnych sieťach

SOCIÁLNA SIEŤ	POČET PRÍSPEVKOV	POČET SLEDOVATEĽOV
Facebook LHM	112	583
Instagram LHM	73	209
Spolu	185	792

Tabuľka 587 Propagácia LHM

MIESTO PROPAGÁCIE	POČET
V tlači	25
V rozhlase	0
V televízii	1
Na internete	71
Exteriérová reklama	18
Directmailing	2 116

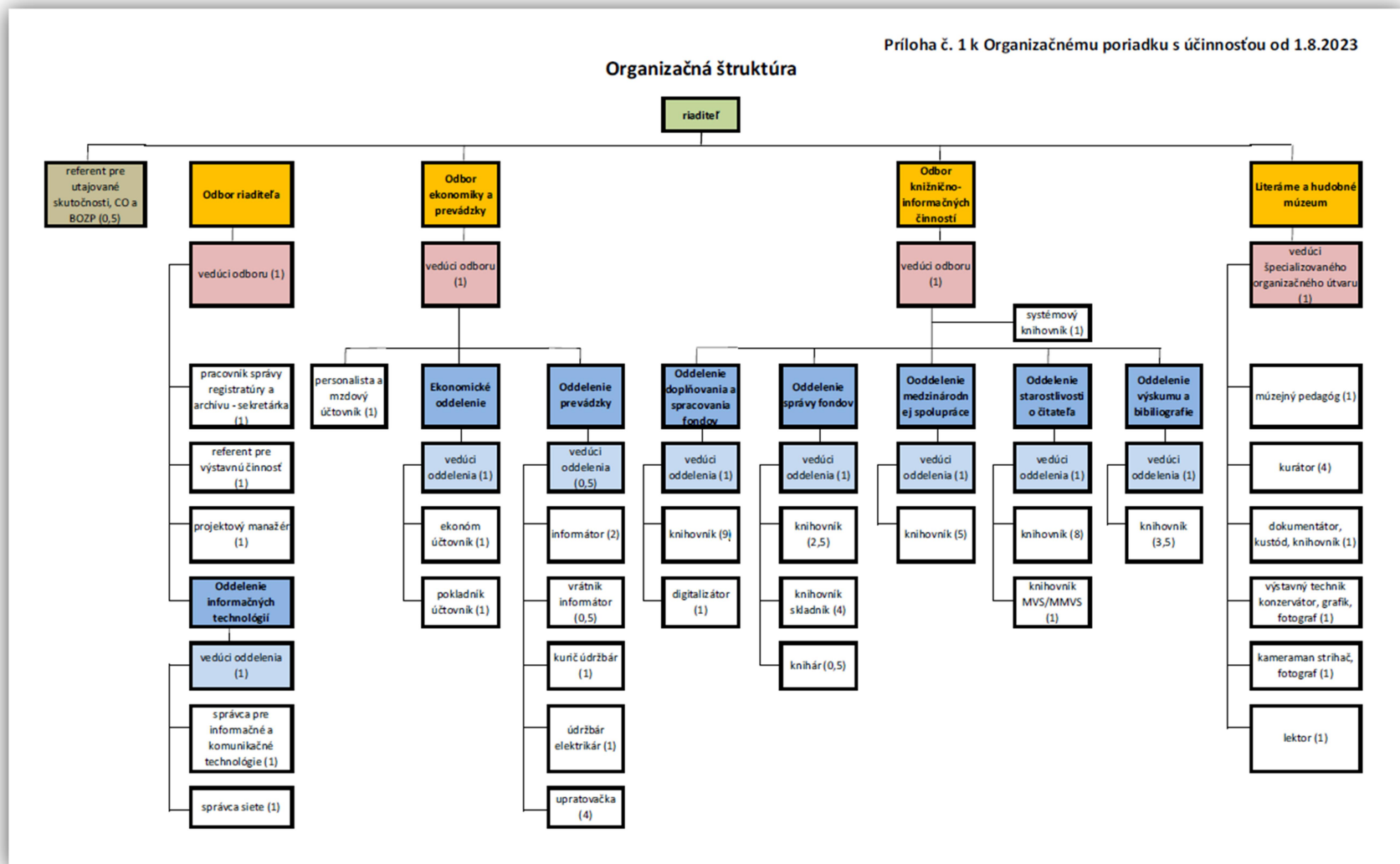
Pre propagáciu a podporu aktivít a služieb knižnice sa využívali služby externých portálov, ktoré slúžia na propagovanie kultúrno-spoločenských podujatí. Ide najmä o portály www.infolib.sk, www.navstevnik.sk, www.slovakiatraveling.com, www.sdetmi.com, www.vedanadosah.cvtisr.sk, www.kamsdetmi.sk a informačný portál Mesta Banská Bystrica. Počas roka 2023 boli zverejňované na stránke Mesta Banská Bystrica podujatia organizované v ŠVK BB..

Knižnica bola propagovaná v tlači: *Bulletin Slovenskej asociácie knižníc*, v rozhlase: *Rádio Regina Stred*, *Rádio BBFM*, v televízii: *TV Markíza*, *RTVS*, regionálnych webových portáloch: *Bystricoviny.sk*, *BBoonline.sk*, *Priekopnik.sk*, *BBvirtualne.sk*, *Bystrica.dnes24.sk*, *BanskaBystrica.sk*; Mediálnom servise MK SR a i.

V Banskej Bystrici 14. 3. 2024

Schválila: PhDr. Oľga Doktorová
riaditeľka ŠVK v Banskej Bystrici

Príloha č. 1 Organizačná štruktúra platná k 31. 12. 2023

Príloha č. 2 Zhodnotenie výsledkov kontrol k 31. 12. 2023

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici vykonáva internú kontrolnú činnosť ako súčasť vnútorného kontrolného systému v súlade s plánom úloh v oblasti kontroly. Vedúci zamestnanci v priebehu roku 2023 vykonali kontroly v zmysle schváleného plánu kontrolnej činnosti.

Zamestnanci ekonomického oddelenia vykonali pravidelné kontroly a inventarizácie pokladní. Okrem toho v pravidelných štvrtročných intervaloch zamestnanec ekonomického oddelenia vykonal priebežnú kontrolu zostatkov súvahových účtov, kontrolu čerpania rozpočtu a správnosť triedenia výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie a zdrojov. Zistené nedostatky sa odstraňujú priebežne.

Kontrolný orgán: Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici

Dátum vykonania kontroly: 12. 9. 2023

Predmet kontroly: Účelom protipožiarnej kontroly bolo v súlade s § 38 ods. 4 vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov preveriť splnenie opatrení uložených pri komplexnej protipožiarnej kontrole vykonanej dňa 22. 9. 2022.

Výsledok kontroly:

1. Opatrenia uložené pri uvedenej protipožiarnej kontrole boli splnené v celom rozsahu vo všetkých bodoch.
2. Pri vykonávaní kontroly boli zistené nové nedostatky: Pre časť „Hudobné múzeum“ v priestoroch podkrovia, pre ktoré bolo spracované riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavby s názvom „Štátna vedecká knižnica, máj 2023, Ing. Tomáš Mastiš“ a ktoré bolo schválené na Okresnom riaditeľstve HZZ v Banskej Bystrici dňa 21. 6. 2023 stanoviskom č. p. ORHZ-BB1-2023/000340 neprebehlo kolaudačné konanie, čo je v rozpore s § 4 písm. k) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov. Zabezpečiť odstránenie zistených nových nedostatkov v termíne 31. 7. 2024.

Príloha č. 3 Zoznam skratiek

BIDC	Bibliografické a databázové centrum
CDA	Centrálny dátový archív
CHK V. Olerínyho	Centrum hispánskej kultúry Vladimíra Olerínyho
CSŠ	Centrum slovanských štúdií
EZS	Elektronický zabezpečovací systém
FF UMB	Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela
KIS3G	Knižnično-informačný systém 3. Generácie
LBB	Literárna Banská Bystrica
LHM	Literárne a hudobné múzeum
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MVS / MMVS	Medziknižničná výpožičná služba / medzinárodná medziknižničná výpožičná služba
NKP	Národná kultúrna pamiatka
OF	Oddelenie dopĺňovania a spracovania fondov
OMS	Oddelenie medzinárodnej spolupráce
OSČ	Oddelenie starostlivosti o čitateľa
OSF	Oddelenie správy fondov
OVB	Oddelenie výskumu a bibliografie
SAK	Slovenská asociácia knižníc
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SNK	Slovenská národná knižnica
SR	Slovenská republika
SSKK	Spolok slovenských knihovníkov a knižníc
SŠ	Stredné školy
STN on-line	Slovenské technické normy on-line
SZU	Slovenská zdravotnícka univerzita
ŠR	Štátny rozpočet
ŠVK BB	Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici
UK BA	Univerzitná knižnica v Bratislave
UMB	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
ZŠ	Základné školy

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Názov: Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023
Spracovali: PhDr. Oľga Doktorová, Mgr. Jana Vranová, Ing. Mária Balcová a vedúci oddelení
Zodpovedný redaktor: PhDr. Oľga Doktorová
Rok vydania: 2024
Tlač: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici